

44T.072
พ 236 ก
ค.3

การสร้างชุดการสอน วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สัมพันธ์กับ
ลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบท จังหวัดสงขลา
โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถนนวิภาวดี ๕๕ แขวงจตุรัส เขตจตุรัส กรุงเทพมหานคร โทร. ๓๐๒๑๘๗๘, ๓๐๑๔๐๔๔

ปริญญานิพนธ์

ของ

พิมพ์อำไพ อินทรวีตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2520

67598

11 ม.ค. 2521

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำทัวนิสิต ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควร รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

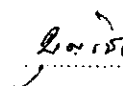
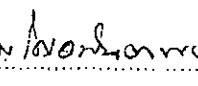
ศาสตราจารย์ ดร.

ประธาน

อ.

สมานคุณ

กรรมการ

 อ.

กรรมการ

11 ตุลาคม 2520

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ก็เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศีลา จายนัยโยธิน ศาสตราจารย์ ดร.อารี สัมพันธวี และ
อาจารย์บุญเชิด วิทยุณันตพงษ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษา ค้นคว้า และตรวจ
แก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ขอรกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณครูใหญ่ และคณะครูโรงเรียนบ้านค่าน และโรงเรียน
วัดศาลาหัวยาง คุณเนียม ไชยรัตน์ คุณสมศรี ชาคะรัตน์ ที่ให้ความร่วมมือในการ
ทดลองใช้ชุดการสอนและเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณ คุณคณึงสุข เวชกร รัตนากีรณ
คุณนงนุช กุลบุญ คุณสมศักดิ์ พุกพิบูลย์ ที่ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือเป็นอย่างดี

พิมพ์อำไพ อินทรวัชร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า
	การวิเคราะห์ระบบ
	ชุดการเรียนรู้การสอน
	การเรียนรู้การสอนภาษาไทย
	การสอนภาษาในต่างประเทศ
3	การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
	การเตรียมงานด้านวิชาการ
	ขั้นสร้างชุดการสอน
	ขั้นสร้างแบบทดสอบ
	ขั้นดำเนินการทดลอง
	ขั้นประเมินผลชุดการสอน
	การวิเคราะห์

	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4	ผลการศึกษาค้นคว้า	38
	สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนผลการเรียนระหว่างกลุ่ม	
	ทดลองและกลุ่มควบคุม	39
	ตอนที่ 2 การประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน	42
5	สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	61
	ความหมายการศึกษาค้นคว้า	61
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	61
	การวิเคราะห์ข้อมูล	62
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	62
	อภิปรายผล	66
	ข้อเสนอแนะ	69

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แบบทดสอบและแบบประเมินผล

ภาคผนวก ข. ชุดการสอนที่ปรับปรุงแล้ว

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง	32
2	ผู้ประเมินและจำนวนผู้ประเมินผลชุดการสอน	34
3	Summary of the Repeated Measures Analysis of Variance	37
4	แสดงค่า F - ratio ของการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากชุดการสอนกับการสอนแบบปกติของกลุ่มตัวอย่าง	40
5	แสดงค่า q - statistic ของการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากชุดการสอนกับการสอนแบบปกติของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เป็นรายคู่	41
6	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องหนูลอ	43
7	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องกระต่ายเหี้ยเสีย	44
8	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเที่ยวตลาดนัด	45
9	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเตาหะเล	45
10	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเด็กชายฉลาด	46
11	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องนกเขาเป็ด	47
12	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องโรหนับช่วยพ่อแม่	47

13	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องสิ่งทอไหมกับสหาย	48
14	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องทนต์แก้วดัดกับคนตาล	49
15	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องบ้านของเจ๊ะหยาด	49
16	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องโรงเรียนของเรา	50
17	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องชุมชนของเรา	51
18	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องแม่ไก่ค้อ	51
19	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องอังกาบแก้ว	52
20	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเด็กกล้าหาญ	53
21	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเด็กช่วยบ้านแม่คง	53
22	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องความประมาท	54
23	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องปลวกฟัน	55
24	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องใครช่วยเรา	55

25	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องพลเมืองดี	56
26	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องหาทรายแก้ว	57
27	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องวันปีใหม่	57
28	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องความซื่อสัตย์	58
29	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องสวนสัตว์	59
30	ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องบุตรเศรษฐี	60
31	แสดงค่า p r และ Δ ของข้อสอบแต่ละข้อใน แบบทดสอบ	
32	คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนควยชุดการสอนของ กลุ่มทดลอง	
33	คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนควยการ สอนแบบปกติ ของกลุ่มควบคุม	
34	ตารางค่าเฉลี่ยของชุดการสอน	

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลำดับชั้นของการวิเคราะห์ระบบ.....	10
2 การดำเนินการสร้างชุดการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ระบบ.....	24

ภูมิหลัง

การพัฒนาการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญยิ่งด้านหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องกระทำไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศและความอยู่ดีกินดีของประชาชน เบคเกอร์ (อ้างจาก กมล สุตประเสริฐ, 2513 : 35) ได้ศึกษาถึงความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาเศรษฐกิจว่า "คนที่มีความรู้สูงขึ้นจะมีรายได้สูงกว่าคนที่มีความรู้ต่ำเป็นอันมาก" ช่าง บัวศรี (ช่าง บัวศรี, 2513 : 36) ก็ได้กล่าวถึงคุณค่าของการศึกษาว่า "สหภาพโซเวียตได้ศึกษาเรื่องนี้เมื่อปี 1924 ได้รายงานผลไว้อย่างน่าสนใจว่า คนงานที่ได้รับการศึกษาชั้นประถม 4 ปี จะผลิตงานและมีรายได้สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาเลยถึง 79% ถ้าได้รับการศึกษา 7 ปี รายได้จะสูงกว่า 235% ถ้าได้รับการศึกษา 9 ปี รายได้จะสูงกว่า 280% และถ้าได้รับการศึกษาถึง 14 ปี คือจบอุดมศึกษา รายได้จะสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาถึง 320%" เห็นได้ชัดว่าการพัฒนาประเทศต้องอาศัยการศึกษาเป็นหลัก

ปัจจุบันนี้ชาวชนบทของไทยมีรายได้น้อยมาก การที่เป็นเช่นนี้เพราะชาวชนบทส่วนใหญ่มีความรู้ต่ำไม่เกินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และยิ่งไปกว่านั้นชาวชนบทจำนวนมากไม่รู้หนังสือในระดับที่ใช้การได้ และขาดความรู้พื้นฐานอื่น ๆ อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีพในยุคปัจจุบัน จากรายงานการวิจัยสภาพการรู้หนังสือของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2512 : 41) ปรากฏว่า นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปแล้ว มีความรู้ในการอ่าน เขียน และคิดเลขได้พอที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มีร้อยละ 67 เท่านั้น เป็นผู้ไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ถึงร้อยละ 33 ฟรีดแมน (อ้างจาก รังสรรค์ ชนะพรพันธ์, 2517 : 44) นักเศรษฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโก กล่าวว่า "สังคมประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพจักดำรงอยู่มิได้ หากประชาชน

ส่วนใหญ่ขาดความรู้และการอ่านออกเขียนได้ขั้นต่ำขั้นหนึ่ง และหากประชาชนขาดระบบคุณค่าอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป การศึกษาสามารถจัดสรรสิ่งทั้งสองนี้ให้ได้"

การที่ชาวชนบทไม่รู้หนังสือและขาดความรู้พื้นฐานเป็นการขาดเครื่องมือที่สำคัญในอันที่จะรับรู้ความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการอาชีพและความเป็นอยู่ของตน ทั้งยังทำให้การสื่อความหมายเป็นไปไคยาก ซึ่งจะเป็อุปสรรคต่อการติดต่อธุรกิจกับบุคคลอื่นและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยของชาติไทย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ปัญหาเรื่องการศึกษาของคนในชนบทให้มีความผดึขึ้น โดยศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้ชาวชนบทจำนวนมากไม่รู้หนังสือ และขาดความรู้พื้นฐานเพื่อการอาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในชนบท สรุปได้ว่ามีสาเหตุใหญ่ ๆ ดังนี้

1. โรงเรียนประถมศึกษาในชนบทเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนประมาณ 150 - 160 คน มีครู 3 - 4 คน จากผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษาชี้ให้เห็นว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ (กรมสามัญศึกษา, 2511 : 41) การที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในชนบทกันดาร ขาดแคลนครู ครูมีวุฒิต่ำ และต้องรับผิดชอบนักเรียนในอัตราส่วนที่สูง คือครูคนหนึ่งต้องรับผิดชอบนักเรียนถึง 31 - 32 คน ครูใหญ่เองต้องทำหน้าที่สอนด้วย ถ้าไปราชการอำเภอต้องขาดสอนเด็ก ซึ่งปีหนึ่ง ๆ ครูใหญ่จำเป็นต้องไปราชการบ่อยครั้ง (คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 60)

2. การจัดสรรงบประมาณการศึกษาให้โรงเรียนต่าง ๆ ไม่เสมอภาคกัน ค่าใช้จ่ายต่อหัวของเด็กในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเฉลี่ยหัวละ 713.25 บาท โรงเรียนเทศบาลเฉลี่ยหัวละ 629.25 บาท โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารฯ เฉลี่ยหัวละ 473.40 บาท (คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 60) จะเห็นได้ว่าโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารฯ ได้รับความใช้จ่ายรายหัวต่ำสุดในขณะที่ต้องรับภาระจัดการศึกษาในท้องถิ่นกันดาร ซึ่งเป็นงานที่หนักมากกว่า

3. เนื่องจากข้อบกพร่องของหลักสูตร จากการวิจัยของสถาบันระหว่าง-ชาติฯ พบว่า หลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 มีจุดบกพร่องเกี่ยวกับความ

มุ่งหมายของหลักสูตรกว้างเกินไป ยากที่จะตีความให้ชัดเจน เมื่อนำไปใช้ตามความแตกต่างของสภาพท้องถิ่น ไม่ได้เน้นที่จะอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนนำไปใช้ในการดำรงชีวิตตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจในชนบท ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เกี่ยวกับการเรียนการสอน ครูสอนนักเรียนเหมือนกันหมด มุ่งให้นักเรียนท่องจำเนื้อหาวิชา ขาดการฝึกฝนด้านความคิดและการปฏิบัติจริง ขาดแบบฝึกหัดที่จะส่งเสริมให้นักเรียนใช้ฝึกฝนตนเอง ดังนั้นความมุ่งหมายของหลักสูตรจึงบรรลุผลน้อยลงเรื่อยไป (สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัย, 2508 : 16 - 20)

4. ปัญหาความยากจน เด็กส่วนใหญ่ 5 ล้านเศษ ที่เข้าเรียนอยู่ในประถมศึกษา เป็นเด็กชนบท และเป็นชนบทที่ทุรกันดาร เด็กต้องอดอยากไม่มีอาหารกลางวัน ไม่มีเสื้อผ้า ไม่มีเครื่องเขียนแบบเรียน เพราะผู้ปกครองยากจน ทั้งยังมีภัยคุกคามจากผู้ก่อการร้าย บางรายถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเหนือกว่า จนมีหนี้สินกันทั่วไป บางรายกรรมสิทธิ์ในที่ดินสูญเสียไป ประกอบกับมีลูกมากเกินไปฐานะในภาวะเช่นนี้ จะหวังให้สนับสนุนการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานได้ยาก อีวาน อิลลิช (อ้างจาก จิตรกร ตั้งเกษมสุข, 2515 : 24) กล่าวว่า "ควรจะเป็นสิ่งที่เข้าใจกันเสียที่ว่า เด็กที่ยากจนส่วนใหญ่นั้น ยากนักที่จะเรียนได้ดีเท่ากับเด็กที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย ถึงแม้ว่าโรงเรียนของเด็กสองพวกนี้จะมีคุณภาพเท่าเทียมกันก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะว่าเด็กที่ยากจนขาดสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นอย่างมาก... ซึ่งสิ่งเหล่านี้เด็กที่ยากจนย่อมเสียเปรียบเด็กที่ร่ำรวยอย่างแน่นอน การจะพึ่งพาอาศัยการเรียนการสอนแต่ในโรงเรียนอย่างเดียวจึงยังไม่พอ" จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมนอกโรงเรียนมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแก่เด็กด้วย ดังนั้นพ่อแม่ต้องสนับสนุนเอาใจใส่เด็กของตนในขณะที่อยู่ที่บ้านด้วย

5. เกี่ยวกับเด็กตกชั้น และการออกจากโรงเรียนกลางคัน ถึงแม้ว่าจะไต่ระบบเลื่อนชั้นอัตโนมัติมาใช้แก้ปัญหาเกี่ยวกับการที่เด็กตกชั้นแล้วก็ตาม แต่ยังมีโรงเรียนที่ยังไม่พร้อมอีกจำนวนมากที่ใช้ระบบเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติไม่ได้ผล โดยเฉพาะโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (สุนันทา มั่นเศกวิทย์, 2515 : 24) ตามรายงาน

ของกรมสามัญศึกษา ยังแสดงให้เห็นว่า มีเด็กตกชั้นอีก 740,885 คน ในปีการศึกษา 2514 (กรมสามัญศึกษา, 2514 : 134) นอกจากนี้ยังมีเด็กออกจากโรงเรียนกลางคัน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาคุณภาพของการศึกษา ดังที่ เบนเนตต์ (Nicholas Bennett, 2515 : 39 - 50) ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

"เด็กชนบทที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน มีจำนวนมากในประเทศกำลังพัฒนา แต่มักจะถูกทอดทิ้งโดยระบบการศึกษา เด็กเหล่านี้ไม่เคยถูกสอนให้รู้จักวิธีเรียนรู้ที่แท้จริง ฉะนั้นจึงไม่อาจให้การศึกษาตนเองได้ต่อไป ผลที่ออกมาคือพวกเขาไม่สามารถมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงชุมชนของตนเองได้อย่างเต็มที่"

กรมสามัญศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงจำนวนเด็กที่ออกจากโรงเรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้วมีร้อยละ 48 จำนวนเด็กที่เรียนต่อจนจบชั้นประถมปลาย มีเพียงร้อยละ 40 ออกจากโรงเรียนโดยที่ยังไม่จบ มีถึงร้อยละ 39 ตกค้างตามชั้นต่าง ๆ ร้อยละ 18 และย้ายที่เรียนร้อยละ 6 และยิ่งไปกว่านั้นก็คือ นักเรียนที่เรียนจบประถม 4 แล้ว มีการเสื่อมถอยความรู้ และล้มการอ่านการเขียน อยู่ในชั้นที่ใช้การไม่ได้มีจำนวนมาก

ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น เป็นสาเหตุที่ทำให้การประถมศึกษาในชนบท ทรุดโทรม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้อย่างยิ่ง เพื่อชาวชนบทจะได้เป็นผู้มีการศึกษาคือ มีความรู้ดี แม้ว่าการแก้ปัญหาก็ต้องใช้เวลาระยะยาวและใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก แต่ปัญหาบางประการต้องรีบแก้ไขอย่างรีบด่วนในระยะสั้น นั่นก็คือ ปัญหาเด็กเรียนมีความรู้ภาษาไทยไม่พอ ซึ่งกรมสามัญศึกษารายงานว่าเป็นปัญหาใหญ่ในระดับประถมศึกษาทุกชั้น

ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เนื่องจากว่าภาษาไทยนอกจากเป็นสิ่งจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นแล้ว ภาษาไทยยังเป็นส่วนสำคัญในการเรียนวิชาอื่น ๆ อีก หากนักเรียนเรียนภาษาไทยได้ดี จะช่วยให้การเรียนวิชาอื่น ๆ ดีขึ้นได้มาก จากงานวิจัยของกรมสามัญศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ต่ำมากในการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นเพราะนักเรียนมีแบบเรียนเครื่องเขียนไม่ครบอย่างหนึ่ง เพราะการสอนของครูไม่ครอบคลุมเนื้อหาและความมุ่งหมายที่หลักสูตร

กำหนดไว้ นอกจากนี้ครูผู้สอนมีวุฒิหรือไม่วุฒิ (กรมสามัญศึกษา, 2511) ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนวิชาภาษาไทยค่านั้นปัญหาสำคัญอยู่ที่ครู และอุปกรณ์การเรียนการสอน

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ดังนั้นจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 4 นี้ไปพร้อม ๆ กัน จึงจะช่วยให้เด็กใช้ภาษาได้ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของครูผู้สอน ตามความเป็นจริงแล้ว ครูผู้สอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา ส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย ขาดอุปกรณ์การสอน ขาดกิจกรรมเพื่อฝึกฝนทักษะ ดังที่ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2517 : 13) ได้ชี้ให้เห็นว่าขอบกรอบของการสอนภาษาไทย เกิดจากการขาดความเอาใจใส่และการค้นคว้าหาวิธีสอนที่ใดมาใช้ และการผลิตวัสดุอุปกรณ์ไม่ก้าวหน้า นอกจากนี้ ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (ทวีศักดิ์ ญาณประทีป, 2514 : 84) ได้ศึกษาความต้องการของครูภาษาไทย พบว่า สิ่งที่ต้องการมากที่สุดได้แก่

1. คู่มือเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย
2. หนังสืออ่านประกอบความรู้
3. แบบฝึกหัดสำหรับฝึกทักษะ
4. อุปกรณ์การสอนและวิธีการวัดผล

โรงเรียนประถมศึกษาในชนบทขาดแคลนสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วมาก จึงทำให้การสอนภาษาไทยในโรงเรียนด้อยคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาเทคนิคและเครื่องมือที่สร้างโดยวิทยาการใหม่ ๆ เข้ามามีใช้ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ทอกรใช้ได้แก่คู่มือครู บทเรียน แบบฝึกหัด และอุปกรณ์ รวมทั้งการอบรมครูให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทย

ในบรรดาเครื่องมือต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นโดยเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ มีราคาแพงเกินไป รัฐมีงบประมาณการศึกษาจำกัด ต้องใช้อย่างประหยัดและให้ได้ผลมากที่สุด ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการสอนที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบจะสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนที่มีปัญหาดังกล่าวแล้วได้ดี เพราะ

ในบรรดาเครื่องมือที่ใช้หลักวิชาการแผนใหม่ มีชุดการสอนซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่น่าสนใจ นอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระของครูระบบที่สอนนักเรียนจำนวนมากหรือ
 คอสอนนักเรียนหลายชั้นพร้อมกันเนื่องจากขาดแคลนครูแล้ว ชุดการสอนยังเป็นเครื่องมือที่สร้างความคิดรวบยอดให้แก่เด็กนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว พร้อมทั้งช่วยนำทาง
 ให้แก่นักเรียนได้ประเมินผลตนเองในเวลาอันสั้นๆ โดยหลักการแล้วชุดการสอนช่วยให้
 เด็กกำหนดหาทางการเรียนด้วยจังหวะสั้น ๆ ซึ่งจะส่งเสริมความสัมฤทธิ์ผล อันเป็นสิ่งที่
 ทำให้เด็กไม่เบื่อเรียนและมีความทะเยอทะยานเมื่อประสบผลสำเร็จในบทเรียนแต่ละตอน
 สั้น ๆ นั้น นอกจากนี้ชุดการสอนที่จะสร้างขึ้นนี้ต้องใช้วิธีวิเคราะห์ระบบมาเป็นกระบวนการ
 ในการสร้างนั่นคือ เนื้อหาสอดคล้องกับปัญหาท้องถิ่น สิ่งประกอบอยู่ในชุดการสอน
 ต้องผ่านการทดลอง ปรับปรุงก่อนแล้ว จึงนำไปใช้ได้ ครูผู้นำไปใช้เข้าใจวิธีใช้เป็น
 อย่างดี และสามารถนำไปใช้โคสะควาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสร้างชุดการสอน
 วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับสภาพและปัญหาของ
 ท้องถิ่นชนบทจังหวัดสงขลา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้
 สอดคล้องกับสภาพและปัญหาท้องถิ่นชนบท จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ
2. เพื่อศึกษาชุดการสอนที่สร้างขึ้น โดยวิธีวิเคราะห์ระบบว่าจะมีความ
 เหมาะสมในการนำไปใช้มากน้อยเพียงใด

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าไว้ว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดย
 วิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับสภาพและปัญหาท้องถิ่น มีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะนำ
 ไปใช้กับนักเรียนชนบท จังหวัดสงขลา

ความสำคัญของการศึกษาคนควา

1. เป็นแนวทางให้แก่ครูในการนำสภาพท้องถิ่นมาพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอน
2. เป็นตัวอย่างแก่ผู้ที่จะสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และปัญหาของท้องถิ่นนั้น ๆ

ขอบเขตของการศึกษาคนควา

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้เป็นชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 ชั่วโมงสอน สำหรับใช้สอนอ่าน หลักภาษา และการใช้ภาษา
2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของจังหวัดสงขลา โรงเรียนบ้านคาน ตำบลเกาะแก้ว จำนวน 62 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 31 คน กลุ่มควบคุม 31 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นบรรจุไว้ในซองประกอบด้วย
  - ก. คู่มือครู เป็นคำชี้แจงวิธีใช้ชุดการสอนสำหรับครู ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อเรื่องสำหรับครู กิจกรรมการเรียนการสอน ตั้งแต่ต้นจนจบหน่วยการสอน
  - ข. อุปกรณ์การสอน เป็นอุปกรณ์ที่ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนตามลักษณะเนื้อหาวิชา การสอนแต่ละเรื่อง เช่น บัตรคำ, แผนภูมิ
  - ค. บทเรียน ได้จากแบบเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีหลายเล่ม จากผู้แต่งหลายท่าน

ง. แบบฝึกหัดเสริมทักษะเป็นแบบฝึกหัดที่เขียนขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ทำหลังจากเรียนแล้วแต่ละชั่วโมง

2. ปัญหาชนบท หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของประชาชนในชนบท จังหวัดสงขลา ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ สุขภาพอนามัย วัฒนธรรมและประเพณีของชาวชนบทที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่

3. วิเคราะห์ระบบ หมายถึง กระบวนการในการทำงานอย่างมีระบบแบบแผน อาศัยขั้นตอนการทำงานด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ โดยถือความสัมพันธ์ของส่วนประกอบในระบบที่มีปฏิสัมพันธ์กัน (interaction) และสามารถตรวจสอบขบวนการได้ทุกขั้นตอน โดยอาศัยข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เพื่อผลิตผลที่มีประสิทธิภาพแน่นอนและประหยัด

บทที่ 2

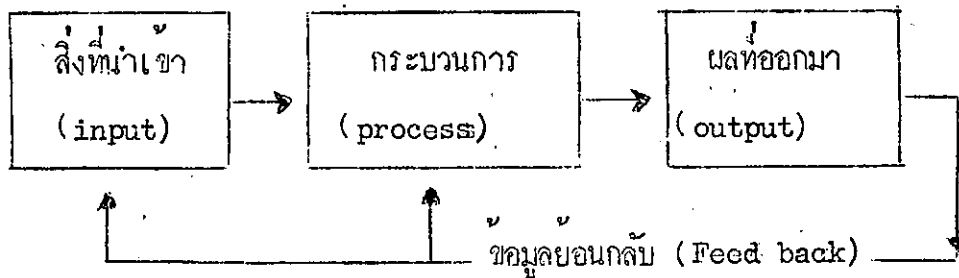
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา 2 ให้สอดคล้องกับสภาพและปัญหา
ท้องถิ่นชนบท จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
คนกวาดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ระบบ

ในปัจจุบันนี้ นักการศึกษาได้นำเอาเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในวงการศึกษา
เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะไขว่คว้าหาวิธีการที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด
สันน์ อินทรประเสริฐ (สันน์ อินทรประเสริฐ, 2517 : 134) กล่าวว่า วิธีวิเคราะห์
ระบบเป็นวิธีที่วิธีหนึ่ง ที่จะเป็นพาหนะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น คำว่า
ระบบ มีความหมายไต่หลายอย่างต่างกันในแต่ละทัศนะและแต่ละความมุ่งหมายที่จะนำไปใช้
เบอร์ทาลันฟีล (อ้างจาก วีรวรรณ กาญจนกุล, 2513 : 4) ได้ให้ความหมายว่า "ระบบคือ
กลุ่มขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบและคุณลักษณะที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง
เมื่อรวมกันแล้วจะทำหน้าที่บางประการเพื่อให้การะกัณนั้นบรรลุวัตถุประสงค์" จากความหมาย
ดังกล่าวจะเห็นวาระบบการศึกษา ระบบหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน ล้วนประกอบด้วย
ส่วนประกอบที่จำเป็นหลายอย่างหลายขั้นตอน โดยที่ส่วนประกอบหรือขั้นตอนเหล่านั้นได้ถูกจัด
ระเบียบให้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม สมชัย วุฒิปรีชา (สมชัย วุฒิปรีชา,
2517 : 104) กล่าวว่า "วิธีวิเคราะห์ระบบเป็นยุทธศาสตร์การศึกษาอย่างหนึ่ง เพราะ
เป็นกระบวนการของความคิดหาเหตุผลอย่างมีขั้นตอน มีการทดลองเพื่อปรับปรุง แก้ไขจน
แน่ใจแล้วจึงเลือกเอาวิธีการที่ดีที่สุดไปปฏิบัติ"

ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ระบบ มีลักษณะดังนี้

ภาพประกอบ 1 ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ระบบ

ในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ระบบมีประสิทธิภาพดีขึ้นเรื่อย ๆ นั้น ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาใช้ให้เป็นประโยชน์ทุกขั้นตอน ระบบอาจจะประกอบด้วยส่วนที่ใส่เข้าไปหลาย ๆ ชนิด และผลที่ออกมาหลายชนิดก็ได้

การนำวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้ ผู้วิเคราะห์ระบบต้องมีหลักในการทำงาน ต้องมีการประเมินผลองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบย่อย เพื่อจะได้ปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือนำมาวางรูปแบบใหม่เพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพน้อยที่สุด ดังที่ คาร์ลเซน และเลวิส (Carlsen and Lewis 1973 : 19) ได้กล่าวถึงหลักในการทำงานของผู้วิเคราะห์ระบบไว้

3 ประการ คือ

1. ต้องพิจารณาถึงสิ่งที่กำลังปฏิบัติอยู่ในขณะนั้น
2. เลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม
3. ต้องสร้างรูปแบบของระบบใหม่มาใช้ปฏิบัติ

การทำงานตามขั้นตอนของวิธีวิเคราะห์ระบบ ก็เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบ สะดวกต่อการพิจารณาหาข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นจากส่วนใดส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนินงาน ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ตรงจุด เรียกว่าเป็นการทำงานอย่างประหยัด และได้ผลดี สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (สำเรือง บุญเรืองรัตน์, 2517 : 2 - 7) ได้อธิบายถึงขั้นตอนของการดำเนินงานตามวิธีวิเคราะห์ระบบไว้ดังนี้

1. ชื่นนิยามปัญหา ในขั้นนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาให้รู้ถ่องแท้ว่า ปัญหาที่ต้องการจะแก้ไขนั้นคืออะไร

2. ขั้นวัดอุปประสงค์ ขั้นนี้เป็นการกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหา นั้น ๆ ว่าจะให้สัมฤทธิ์ผลทางไหน ด้านใด เป็นปริมาณมากน้อยเพียงใด และมีคุณภาพเพียงใด และวัตถุประสงค์นี้ต้องสามารถปฏิบัติหรือมองเห็นภาพแห่งการกระทำได้

3. ขั้นสร้างเครื่องมือวัดคอยตรวจสอบผล การสร้างเครื่องมือนี้จะสร้างหลังจากตั้งวัตถุประสงค์แล้ว และต้องสร้างก่อนทำงาน เพื่อจะได้ใช้เครื่องมือวัดผลได้ตรงตามเวลา และทุกระยะ

4. ขั้นเลือกวิธีการต่าง ๆ ที่จะใช้ดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เป็นการมองหลาย ๆ ทาง หลายแง่ หลายมุม ควญใจกว้างและเป็นธรรม พิจารณาข้อดีข้อเสีย ตลอดจนข้อจำกัดต่าง ๆ

5. ขั้นเลือกเอาวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งจากขั้นที่ 4 มาทดลองปฏิบัติเพื่อไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

6. ขั้นการทดลอง เมื่อเลือกวิธีการได้แล้ว ก็ลงมือปฏิบัติตามวิธีการนั้น การทดลองนี้ควรกระทำกับกลุ่มน้อย ๆ ก่อน ถ้าได้ผลดีจึงค่อยขยายการปฏิบัติงานให้กว้างขวางออกไป จะได้ไม่เสียแรงงาน เวลา และเงินทองมาก

7. ขั้นการวัดผลและการประเมินผล หลังการทดลองและปฏิบัติแล้ว ก็นำเอาเครื่องมือที่สร้างไว้ตามขั้นที่ 3 มาวัดผล เพื่อนำผลไปประเมินดูว่าปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายเพียงใด ยังขาดตกบกพร่องอีกตรงไหน จะได้ปรับปรุงแก้ไข

8. ขั้นปรับปรุงและขยายการปฏิบัติงาน จากการวัดและประเมินผลในขั้นที่ 7 และหลังจากปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ถ้าได้ผลดีก็ขยายการปฏิบัติหรือยึดถือไว้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติในโอกาสต่อไป

วิธีวิเคราะห์ระบบได้มีผู้นำมาใช้ในวงการศึกษามาก เพื่อแก้ปัญหาค้นต่าง ๆ ได้ผลดีมาแล้ว ดังเช่น ดิคสัน (Dickson, 1972 : 52) ได้มีความเห็นว่า วิธีวิเคราะห์ระบบจะอำนวยความสะดวกให้การเรียนของเด็กได้รับผลสัมฤทธิ์ เพราะการประเมินผลจากการวิเคราะห์ระบบทำให้ครูทราบว่า ผู้เรียนบรรลุผลตามความรู้ ทักษะ ทศนคติ ตามวัตถุประสงค์เพียงใด และขอมูลย้อนกลับทำให้ผู้กำหนดแผนงานได้ปรับปรุงทุกองค์ประกอบของกระบวนการ การแก้ไข

ขอบกรอบของระบบทำให้กระบวนการไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ คอมบส์ (Combs 1975 : 4975 A) ได้ทำการศึกษาการใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ เพื่อพัฒนาหลักสูตรวิชาสู่ศาสตร์ในมหาวิทยาลัย โดยศึกษาข้อเท็จจริงก่อนทดลอง ดังนี้

1. ทฤษฎีความคิดในอดีตและปัจจุบัน
2. การสร้างจุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ และการวัดผล
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ระบบที่นำมาใช้ในการสอน การสร้างบทเรียน

และการวางแผนการสอน

เมื่อสอนตามกระบวนการของวิธีวิเคราะห์ระบบแล้ว ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตดีกว่าเดิม จึงสรุปผลการทดลองได้ว่า

1. วิธีวิเคราะห์ระบบช่วยในการปรับปรุง การเรียนการสอน และอุปกรณ์การสอนให้ดีขึ้น
2. การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ได้
3. วิธีวิเคราะห์ระบบเป็นวิธีการที่ดี ในการนำมาใช้ในกระบวนการเรียน

การสอน

นอกจากนี้ เคมาเลตติน (Kemalettin, 1974 : 3383 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการนำเอาวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้เพื่อแก้ปัญหาในการจัดครูสอนวิชาทั่วไปในชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งไม่เพียงพอ ในประเทศเตอร์กี เมื่อจัดตามวิธีวิเคราะห์ระบบได้พบปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้งานบริหารต้องหยุดชะงัก จึงได้ปรับปรุงเกี่ยวกับ

1. การเปลี่ยนแปลงการบริหารระบบเดิม
2. กำหนดระบบใหม่ให้สนองความต้องการที่แท้จริงได้
3. การปรับเปลี่ยนโยกย้ายครู ต้องมีการฝึกอบรมเพื่อให้ครูปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสังคมใหม่ ๆ ด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าวิธีวิเคราะห์ระบบที่นำมาใช้ในระบบการศึกษาพอสรุปได้ว่า วิธีวิเคราะห์ระบบ เป็นวิธีการทำงานที่มีระบบระเบียบ มีลำดับขั้นตอนของการดำเนินงาน

มีการตรวจสอบ และหาข้อมูลย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นการปฏิบัติที่ไฉไล แต่ประหยัด เหมาะที่จะนำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในชนบทของไทย ได้มีผู้นำมาทดลองสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับชนบทภาคกลาง ผลของการวิจัยปรากฏว่า การสร้างชุดการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ระบบ ทำให้ได้ชุดการสอนที่สมบูรณ์ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ แต่การศึกษาวิจัยยังอยู่ในวงจำกัด ไม่แพร่หลายนัก จึงน่าจะไดขยายการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ให้กว้างขวาง และแพร่หลายไปในภาคอื่น ๆ ทั่วประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนการสอน

ชุดการสอน (Instructional packages) เป็นแนวความคิดจากการปฏิรูปหลักสูตรปัจจุบันให้มีความหมายต่อชีวิต และการถายโยงความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวันได กอร์ดอน (Gordon, 1973 : 10) ได้อธิบายถึงชุดการสอนว่า ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการของการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งจะแตกต่างไปจากอุปกรณ์การสอนชนิดอื่น ๆ โฮเวล (Howell, 1973 : 127) ก็ได้อธิบายว่าชุดการสอนจะของประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. รายการเนื้อหาวิชา และกิจกรรมหรือวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย
3. วิธีการวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

ชุดการสอนนี้เรียกชื่อต่าง ๆ กัน เช่น Learning Packages, Instructional packages หรือ Instructional Kits ชุดการสอนต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมมีสิ่งที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่คล้ายคลึงกัน ดวน (Duan, 1973 : 169) ได้กล่าวถึงลักษณะพื้นฐานของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. การวางจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่จะสอน
2. การบรรยายเนื้อหา

3. การวางวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. การเลือกกิจกรรมการเรียนรู้
5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน
6. เครื่องมือวัดผลครั้งแรก วัดผลตนเอง และวัดผลครั้งสุดท้าย
7. คู่มือครู

การสร้างชุดการสอนสามารถสร้างขึ้นได้หลายแบบตามจุดหมายของการนำไปใช้ แคปเฟอร์และโอวาร์ด (Kapfer and Ovard, 1971:7) ได้อธิบายไว้ว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีหลายลักษณะ เช่น แบบให้ความรู้ต่อเนื่องกัน แบบให้เรียนกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ แบบให้นักเรียนเลือกเรียนตามระดับความสามารถของนักเรียน แบบให้เรียนรูตามระดับความยากง่ายของเนื้อหา และแบบให้เรียนรู้ด้วยตนเอง อันราห์และอเล็กซานเดอร์ (Unrah and Alexander 1974:187 - 190) ได้อธิบายว่า ชุดการสอนแบบที่ใช้สอนเด็กเป็นรายบุคคล หรือให้เด็กได้ศึกษาด้วยตนเอง ต้องมีส่วนประกอบสำคัญ 4 อย่าง ควบกันคือ

1. การทดสอบก่อนเรียน
2. การตั้งจุดหมายเชิงพฤติกรรม
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. การทดสอบหลังเรียน

ชุดการสอนแต่ละชุดเหมาะสำหรับเด็กแต่ละระดับ กิจกรรมที่ใช้เป็นสื่อประสม (Multi media) ใช้วิธีการต่าง ๆ กัน รวมทั้งการใช้วัสดุประกอบการสอนก็มีความแตกต่างกันตามความแตกต่างของเด็กแต่ละระดับ ซึ่งมีทั้งสิ่งพิมพ์ และการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ที่เลือกสรรแล้ว ชุดการสอนที่ใช้สอนเด็กเป็นรายบุคคลจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนแต่ละคนก้าวหน้าไปช้า ๆ ที่ระดับ และยอมรับความสามารถเฉพาะตน รวมถึงสัมฤทธิ์ผลที่ได้มาพื้นฐานเดิมทางความรู้ ทักษะ ทศลคติถึงความต้องการ ความสนใจ และลักษณะการเรียนรู้ การสอนของแต่ละคน นอกจากนี้ อเล็กซานเดอร์ ยังชี้ให้เห็นว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น

บางแบบอาจจะเปลี่ยนแปลงบทบาทของบุคคลได้ เช่น บทบาทของนักเรียนทำให้เด็กมีความรับผิดชอบตนเองมากขึ้น พังพาอาศัยผู้อื่นน้อยลง บทบาทของครูทำให้ครูเป็นผู้แสดงน้อยลง เป็นผู้ช่วยเหลือเด็กมากขึ้น บทบาทของโรงเรียนจะช่วยให้บริการต่าง ๆ มากขึ้น

(Unruh and Alexander, 1974 : 189)

การนำชุดการสอนไปใช้ในโรงเรียน แมคโคเลแมน (Maccoleman, 1974 : 190-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชุดการสอนกับความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับ 9 จำนวน 24 ห้องเรียน โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองสองกลุ่ม และกลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม กลุ่มทดลองแยกเป็นกลุ่มหนึ่งเรียนด้วยชุดการสอน อีกกลุ่มหนึ่งเรียนด้วยชุดการสอนประกอบการอภิปรายกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า ความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในกลุ่มทดลองนักเรียนชอบการเรียนแบบใช้ชุดการสอนประกอบการอภิปรายกลุ่มย่อยมากกว่า นอกจากนี้ บราวลีย์ (Brawley, 1975 : 4280 -A) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการใช้ชุดการสอนแบบสื่อประสม เรื่องการบอกเวลา สำหรับเด็กเรียนช้า โดยให้กลุ่มทดลองใช้ชุดการสอนซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์และสื่อการสอน 12 ชุด ใช้เวลาสอน 15 วัน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกี่ยวกับการประเมินผลชุดการสอน ก็เพื่อต้องการทราบถึงประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นและนำไปใช้ บาวและคัสเตน (Bawn and Chastain, 1972:124) กล่าวว่า ต้องมีการประเมินผลชุดการสอน เพื่อต้องการทราบผลการเรียนว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาของชุดการสอนมีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ที่ต้องการให้นักเรียนเรียนหรือไม่ พฤติกรรมขั้นสุดท้ายเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาหรือไม่ การประเมินผลชุดการสอนทำได้โดย การทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน การให้นักเรียนประเมินผลตนเอง การเปรียบเทียบกับกระบวนการสอนแบบอื่น ๆ ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยแก้ไขปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย

การเรียนการสอนภาษาไทย ยังมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น นั่นคือ ต้องสอนให้นักเรียนมีความรู้ภาษาไทย อ่านออกเขียนได้อย่างถาวร เมื่อเรียนจบออกจากโรงเรียนไปแล้วก็สามารถใช้ความรู้ภาษาไทยแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อประกอบอาชีพของตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ได้มีผู้ศึกษาและวิจัยปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยและศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนไว้ ดังนี้

ก. การฝึกฝนทักษะทางภาษา

ทักษะทางภาษาคือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน คอว์สัน และโซลลิงเจอร์ (Dawson and Zollinger, 1957 : 13) กล่าวว่า ทักษะทั้ง 4 ในทางภาษาต่างก็มีความสัมพันธ์ต่อกันและกันอย่างใกล้ชิด การส่งเสริมทักษะทางภาษาค้นใดด้านหนึ่งจะเป็นผลในการพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ ให้ดีขึ้นด้วย ชีลา จายนัยโยธิน (Chayanitayodhin, Seela, 1960:16) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นั้นมีความสัมพันธ์ต่อกันและกันเป็นอย่างมาก และมีการพัฒนาตามลำดับขั้นจากการฟัง มาเป็นการพูด เป็นการอ่าน และการเขียน ตามลำดับ ซึ่งลักษณะของการลำดับการพัฒนาที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาศึกษาของเด็กในระดับประถมศึกษา จากรายงานนี้แสดงให้เห็นว่าการสอนทักษะทางภาษาไม่ควรแยกเป็นเฉพาะอย่าง แต่ควรสอนให้สัมพันธ์กันทุกด้าน เกี่ยวกับการสอนทักษะภาษาไทย วารุณี พลบูรณ์ (วารุณี พลบูรณ์, 2513 : 157) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดพระนคร สรุปได้ว่า

1. การฝึกทักษะต่าง ๆ แต่ละครั้ง ครูต้องตั้งจุดมุ่งหมายที่แน่นอนไว้ แล้วพยายามดำเนินการสอนและวัดผลตามจุดมุ่งหมายนั้น
2. ครูควรจัดชั่วโมงในการสอนไว้สำหรับฝึกทักษะการพูด และการฟังโดยเฉพาะ

3. การฝึกทักษะการอ่าน ครูต้องแนะนำวิธีอ่านอย่างรวดเร็วและเก็บใจความ พร้อมทั้งใช้วิจารณ์ด้วย

4. การใช้คำถามเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกทักษะการอ่าน ครูต้องใช้คำถามนำเพื่อให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดหมาย ใช้คำถามวัดความเข้าใจ หลังการอ่านและการใช้คำถามให้เด็กคิดเป็น

5. การฝึกทักษะการเขียน ครูต้องแนะทางให้นักเรียนเขียนได้รวดเร็ว อ่านง่ายมากกว่าเขียนตัวบรรจง สวยงาม แต่ใช้เวลามากเพียงอย่างเดียว

6. การฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ย่อความ และจดหมาย อาจเริ่มจากให้เรียงความควยวาก่อนที่จะให้ลงมือเขียน เน้นความสำคัญของการเรียบเรียงความคิด และจินตนาการของเด็กมากกว่าความสะอาดเรียบร้อยและการเขียนคำถูกต้องเพียงอย่างเดียว

ข. กิจกรรมและอุปกรณ์การสอนภาษาไทย

การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นระยะเด็กเริ่มเรียนภาษาไทย ครูจำเป็นต้องจัดหาอุปกรณ์การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบการสอนเพื่อให้บทเรียนน่าสนใจ นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ส่งเสริมความจำ ความเข้าใจ ความฉับไวในการคิด การตัดสินใจ และการใช้ภาษาตามอัธยาศัย ครูควรแทรกกิจกรรมประเภทเกมส์ ๆ ไว้เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและช่วยให้นักเรียนได้เปลี่ยนอิริยาบถไปพร้อม ๆ กัน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ครูมีความเข้าใจจุดหมายของการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี และเห็นความสำคัญของการจัด และนักเรียนก็มีความสนใจเมื่อครูจัดกิจกรรมจิตตปัญญา รักก็ชุมพล (จิตตปัญญา รักก็ชุมพล, 2516 : 131 - 154) ได้ทำการศึกษา กิจกรรมการเรียนและการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาที่สำคัญในการจัดกิจกรรมของครู คือไม่ทราบว่า จะจัดกิจกรรมอะไรดี นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านอุปกรณ์ วัสดุทัศน (วัสดุทัศน ทัศน, 2517 : 186) ได้ศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ของครูผู้สอน

ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า โรงเรียนเกือบทุกแห่งมีสื่อทัศนวัสดุไม่พอกับความต้องการของครู ถึงแม้ว่าครูจะเห็นความจำเป็นในการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน แต่ครูยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อทัศนศึกษาน้อย ขาดความรู้ ขาดทักษะในการทำ และขาดแนวความคิดสร้างสรรค์ และมีชั่วโมงสอนมากเกินไปจึงไม่มีเวลาทำอุปกรณ์ และนอกจากนี้ ดวงพร เปรมโยธิน (ดวงพร เปรมโยธิน, 2513 : 146) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทย ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย สรุปผลได้ดังนี้

1. ครูมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้วิชาภาษาไทย และสื่อทัศนศึกษามากที่สุด ต้องการให้หน่วยราชการช่วยเหลือในด้านการจัดหาสื่อทัศนวัสดุ และสื่อทัศนอุปกรณ์ ที่จะใช้ประกอบการสอนภาษาไทยให้เพียงพอ

2. ในการสอนหลักภาษา ครูใช้สื่อทัศนวัสดุประเภท บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต รูปภาพ มากที่สุด ในการสอนวรรณคดี ครูใช้สื่อทัศนวัสดุประเภท รูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต มากที่สุด ในการสอนการใช้ภาษา ครูใช้สื่อทัศนวัสดุประเภทการสาธิตมากที่สุด

3. ครูผลิตสื่อทัศนวัสดุใช้เอง โดยจัดหาวัสดุดิบต่าง ๆ เอง อุปกรณ์การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนต้น ส่วนมากเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ไม่ยาก อุปกรณ์บางอย่างครูและนักเรียนสามารถรวบรวมหาได้ไม่ยากนัก ทั้งนี้เพราะการสอนภาษาไทย ครูจะใช้บัตรคำ แผนภูมิ รูปภาพ มากที่สุด การใช้กิจกรรมประเภทเกมแทรกบทเรียนย่อมจะทำให้เด็กเรียนวิชาภาษาไทยด้วยความสนใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

ค. แบบเรียนและแบบฝึกหัด

จากการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาไทย พบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับแบบเรียนภาษาไทย ยังไม่ได้มาตรฐาน วรวิทย์ วคินสรการ (วรวิทย์ วคินสรการ, 2516 : 59) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนว่า ควรปรับปรุงแบบเรียนประถมศึกษาให้ได้มาตรฐาน คือใช้กระดาษดี มีภาพประกอบมาก ๆ

พิมพ์สอกลี ทำปกอย่างดี ขณะเดียวกันราคาจะต้องไม่แพง เกี่ยวกับภาพประกอบ
บทเรียน สุนันท์ จุฑะสร (สุนันท์ จุฑะสร, 2509 : 183) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับ
ภาพประกอบบทเรียนที่เด็กชอบไว้ว่า เป็นภาพที่เขียนหยาบ ๆ มีรายละเอียดน้อย
เข้าใจง่าย ภาพมีขนาดโต ภาพสี เป็นภาพที่เด็กชอบมากที่สุด ส่วนภาพวาดเหมือน
จริง ได้รับความสนใจน้อยที่สุด สำหรับแบบเรียน ได้มีผู้ทดลองสร้างแบบเรียนโปรแกรม
วิชาต่าง ๆ ขึ้นใช้ได้ผลดี เป็นที่นิยมใช้มากขึ้น นิตยา วิศวการณีย์

(นิตยา วิศวการณีย์, 2515 : 131 - 134) ได้ทดลองสร้างแบบเรียนโปรแกรม
วิชาภาษาไทย เรื่องตัวสะกดภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย
พบว่า บทเรียนโปรแกรมและแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนในการทดลองภาคสนาม
ปรากฏผลว่า นักเรียนทำแบบเรียนโปรแกรมและแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนได้โดย
เฉลี่ยร้อยละ 90 ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าบทเรียนโปรแกรมที่สร้างขึ้นสามารถนำไป
ใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มารศรี ขวลิขิต (มารศรี ขวลิขิต, 2518 :
26) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกหัด
เสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่าน และคำศัพท์ใน
หนังสือแบบเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองนำมาสร้างแบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่าน โดย
ให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ทดลองสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้
แบบฝึกหัดเสริมทักษะ มีพัฒนาการทางความสามารถในการอ่านแตกต่างกับนักเรียนที่ได้
รับการสอนแบบเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ นิภา ชวนะพานิช
(นิภา ชวนะพานิช, 2517 : 61 - 62) ได้สร้างแบบฝึกหัดทักษะภาษาไทยเกี่ยวกับ
การใช้สระเสียงยาว ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และยังได้รวบรวมแบบฝึกหัดที่มี
อยู่แล้วตามโรงเรียนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และนำมาจัดลำดับความยากง่ายของลักษณะ
ของแบบฝึกหัด โดยเรียงจากง่ายไปหายาก

เกี่ยวกับบทเรียนและแบบฝึกหัดพอจะสรุปได้ว่า แบบเรียนที่ดีจะต้อง
สร้างความสนใจให้เด็กอยากอ่าน นั่นคือ ต้องมีภาพประกอบง่าย ๆ ใช้ภาษาเหมาะสม
กับวัยของเด็ก เด็กชอบหนังสือนิทานประกอบภาพสัตว์ต่าง ๆ มาก เด็กชอบระบายสีภาพ

ในแบบฝึกหัดควยคินสอสี ขอบวาดภาพลายเส้นเกี่ยวกับสัตว์อย่างง่าย ๆ และการให้
เด็กทำแบบฝึกหัดสามารถทำให้พัฒนาการทางความสามารถในการเรียนภาษาไทยของ
เด็กเพิ่มขึ้น

ง. การสอนภาษาในต่างประเทศ

ได้มีผู้แนะนำและให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนอ่านและสอนเขียนไว้
หลายท่าน ในการสอนอ่าน โจนส์ (Jones, 1973 : 19) มีความเห็นว่าผู้ที่มี
ความสามารถทางเทคนิค จะต้องสามารถโยงทฤษฎีการเรียนรู้และการอ่านให้เป็น
ความรู้ทางเทคนิคในการสอนอ่าน โดยนำสื่อประสมและคนตรีมาใช้ในการสอนอ่านชั้น
เด็กเล็กและชั้นประถมศึกษา สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้จะมีลักษณะที่เด็กสามารถ
มองเห็นภาพและได้ยินเสียง กิจกรรมจึงจัดขึ้นในลักษณะของการเล่นเกมต่าง ๆ การ
ร้องเพลงและการเรียนจากการอ่านอย่างกว้างขวาง อัลลิงตัน (Allington, Richard
1975 : 813 - 815) ได้เสนอแนะเทคนิคส่งเสริมให้เกิดการอ่านและการเขียนไว้ว่า
ครูควรจัดเวลาช่วงหนึ่งประมาณ 3 - 10 นาที สำหรับให้เด็กได้อ่านสิ่งที่เขาสนใจ
อย่างเงียบ ๆ ปราศจากเสียงรบกวนทุก ๆ วัน จะช่วยให้เด็กอ่านเก่งขึ้น และการเขียน
ก็เช่นเดียวกัน ครูจัดเวลาว่างไว้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ให้เด็กได้นั่งเขียนตามคำพัง
ปราศจากเสียงรบกวน แม้ว่าเด็กจะยังไม่เกิดความคิด ครูก็แนะนำให้เขียนชื่อตนเอง
ซ้ำ ๆ จนกว่าจะเกิดความคิด เมื่อหมดเวลาครูรวบรวมเรื่องที่เด็กเขียนไว้ไปศึกษา
หาข้อบกพร่อง เพื่อนำไปชี้แจงแก้ไขในเวลาสอนต่อไป วิธีการง่าย ๆ นี้จะช่วยให้
เด็กเขียนได้เก่งขึ้น นอกจากนี้ อุล (Aulls, Mark.W. 1975 : 808 - 812) ได้
แนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ของการอ่านเอาเรื่องกับความ
สามารถในการแต่งความว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนจะ
ทำให้เด็กเห็นรูปแบบของถ้อยคำในประโยคที่สร้างขึ้นเพื่อสื่อความหมายและเพื่อแสดง
ความคิดที่สัมพันธ์กัน ดังนั้น การสอนแบบบูรณาการทางภาษาควรส่งเสริมการอ่าน
เอาเรื่องให้คู่เท่ากับการสอนให้มีความสามารถในการแต่งความ ทั้งนี้เพราะว่า

1. การอ่านเป็นกระบวนการของการเก็บควมหมายจากถ้อยคำที่เขียนไว้ และการเขียนเป็นกระบวนการแสดงควมหมายออกมาโดยใช้ถ้อยคำ เป็นสัญลักษณ์ ผู้เขียนต้องมีการสังเกตที่จะเขียนให้แจ่มแจ้งให้ผู้อ่านเข้าใจควมหมายได้

2. ทั้งการอ่านและการเขียนเป็นกระบวนการเรียนรู้ ถ้าใจไปพะวงอยู่กับการออกเสียง จะทำให้ควมเข้าใจในเรื่องลดน้อยลง

3. การอ่านเป็นการใช้ควมรู้ ถอดควมคิดที่ผู้อื่นแสดงไว้ การเขียนเป็นการใช้ควมรู้เพื่อจะลำดับควมคิดของตนออกมาให้ผู้อื่นรู้ ประสพการณ์การอ่านและการเขียนช่วยให้เด็กในฐานะผู้อ่านได้รู้ถึงกลวิธีและถ้อยคำที่จะนำไปสู่การรู้ควมหมายของเรื่องนั้นได้

4. เด็กที่สนใจอยู่กับการอ่านและการเขียน จะมีความสามารถใช้ภาษาในการเขียนได้

5. โดยธรรมชาติแล้ว เด็กรู้จักใช้ควมคิดหาเหตุผลได้ตั้งขึ้นเรื่อย ๆ ตามวุฒิภาวะที่สูงขึ้น ดังนั้นการสอนอ่านและเขียน เพื่อส่งเสริมจินตนาการควรเริ่มเมื่อเด็กอยู่ในชั้นประถมต้น และการสอนเพื่อให้เด็กใช้สติปัญญาควรเริ่มเมื่อเด็กเรียนชั้นประถมปลาย

6. คำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการอ่านเอาเรื่อง การอ่านต้องอาศัยความสามารถในการหาควมหมายของถ้อยคำ และการเขียนต้องอาศัยความสามารถใช้ถ้อยคำที่มีความหมายให้ตรงกับควมคิด จินตนาการ การสอนเนื้อเรื่องต้องให้เด็กได้รู้คุณค่าของคำต่าง ๆ ที่ผู้อื่นใช้ ในขณะที่สอนอ่านไปด้วย

จากควมคิดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การอ่านและการเขียนเป็นกิจกรรมที่จะต้องจัดไปพร้อม ๆ กัน ไม่ควรแยกจากกันต่างหาก

แอนดรูส์ (Andrews, Nancy Cunningham, 1976 : 4839 - A) ได้ศึกษาการเรียนการอ่านของเด็กชั้นประถมปีที่ 1 จำนวน 6 คน จากข้อมูลที่ได้จากเทป-โทรทัศน์ที่บันทึกพฤติกรรมขณะที่เด็กอ่านเรื่องที่เด็กคุ้นเคยและเรื่องใหม่ที่เด็กยังไม่เคยเรียน โดยทำการบันทึกภาพไว้ทั้งหมด 18 ครั้ง ในเวลา 7 เดือน กับข้อมูลที่ได้

จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในห้วงเรียนตลอดสัปดาห์ในชั่วโมงที่มีการสอนอ่านพบว่า เด็กแต่ละคนมีกระบวนการในการอ่านแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่นำมาให้อ่าน และยังพบว่าเด็กคนเดียวกัน ถ้าให้อ่านเรื่องต่างกัน 2 เรื่อง กลวิธีที่นำมาใช้ในการอ่านแตกต่างกัน ผลการศึกษาเขาสรุปว่า

1. การเรียนอ่านเป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เขาได้รับจากการสอน
2. การเรียนในระยะเริ่มแรก เด็กจะนำความรู้จากภาษาพูดมาใช้กับภาษาเขียน
3. เด็กใช้วิธีการในการอ่านเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะนำมาให้อ่าน

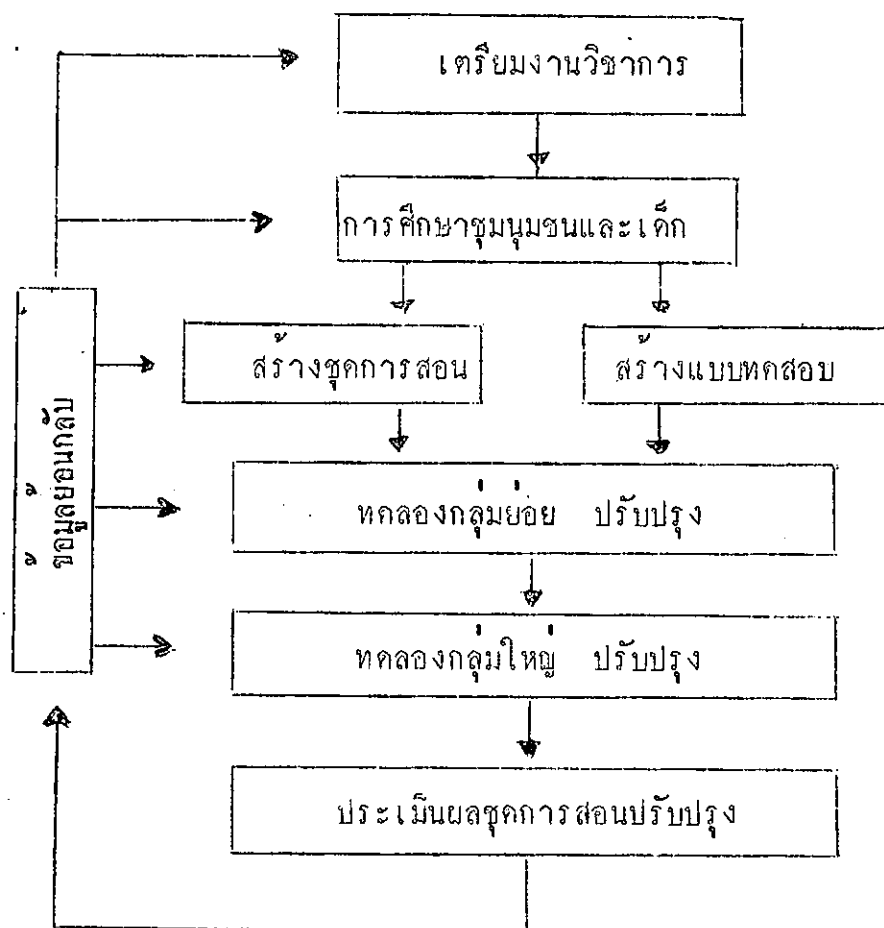
จากเอกสารและผลงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าครูผู้สอนวิชาภาษาไทยประสบปัญหาการสอนภาษาไทยหลายประการ โดยเฉพาะครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท ต้องการความช่วยเหลืออย่างยิ่ง ก็คือ ต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย ต้องการรับการอบรมเกี่ยวกับการทำและใช้อุปกรณ์ ต้องการอุปกรณ์บางอย่างที่ไม่สามารถจะทำเองได้ แต่โรงเรียนชนบทมีงบประมาณจำกัด จึงยังไม่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวให้ลุล่วงไปได้ ผู้วิจัยจึงคิดว่าการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา นั้น ควรจะได้แก้ปัญหการสอนของครูก่อน โดยนำชุดการสอนวิชาภาษาไทย อันประกอบด้วย คู่มือครู แบบเรียน แบบฝึกหัด และอุปกรณ์ไปให้ครูใช้ในโรงเรียนชนบทที่ขาดแคลน ย่อมทำให้การสอนภาษาไทย บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาภาษาไทยแล้ว ยังเป็นแนวทางให้ครูได้สร้างชุดการสอนวิชาต่าง ๆ ขึ้นใช้เองได้

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเพื่อสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สัมพันธ์กับ
ลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบท จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การเตรียมงานด้านวิชาการ
2. การสร้างชุดการสอน
3. การสร้างแบบทดสอบ
4. การดำเนินการทดลอง
5. การประเมินผลชุดการสอน และปรับปรุงชุดการสอน

การดำเนินงานได้จากการศึกษาวิธีวิเคราะห์ระบบแล้วนำมาวางแผนเพื่อ
สร้างชุดการสอน ดังแผนภูมิข้างล่างนี้

ภาพประกอบ 2 การดำเนินการสร้างชุดการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ระบบ

ขั้นเตรียมงานด้านวิชาการ

1. ศึกษาหลักสูตร

ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 เพื่อศึกษา ขอบข่ายและจัดลำดับเนื้อหาให้สามารถเป็นแนวปฏิบัติได้ และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และเพื่อเลือกเนื้อหาที่จะสร้างชุดการสอน สรุปผลการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรได้ดังนี้

วิชาภาษาไทย เป็นวิชาทักษะทางการฟัง การพูด การอ่านและ การเขียน หลักสูตรวิชาภาษาไทยไม่มีเนื้อหา ใช้แบบเรียนเป็นแนวการสอน

(แบบคัดอ่านหนังสือไทยของพระวชิราภรณ์ วิทยาลัย) ซึ่งค่อนข้างยากและมากเกินไป สำหรับครูสอนในการที่จะส่งเสริมเด็กผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับชั้นได้ ทักษะที่กำหนดให้เรียนไม่บอกรายละเอียดชี้ให้เห็นชัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษามีน้อย การใช้ภาษาทั้งในการพูด การเขียนอยู่ในขอบเขตจำกัด การสอนอ่านมุ่งให้อ่านออก เป็นสำคัญ ยังไม่ได้มุ่งให้เด็กอ่านเพื่อใช้ความคิดหาเหตุผลง่าย ๆ สำหรับเป็นรากฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ต่อไป การปลูกฝังนิสัยให้รักการอ่านทำได้น้อย เพราะมุ่งวิชาเนื้อหาอื่นมากกว่า การสอนเขียนไม่ได้เน้นการเขียนพยานุชนะ สาระที่ถูกแบบ มุ่งการจดบันทึกเป็นสำคัญ วิชาเรียงความอยู่ในขอบเขตจำกัด ไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเท่าที่ควร

ผู้วิจัยได้นำข้อวิจารณ์จากผลการศึกษาลักษณะมาเป็นแนวในการสร้างชุดการสอน โดยมุ่งฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้มีกิจกรรมและแบบฝึกหัด เพื่อช่วยฝึกทักษะมากขึ้น นำเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของเด็กมาเขียนเป็นบทเรียนอ่านประกอบ เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจและไม่เบื่อ การเรียน ส่งเสริมให้ฝึกทักษะการอ่านในใจให้อ่านแล้วเข้าใจเรื่องราวได้รวดเร็ว อ่านอย่างใช้ความคิด และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก เขียนแบบฝึกหัดประกอบบทเรียนทุก ๆ บท เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะการเขียนมากขึ้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เพื่อให้สนใจวิชาภาษาไทย

2. ศึกษาสภาพท้องถิ่นและตัวเด็ก

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพท้องถิ่นชนบทในตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในหมู่ 2 หมู่ 3 หมู่ 4 หมู่ 5 และใช้วิธีสังเกตและสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ โดยขอความร่วมมือจากคณะครูโรงเรียนบ้านค่านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านศึกษารายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1.1 ลักษณะภูมิประเทศ

2.1.2 ประชากร

2.1.3 อาชีพ

2.1.4 ทักษะทางการศึกษา

2.1.5 การสาธารณสุข

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก

2.2.1 สุขภาพและพฤติกรรมทางสังคม

2.2.2 พื้นฐานการศึกษา ความสามารถในการอ่านภาษาไทย

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่น

2.1.1 ตำบลเกาะแก้ว อยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบชายทะเล พื้นดินเป็นทรายละเอียด ดินไม่มีปุ๋ยต้องใช้ปุ๋ยธรรมชาติและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ช่วยในการเกษตร เนื้อที่ทั้งตำบลมีประมาณ 611 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นส่วนมะพร้าว สวนยาง ทำนา ปลูกผัก

2.1.2 ประชากรมี 1,059 หลังคาเรือน แบ่งเป็น 8 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีครอบครัวทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ครอบครัวเล็กมีสมาชิก 4 คน ครอบครัวใหญ่มีสมาชิกถึง 10 คน แต่ละครอบครัวปลูกบ้านเรือนในที่ดินของตนเอง ไม่มีการโยกย้ายที่อยู่ นอกจากพวกที่อาศัยอยู่ริมทะเลเพื่อทำการประมง

2.1.3 อาชีพของประชาชน มีการทำสวน ทำนา เพาะปลูกค้าขาย ทำการประมง และรับจ้าง ประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจระดับกลาง ไม่มีปัญหาการว่างงาน เพราะประกอบอาชีพส่วนตัว ทุกวันพุธจะนำผลิตภัณฑ์ไปขายที่ตลาดนัดซึ่งจัดขึ้นในศูนย์กลางของหมู่บ้าน

2.1.4 การสาธารณสุขของหมู่บ้าน อยู่ในสภาพไม่ค่อยจะดี ประชาชนปลูกบ้านแบบยกพื้นใต้ถุนสูง ไม่มีรั้วรอบขอบชิด ไม่มีการรักษาความสะอาดของบ้านเรือน ทั้งขยะเกลื่อนกลาด ไม่มีการดูแลสุขภาพ หรือเฝ้าระวังภัย ไม่มีการใช้ส้วมซึม ดังนั้นจึงมีโรคพยาธิระบาดอยู่ทั่วไป เมื่อเจ็บป่วยไม่นิยมไปหาหมอ ซื้อยารับประทานเอง ไม่เชื่อเรื่องการคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว แต่ละครอบครัว

จึงมีบุตรหลายคน และการเลี้ยงบุตรไม่ถูกหลักโภชนาการ ทำให้เด็ก ๆ มีสุขภาพไม่ดี เป็นส่วนใหญ่

2.1.5 ทักษะต่อการศึกษา ประชาชนส่วนใหญ่ 80% นับถือ ศาสนาอิสลาม จึงไม่นิยมให้บุตรหลานเรียนหนังสือไทย ปรากฏว่ามีประชาชน 40% อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ แต่ในปัจจุบันการคมนาคมสะดวก ความเจริญเข้ามาสู่หมู่บ้าน รวดเร็ว ประชาชนเห็นความสำคัญของการส่งบุตรหลานไปโรงเรียน ตั้งแต่บุตรอายุ ยังไม่ถึงเกณฑ์บังคับ ทำให้โรงเรียนต้องเปิดชั้นเล็กเล็ก ซึ่งได้ประโยชน์ทั้งแก่ ผู้ปกครองและทางโรงเรียน นอกจากนี้ผู้มีฐานะเศรษฐกิจดี นิยมให้บุตรของตนได้รับการ ศึกษาชั้นสูง เพราะจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคใต้ มีสถานศึกษา ถึงระดับมหาวิทยาลัยหลายแห่ง แต่ผู้มีฐานะยากจนต้องให้บุตรหลานออกมาช่วยประกอบ อาชีพเมื่อเด็กเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ หรือเมื่ออายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ ก็ให้ ลาออกกลางคัน

ประชาชนในตำบลเกาะแต้วอยู่รวมกันอย่างมีความสุข มีความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน จึงไม่ค่อยมีปัญหาเกิดขึ้น นอกจากปัญหาขาดน้ำสำหรับการเพาะปลูก ในฤดูแล้ง จึงต้องการความช่วยเหลือในด้านการชลประทานเป็นสำคัญ

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก มีดังนี้

2.2.1 สุขภาพและพฤติกรรมทางสังคม เด็ก ๆ มีสุขภาพไม่ สมบูรณ์ ไม่แข็งแรง เป็นพยาธิเกือบทุกคน รูปร่างผอม ผิวพรรณไม่สดใส เสื้อผ้า ไม่สะอาด เพราะผู้ปกครองไม่เอาใจใส่ เด็กรับประทานอาหารไม่ถูกหลักโภชนาการ ชอบเล่นกีฬา ชอบร้องเพลง กล้าแสดงออก ไม่กลัวคนแปลกหน้า ข้างพูดข้างคุย

2.2.2 พื้นฐานการศึกษา และความสามารถในการอ่าน เด็ก ส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำ อ่านไม่ออก เขียนสะกดตัวไม่ค่อยถูก ทั้งนี้เพราะเด็ก ต้องเรียนภาษายาวีควบคู่ไปกับการเรียนหนังสือไทย เด็กจึงสับสน ทำให้เกิดความ เบื่อหน่าย ไม่เอาใจใส่การสอนของครู ไม่มีการฝึกฝนที่บ้าน ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่ำทุกวิชา เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาออกจากโรงเรียนไป 2 - 3 ปี

ล้มความรู้หมด อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้เป็นส่วนใหญ่

ขั้นสร้างชุดการสอน

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสำรวจมาสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น สำหรับใช้สอนในเทอมกลาง จำนวน 25 ชุด ใช้เวลาสอนชุดละ 1 ชั่วโมง

กระบวนการในการสร้างชุดการสอนมีดังนี้

1. กำหนดทักษะและเนื้อหาที่จะสอน
2. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
3. เขียนชุดการสอนอันประกอบด้วยบทเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู

เตรียมอุปกรณ์

4. หัดลองกลุ่มย่อยและปรับปรุง
5. ผลิตจำนวนมาก

1. การกำหนดทักษะและเนื้อหาที่จะสอน ผู้วิจัยได้จัดแบ่งดังนี้

1.1 หลักภาษา เป็นการฝึกให้นักเรียนอ่านและเขียนได้ถูกต้องตามหลักและวิธีการ ชุดการสอน มีจำนวน 10 ชุด ดังนี้

- เรื่อง หนูหล่อ
- เรื่อง เถววัลย์กับตนตาล
- เรื่อง บ้านของเจ๊ะหยาค
- เรื่อง ปวดฟัน
- เรื่อง เด็กขายฉลาก
- เรื่อง ความซื่อสัตย์
- เรื่อง ความประมาท
- เรื่อง นกเขาเปล่า
- เรื่อง บุตรเศรษฐี

เรื่อง หาดทรายแก้ว

1.2 ความเข้าใจภาษา เป็นชุดการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน มี
9 ชุด ดังนี้

เรื่อง แม่ไก่ค้อ

เรื่อง โรงเรียนของเรา

เรื่อง ชุมชนชนของเรา

เรื่อง เด็กช่วยบ้านเมือง

เรื่อง เต่าทะเล

เรื่อง พลเมืองดี

เรื่อง เทียวตลาดนัด

เรื่อง เด็กกล้าหาญ

เรื่อง ไรหนช่วยพ่อแม่

1.3 การใช้ภาษา เป็นการฝึกทักษะการฟัง การพูด การเขียน
มีชุดการสอน 6 ชุด ดังนี้

เรื่อง กระทายแห่เสื้อ

เรื่อง อี๋อ่างกับวัว

เรื่อง วันปีใหม่

เรื่อง ลิงทโมนกับสหาย

เรื่อง สวนสัตว์

เรื่อง ใครช่วยเรา

2. กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ชุดการสอนแต่ละชุดได้กำหนด
จุดมุ่งหมายให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมา เมื่อเรียนเรื่องนั้น ๆ จบแล้วโดย
พยายามให้ครอบคลุมความรู้ ทักษะ ทักษะ

3. เขียนชุดการสอน ประกอบด้วยบทเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู ตาม

ขอขำยเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทำอุปกรณ์ประกอบการสอนประเภทบัตรคำ แผนภูมิ แถบเลื่อน รูปภาพ ของจำลอง กระดาษทราย

4. นำชุดการสอนแต่ละเรื่องไปทดลองสอนกับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดเกาะถ้ำ ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 3 คน เพื่อแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการแบ่งเนื้อหาให้พอเหมาะกับเวลาเรียนและความสนใจ ภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของเด็ก จากการทดลองสอน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้พอดีกับเวลา ทำแบบฝึกหัดให้ง่ายลงและแบ่งเป็นขั้นตอน แก้ไขภาษาที่ใช้และเลือกคำศัพท์ง่าย ๆ เพราะผู้เรียนเป็นเด็กอิสลาม

5. ผลิตชุดการสอนเป็นเอกสารโรเนียว 100 ชุด พร้อมด้วยอุปกรณ์การสอน

ขั้นสร้างแบบทดสอบ

เมื่อได้สร้างชุดการสอนครบ 25 ชุดแล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวิชาภาษาไทย เพื่อนำไปใช้ทดสอบนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยชุดการสอน โดยแบ่งเป็น 4 ตอน คือ การใช้ภาษา การสะกดคำ การใช้คำศัพท์ และอ่านเอาเรื่อง

แบบทดสอบที่สร้างขึ้นครั้งแรกมี 60 ข้อ แบ่งตอนละ 15 ข้อ โดยใช้นอกจากโครงการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของอำเภอเมืองสงขลา แล้วนำไปสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะถ้ำ ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมืองสงขลา แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ คัดเลือกข้อสอบที่ดีไว้ตอนละ 10 ข้อ แล้วนำไปสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดศาลาหัวยาง ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา อีกครั้งจำนวนนักเรียน 128 คน ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบต้องแก้ไขตัวเลือกในคำตอบให้เหมาะสมบางข้อแล้วนำมาใช้ทั้ง 40 ข้อ แบบทดสอบมีอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .80 และมีค่าความเชื่อมั่นสูง

$$(r_{tt} = .85)$$

ขั้นตอนการทดลอง

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้พยายามเลือกให้มีลักษณะเป็นตัวแทนของโรงเรียนชนบทของจังหวัดสงขลา มีนักเรียนไทยพุทธและไทยอิสลามเรียนรวมกันโดยถือเกณฑ์ ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนอยู่ในชนบท แต่การคมนาคมสะดวก
- 1.2 สภาพโรงเรียนปานกลาง
- 1.3 ครูใหญ่และคณะครูในโรงเรียนให้ความร่วมมือดี
- 1.4 ประชาชนในท้องถิ่นมีฐานะปานกลางและสนใจการศึกษา

พอสัมควร

โรงเรียนบ้านค่าน ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมืองสงขลา อยู่ในเกณฑ์ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนบ้านค่าน ซึ่งทางโรงเรียนแบ่งเป็น 3 ห้องเรียน คือ ป.2 ก. ป.2 ข. ป.2 ค. ครูใหญ่และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายประถมต้น และครูประจำชั้น ได้ชี้แจงให้ทราบพื้นฐานของนักเรียนทั้ง 3 ห้อง คือ ห้อง ป.2 ข. และ ป.2 ค. เป็นห้องที่นักเรียนมีพื้นฐานความรู้เท่า ๆ กัน โดยคัดจากนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง และไม่เคยเข้าชั้นส่วนห้อง ป.2 ก. เป็นห้องที่นักเรียนเรียนเข้าชั้นมาจากประถม 1 และนักเรียน ป.2 ตกเข้าชั้น นำมาเรียนรวมกัน จึงตกลงใจเลือกชั้น ป.2 ข. และ ป.2 ค. เพราะนักเรียนทั้งสองห้องมีพื้นฐานความรู้ใกล้เคียงกัน นักเรียนไม่เคยตกเข้าชั้น จำนวนนักเรียนเท่ากัน ชั้นละ 31 คน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในแต่ละชั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือห้อง ป.2 ข. จำนวนนักเรียนชาย 12 คน นักเรียนหญิง 19 คน รวม 31 คน ห้อง ป.2 ค. จำนวนนักเรียนชาย 11 คน นักเรียนหญิง 20 คน รวม 31 คน นักเรียนทั้งสองกลุ่มเป็นเด็กไทยอิสลาม มีสิ่งแวดล้อมทางบ้านคล้ายคลึงกัน มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยค่อนข้างต่ำใกล้เคียงกัน ครูประจำชั้นของแต่ละห้องมีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน มีวุฒิ พ.ม. สอนประจำชั้นประถม 2 มานาน

คนละ 6 - 7 ปี อายุราชการ 9 - 10 ปี เป็นผู้หญิงมีครอบครัวแล้วทั้งสองคน มีความกระตือรือร้นในการสอนทั้งคู่ จึงเลือกห้อง ป.2 ค. เป็นกลุ่มทดลองโดยครูประจำชั้นอาสาและให้ห้อง ป.2 ข. เป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งครูประจำชั้นเต็มใจจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียน	จำนวนนักเรียน		รวม
	ชาย	หญิง	
กลุ่มควบคุม	12	19	31
กลุ่มทดลอง	11	20	31
รวม	23	39	62

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ครูประจำชั้น ป.2 ค. เป็นผู้สอน เริ่มสอนวันที่ 15 ธันวาคม 2519 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2520 ให้กลุ่มควบคุมดำเนินการสอนปกติ โดยมีรายละเอียดในการทดลองใช้ในโรงเรียน ดังนี้

- 2.1 แนะนำชี้แจงการใช้ชุดการสอนแก่ครูผู้สอนกลุ่มทดลอง
- 2.2 ทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อนเรียน
- 2.3 ให้ครูใช้ชุดการสอนกับกลุ่มทดลอง โดยผู้วิจัยไปติดตามผลที่โรงเรียนตลอดเวลาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- 2.4 ทดสอบกลุ่มตัวอย่างเมื่อกลุ่มทดลองเรียนด้วยชุดการสอนครบ 25 ชุดแล้ว เพื่อนำคะแนนไปเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบครั้งแรก โดยใช้

F - test

2. ทำการประเมินผลชุดการสอน

นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแล้วให้อาจารย์นิเทศก์และครูที่สอนในชั้น
 ประถมปีที่ 2 ในจังหวัดสงขลา เป็นผู้ประเมินผลชุดการสอนตามแบบประเมินที่สร้าง
 ผู้ประเมินประกอบด้วยคณะครูและอาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูสงขลา ดังแสดงไว้ใน
 ตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนผู้ประเมินผลชุดการสอน

ผู้ประเมิน	จำนวน
อาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูสงขลา	5
ครูโรงเรียนบ้านค่าน	10
ครูโรงเรียนวัดศาลาหัวยาง	5
รวม	20

3. การปรับปรุงชุดการสอน

นำผลการประเมินชุดการสอน และข้อเสนอแนะของผู้ประเมินมาทำการ
 ปรับปรุงชุดการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จัดกระทำข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1

1. ตรวจให้คะแนนกระดาษคำตอบ ซึ่งนักเรียนทำแบบทดสอบทั้งก่อน
 เรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน โดยให้คะแนนข้อถูก 1 คะแนน ข้อผิดหรือเว้นว่าง
 ไว้ให้ศูนย์

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละกลุ่มที่ได้จากการทดสอบ ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน โดยใช้ F - test

ตอนที่ 2

นำข้อมูลจากการประเมินผลชุดการสอนมาจัดกระทำ ดังนี้

1. กำหนดน้ำหนักหรือคะแนนประจำระดับความคิด ดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยมาก	1	คะแนน

2. ตรวจสอบประเมินผลชุดการสอน และให้คะแนนตามที่กาเครื่องหมาย

ไว้

3. รวมคะแนน หาค่าเฉลี่ย แล้วนำมาเปรียบเทียบกับมาตราส่วน ประเมินค่าของเบสต์ (Best, 1970 : 184)

เหมาะสมที่สุด	4.50 - 5.00
เหมาะสมมาก	3.50 - 4.49
เหมาะสมปานกลาง	2.50 - 3.49
เหมาะสมน้อย	1.50 - 2.49
ไม่เหมาะสม	1.00 - 1.49

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

1.2 ค่าแปรปรวน (S^2)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability)   คำนวณจากสูตร

K - R 21 ของคูเตอร์ ริชาร์ดสัน (บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์, 2519 : 170) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{X}(K - \bar{X})}{S^2 K} \right\}$$

ในเมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบ

S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทดสอบ

3. การวิเคราะห์ความแตกต่างของความแปรปรวนของคะแนน โดยวิเคราะห์

แบบ Repeated - Measures Analysis of Variance ใช้สูตรของ Lordahl

(Lordahl, 1967 : 177) ในตาราง 3

ตาราง 3 Summary of the Repeated - Measures Analysis of Variance

Source	df	SS	MS	F
Between groups (G)	K - 1	$\sum (Tk^2/nL) - c^a$	SS_{BG}/df_{BG}	MS_{BG}/MS_{Ss}
Subjects within groups (Ss)	K(n-1)	$\sum (\sum Tsi^2/n - Tk^2/nL)$	SS_{Ss}/df_{Ss}	-
Trials (T)	L - 1	$\sum (Tl^2/nK) - c$	SS_T/df_T	$MS_T/MS_{Ss \times T}$
G x T	(K-1)(L-1)	$SS_{BG} - SS_G - SS_T$	SS_{GxT}/df_{GxT}	$MS_{GxT}/MS_{Ss \times T}$
Ss x T	K(n-1)(L-1)	$SS_{TOT} - \text{above SS's}$	$SS_{Ss \times T}/df_{Ss \times T}$	-
Totals	N - 1	$\sum X_i^2 - c$	-	-

4. การทดสอบความแตกต่างของรายเฉลี่ยของคะแนน เพื่อหาผู้ที่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ภายหลังจากการทดสอบความแปรปรวนของคะแนน ซึ่งพบ
ความแตกต่างแล้วโดยทดสอบค่า q - statistic ตามแบบวิธีการของ
นิวแมน-คิล (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2519 : 77)

$$q = \frac{\bar{X}_{\text{largest}} - \bar{X}_{\text{smallest}}}{\sqrt{MS_{\text{error}}/n}}$$

เมื่อ n แทน จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

MS_{error} แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4
ผลการศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ มุ่งสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ จึงต้องการทราบความเหมาะสมของชุดการสอนที่สร้างขึ้น ในการนำไปใช้สอนและปรับปรุงทักษะวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การวิจัยครั้งนี้ นำคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างกับ นำผลการประเมินชุดการสอนของคณะครูและอาจารย์นิเทศก์มาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนผลการเรียนรูระหว่างนักเรียน
กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 2 ประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
F	แทน	ค่า F ใน F - distribution
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของกำลังสอง
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ
BG	แทน	ระหว่างกลุ่ม
Ss	แทน	ตัวอย่างแต่ละคน (ภายในกลุ่ม)
T	แทน	ลำดับการสอบ
G T	แทน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกับลำดับการสอบ

Ss	t	แทน	ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มกับลำดับการสอบ
q		แทน	ค่า ในการแจกแจงของ q statistic
*		แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
E ₁		แทน	คะแนนทดสอบครั้งแรกของกลุ่มทดลอง
E ₂		แทน	คะแนนทดสอบครั้งหลังของกลุ่มทดลอง
C ₁		แทน	คะแนนทดสอบครั้งแรกของกลุ่มควบคุม
C ₂		แทน	คะแนนทดสอบครั้งหลังของกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนผลการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนในกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม

เพื่อให้ทราบว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งแรกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งหลังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหรือไม่ จึงได้ใช้วิธีการทดสอบความแปรปรวนของคะแนน (Repeated-Measures Analysis of Variance) และเมื่อพบว่า ค่าความแปรปรวนของคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบนัยสำคัญ โดยใช้ q-statistic ตามวิธีการของ นิวแมน-คูล (Newman - Keul Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างของรายเฉลี่ยของคะแนนเป็นคู่ ๆ ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสอบก่อนเรียนและ
หลังเรียนจากชุดการสอนกับการสอนแบบปกติของกลุ่มตัวอย่าง

Source	df	SS	MS	F
B.G	1	434.066	434.066	9.2866*
S _g	60	2804.49	46.741	—
T	1	1214.066	1214.066	318.902*
G x T	1	464.51	464.51	112.014*
S _g x T	60	228.425	3.807	—

$$F (.01) (1, 60) = 7.08$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 ปรากฏดังต่อไปนี้

1. คะแนนผลการสอบของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 9.2866$) แสดงว่าการเรียนจากชุดการสอนกับการเรียนตามวิธีปกติให้ผลแตกต่างกัน
2. คะแนนการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 318.902$) แสดงว่า นักเรียนเมื่อได้รับประสบการณ์จากการเรียนด้วยชุดการสอนแล้วจะเกิดการเรียนรู้สูงขึ้น
3. ปฏิสัมพันธ์ของคะแนนสอบระหว่างกลุ่มกับลำดับการสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 112.014$) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลำดับการสอบต่างกันในแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่

เพื่อให้ทราบผลแน่ชัดว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มและลำดับการสอบคู่ใดที่แตกต่างกันบ้าง จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้ค่า q -statistic เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ปรากฏผลการเปรียบเทียบดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่า q - statistic ของการสอบก่อนเรียนและ
หลังเรียนจากชุดการสอนกับการสอนแบบปกติของกลุ่มตัวอย่างที่
แตกต่างกันเป็นรายคู่

กลุ่ม ตัวอย่าง		E_2	C_2	E_1	C_1
	$\bar{X}$	30.225	22.612	20.225	20.096
E_2	30.225	←	7.613*	10.00*	10.129*
C_2	22.612		—	2.387	2.516
E_1	20.225			—	0.129
C_1	20.096				—
		r	2	3	4
		$q_{.01}(r, 60)$	3.76	4.28	4.60
		$\sqrt{MS_{\text{error}}/n} \cdot q_{.01}(r, 60)$	4.61	5.25	5.64

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 5 ปรากฏดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการสอบครั้งหลังของนักเรียนในกลุ่มทดลอง
กับคะแนนเฉลี่ยผลการสอบครั้งหลังของนักเรียนในกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ .01 แสดงว่า การเรียนจากชุดการสอนจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้มากกว่า
การเรียนแบบปกติ

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการสอบครั้งหลังของนักเรียนในกลุ่มทดลอง
กับคะแนนเฉลี่ยผลการสอบก่อนเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนมีคะแนนผลการ-
เรียนสูงกว่าคะแนนของนักเรียนที่ยังไม่ผ่านการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน หรือนักเรียนที่

เรียนจากการสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการสอบครั้งหลังของนักเรียนกลุ่มควบคุมกับคะแนนเฉลี่ยผลการสอบครั้งแรกของนักเรียนกลุ่มทดลองและคะแนนเฉลี่ยผลการสอบครั้งแรกของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนจากการสอนแบบปกติ สูงขึ้นไม่มากนัก

4. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการสอบครั้งแรกของกลุ่มทดลองกับคะแนนเฉลี่ยของการสอบครั้งแรกของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้พื้นฐานใกล้เคียงกัน

ตอนที่ 2

การประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน พิจารณาแยกเป็นหัวข้อ-ย่อย ดังนี้

1. ชุดการสอนเรื่อง หนูหล่อ
2. ชุดการสอนเรื่อง กระทายแห่เสื้อ
3. ชุดการสอนเรื่อง เทียวตลาดนัด
4. ชุดการสอนเรื่อง เตาหะเล
5. ชุดการสอนเรื่อง เด็กชายฉลาด
6. ชุดการสอนเรื่อง นกเขาเปล่า
7. ชุดการสอนเรื่อง ไรหนับช่วยพ่อแม่
8. ชุดการสอนเรื่อง สิงห์โมทนกับสหาย
9. ชุดการสอนเรื่อง ต้นเถาวัลย์กับต้นตาล
10. ชุดการสอนเรื่อง บ้านของเจ้หยาก
11. ชุดการสอนเรื่อง โรงเรียนของเรา
12. ชุดการสอนเรื่อง ชุมชนของเรา
13. ชุดการสอนเรื่อง แม่ไก่ค้อ
14. ชุดการสอนเรื่อง อีงอ่างกับวัว

15. ชุดการสอนเรื่อง เด็กกล้าหาญ
16. ชุดการสอนเรื่อง เด็กช่วยบ้านเมือง
17. ชุดการสอนเรื่อง ความประมาท
18. ชุดการสอนเรื่อง ปวดฟัน
19. ชุดการสอนเรื่อง ใครช่วยเรา
20. ชุดการสอนเรื่อง พลเมืองดี
21. ชุดการสอนเรื่อง วันปีใหม่
22. ชุดการสอนเรื่อง หาดทรายแก้ว
23. ชุดการสอนเรื่อง ความซื่อสัตย์
24. ชุดการสอนเรื่อง บุตรเศรษฐี
25. ชุดการสอนเรื่อง สวนสัตว์

ผลการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน ได้จากการประเมินค่าของ
อาจารย์นิเทศก์และครู จำนวน 20 คน โดยใช้กระบวนการจัดลำดับ 5 ชั้น ปรากฏผล
ดังนี้

1. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องหนูหล่อ ค่าเฉลี่ยของน้ำหนัก
คะแนนการประเมินปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องหนูหล่อ

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.55	4.02	3.83	3.86	3.63

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของ
ชุดการสอน เรื่องหนูหล่อ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ แนวการสอน
แบบฝึกหัด บทเรียน อุปกรณ์ จุดมุ่งหมาย เหมาะสมมาก (4.02, 3.86
3.83, 3.63, 3.55) ตามลำดับ

2. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องกระต่ายเหี้ยเสือ ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องกระต่ายเหี้ยเสือ

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.65	4.27	3.95	3.76	3.87

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของ
ชุดการสอนเรื่องกระต่ายเหี้ยเสือ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
แนวการสอน บทเรียน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมาก
(4.27, 3.95, 3.87, 3.76, 3.65) ตามลำดับ

3. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องเหี้ยตัวลาคันคด ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่อง เทียบตลาดนัด

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.69	4.05	3.90	3.78	4.00

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่อง เทียบตลาดนัด มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ แนวการสอน อุปกรณ์ บทเรียน แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมาก (4.05, 4.00, 3.90, 3.78, 3.69) ตามลำดับ

4. การประเมินผลชุดการสอน เรื่อง เค้าทะเล ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่อง เค้าทะเล

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.56	4.07	3.62	3.88	4.06

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่อง เค้าทะเล มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

แนวการสอน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด บทเรียน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมาก (4.07, 4.06, 3.88, 3.62, 3.56) ตามลำดับ

5. การประเมินผลชุดการสอนเรื่อง เด็กชายฉลาด ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผล ดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่อง เด็กชายฉลาด

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.46	4.00	3.77	3.80	3.40

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่อง เด็กชายฉลาด มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แนวการสอน แบบฝึกหัด บทเรียน มีความเหมาะสมมาก จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ มีความเหมาะสมปานกลาง (4.00, 3.80, 3.77, 3.46, 3.40) ตามลำดับ

6. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องนกเขาเป้ล่า ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องนกเขาเป๋ล่า

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.76	3.82	3.97	3.80	3.92

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องนกเขาเป๋ล่า มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บทเรียน อุปกรณ์ แนวการสอน แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมาก (3.97, 3.92, 3.82, 3.80, 3.76) ตามลำดับ

7. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องโรหนับช่วยพ่อแม่ ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องโรหนับช่วยพ่อแม่

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.76	4.00	3.77	3.92	4.02

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องโรหนับช่วยพ่อแม่ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

(4.02, 4.00, 3.92, 3.77, 3.76) ตามลำดับ

8. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องลิงทโมนกับสหาย ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องลิงทโมนกับสหาย

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.75	3.95	4.07	3.86	3.84

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของ
ชุดการสอน เรื่องลิงทโมนกับสหาย มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
บทเรียน แนวการสอน แบบฝึกหัด อุปกรณ์ จุดมุ่งหมาย เหมาะสมมาก
(4.07, 3.95, 3.86, 3.84, 3.75) ตามลำดับ

9. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องต้นดาวัดย์กับต้นตาล ค่าเฉลี่ย
ของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องต้นแถววัลย์กับต้นตาล

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.64	3.90	3.60	3.76	3.86

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องต้นแถววัลย์กับต้นตาล มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แนวการสอน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย บทเรียน มีความเหมาะสมมาก (3.90, 3.86, 3.76, 3.64, 3.60) ตามลำดับ

10. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องบ้านของเจ๊ะหยาด ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องบ้านของเจ๊ะหยาด

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.69	4.09	3.72	3.75	3.55

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องบ้านของเจ๊ะหยาด มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

แนวการสอน แบบฝึกหัด บทเรียน จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ เหมาะสมมาก (4.09 3.75, 3.72, 3.69, 3.55) ตามลำดับ

11. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องโรงเรียนของเรา ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 16

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องโรงเรียนของเรา

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.82	3.75	3.39	3.45	3.42

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องโรงเรียนของเรา มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จุดมุ่งหมาย แนวการสอน เหมาะสมมาก แบบฝึกหัด อุปกรณ์ บทเรียน เหมาะสมปานกลาง (3.82, 3.75, 3.45, 3.42, 3.39) ตามลำดับ

12. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องชุมชนของเรา ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องชุมชนของเรา

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.54	3.85	3.62	3.84	3.60

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 17 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องชุมชนของเรา มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แนวการสอน แบบฝึกหัด บทเรียน อุปกรณ์ จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมาก (3.85, 3.84, 3.62, 3.60, 3.54) ตามลำดับ

13. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องแม่ไก่คือ ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องแม่ไก่คือ

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.84	3.95	4.07	3.96	4.08

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 18 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน การแสดงละครเรื่องแม่ไก่คือ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อุปกรณ์ บทเรียน แบบฝึกหัด แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความ

เหมาะสมมาก (4.08, 4.07, 3.96, 3.95, 3.84) ตามลำดับ

14. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องอึ่งอ่างกับวัว ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องอึ่งอ่างกับวัว

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.88	3.86	3.57	3.75	3.72

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 19 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุด
การสอน เรื่องอึ่งอ่างกับวัว มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
จุดมุ่งหมาย แนวการสอน แบบฝึกหัด อุปกรณ์ บทเรียน เหมาะสมมาก
(3.88, 3.86, 3.75, 3.72, 3.57) ตามลำดับ

15. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องเด็กกล้าหาญ ค่าเฉลี่ย
ของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องเด็กกล่าหาญ

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.84	3.56	3.70	3.68	3.54

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 20 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเด็กกล่าหาญ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จุดมุ่งหมาย บทเรียน แบบฝึกหัด แนวการสอน อุปกรณ์ เหมาะสมมาก (3.84, 3.70, 3.68, 3.56, 3.54) ตามลำดับ

16. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องเด็กช่วยบ้านเมือง ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องเด็กช่วยบ้านเมือง

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.67	3.92	3.58	3.75	3.52

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 21 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องเด็กช่วยบ้านเมือง มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

แนวการสอน แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย บทเรียน อุปกรณ์ เหมาะสมมาก
(3.92, 3.75, 3.67, 3.58, 3.52) ตามลำดับ

17. ผลการประเมินผลชุดการสอน เรื่องความประมาท ค่าเฉลี่ย
ของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 33

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องความประมาท

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.68	3.85	3.52	3.76	3.68

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 22 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของ
ชุดการสอน เรื่องความประมาท มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
แนวการสอน แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ บทเรียน เหมาะสมมาก
(3.85, 3.76, 3.68, 3.68, 3.52) ตามลำดับ

18. ผลการประเมินผลชุดการสอน - เรื่องปวคพันธ์ ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 23

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องปวกหั่น

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.55	3.75	3.52	3.55	3.68

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 23 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องปวกหั่น มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ แนวการสอน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย บทเรียน เหมาะสมมาก (3.75, 3.68, 3.55, 3.55, 3.52) ตามลำดับ

19. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องใครช่วยเรา ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 24

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องใครช่วยเรา

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.65	3.59	3.56	3.58	3.62

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 24 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องใครช่วยเรา มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ แนวการสอน แบบฝึกหัด บทเรียน เหมาะสมมาก (3.65,

3.62, 3.59, 3.58, 3.56) ตามลำดับ

20. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องพลเมืองดี ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏดังตาราง 25

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องพลเมืองดี

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.69	3.66	3.55	3.58	3.56

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 25 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของ
ชุดการสอน เรื่องพลเมืองดี มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
จุดมุ่งหมาย แนวการสอน แบบฝึกหัด อุปกรณ์ บทเรียน เหมาะสมมาก
(3.69, 3.66, 3.58, 3.56, 3.55) ตามลำดับ

21. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องหาทศร่ายแก้ว ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องหาคทรายแก้ว

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.67	3.57	3.60	3.70	3.62

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 26 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องหาคทรายแก้ว มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย อุปกรณ์ บทเรียน แนวการสอน เหมาะสมมาก (3.70, 3.67, 3.62, 3.60, 3.57) ตามลำดับ

22. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องวันปีใหม่ ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 27

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องวันปีใหม่

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.65	3.69	3.54	3.57	3.54

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 27 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องวันปีใหม่ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แนวการสอน จุดมุ่งหมาย แบบฝึกหัด บทเรียน อุปกรณ์ เหมาะสมมาก

(3.69, 3.65, 3.57, 3.54, 3.54) ตามลำดับ

23. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องความซื่อสัตย์ ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 28

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องความซื่อสัตย์

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.67	3.70	3.65	3.42	3.40

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 28 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุด
การสอน เรื่องความซื่อสัตย์ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
แนวการสอน จุดมุ่งหมาย บทเรียน เหมาะสมมาก แบบฝึกหัด อุปกรณ์
เหมาะสมปานกลาง (3.70, 3.67, 3.65, 3.42, 3.40) ตามลำดับ

24. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องสวนสัตว์ ค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักคะแนนการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 29

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
เรื่องสวนสัตว์

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.66	3.42	3.51	3.82	4.05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 29 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของชุดการสอน เรื่องสวนสัตว์ มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อุปกรณ์ แบบฝึกหัด จุดมุ่งหมาย บทเรียน เหมาะสมมาก แนวการสอน เหมาะสมปานกลาง (4.05, 3.82, 3.66, 3.51, 3.42) ตามลำดับ

25. การประเมินผลชุดการสอน เรื่องบุตรเศรษฐี ค่าเฉลี่ยของ
 นักศึกษาคณะแผนกการประเมิน ปรากฏผลดังตาราง 30

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยการประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน
 เรื่องบุตรเศรษฐี

	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวการสอน			
$\bar{X}$	3.58	3.86	3.37	3.68	3.66

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 30 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมของ
 ชุดการสอน เรื่องบุตรเศรษฐี มีความเหมาะสมเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้
 แนวการสอน แบบฝึกหัด อุปกรณ์ จุดมุ่งหมาย เหมาะสมมาก บทเรียน
 เหมาะสมปานกลาง (3.86, 3.68, 3.66, 3.58, 3.37) ตามลำดับ

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สอดคล้องกับสภาพและปัญหาของท้องถิ่นชนบทจังหวัดสงขลา โดยวิธีวิเคราะห์ระบบ และเพื่อศึกษาว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้ จะมีคุณภาพและความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนมากน้อยเพียงใด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีวิเคราะห์ระบบ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมงานด้านวิชาการ ศึกษาหลักสูตร กำหนดขอบข่ายของเนื้อหาที่จะสร้างชุดการสอน สรรวจสภาพและปัญหาท้องถิ่นในตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2. ขั้นสร้างชุดการสอน กำหนดทักษะและความคิดรวบยอดของเรื่องที่จะสอน เขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เขียนบทเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู เตรียมอุปกรณ์ ทดลองใช้ชุดการสอนในกลุ่มย่อย (Try out) เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน

3. ขั้นทดลองใช้ในโรงเรียน และหาข้อมูลย้อนกลับ โดยนำชุดการสอนที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มทดลองที่โรงเรียนบ้านค่าน ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 31 คน ก่อนทดลองสอน มีการแนะนำการใช้ชุดการสอนแก่ครูผู้สอน ชุดการสอน แล้วทำการทดสอบก่อนเรียนแก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 62 คน แล้วจึง

ให้ครูนำชุดการสอนไปสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง และให้นักเรียนกลุ่มควบคุมเรียนจากครูประจำชั้นด้วยวิธีสอนแบบปกติ เมื่อสอนครบทุกชุดแล้ว ให้ทำการทดสอบหลังเรียนแก่กลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง นำผลการสอนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อปรับปรุงชุดการสอน

4. ประเมินค่าชุดการสอน นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแล้วให้คณะครูในโรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์วิทยาลัยครูสงขลา จำนวน 20 คน เป็นผู้ทบทวนแบบประเมินผล ซึ่งใช้วิธีอัตราส่วนประมาณค่า นำผลของการประเมินและข้อเสนอแนะของผู้ประเมินมาปรับปรุงชุดการสอนให้ดียิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคะแนนผลการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อให้ทราบว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งแรกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันหรือไม่ โดยทดสอบด้วยค่า F - ratio จากวิธีการทดสอบความแปรปรวนของคะแนน (Repeated Measures Analysis of Variance) และให้ทดสอบด้วยค่า q - statistic ตามวิธีการของนิวแมน-คีด (Newman - Keul Method) เพื่อทดสอบความแตกต่างของรายเฉลี่ยของคะแนนเป็นคู่ ๆ

2. ประเมินค่าความเหมาะสมของชุดการสอน โดยนำคะแนนจากแบบประเมินผลมาแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าเฉลี่ยในรายละเอียดแต่ละด้านของชุดการสอน การประเมินผลทำได้ชุด จำนวน 25 ชุด

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน ปรากฏดังนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองก่อนการสอน กับหลังการสอน พบชุดการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมก่อนการสอน

กับหลังการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยชุดการสอนกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2. ผลการประเมินค่าชุดการสอน ปรากฏผลดังนี้

1. ชุดการสอนเรื่องหนูหูล่อ พบว่า ผู้สอนประกอบด้วยแนวการสอน จูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมมากตามลำดับ แบบฝึกหัด บทเรียน อุปกรณ์ มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

2. ชุดการสอนเรื่องกระต่ายเหี้ยเหื้อ พบว่า ผู้สอนประกอบด้วยแนวการสอน จูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

3. ชุดการสอน เรื่องเที่ยวตลาดนัด พบว่า ผู้สอนประกอบด้วยแนวการสอน จูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ อุปกรณ์ บทเรียน แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

4. ชุดการสอนเรื่อง เก้าทะเล พบว่า ผู้สอนประกอบด้วยแนวการสอน จูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ อุปกรณ์ แบบฝึกหัด บทเรียน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

5. ชุดการสอน เรื่องเด็กชายฉลาด พบว่า ผู้สอน แนวการสอนมีความเหมาะสมมาก จูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมปานกลาง แบบฝึกหัด บทเรียน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ อุปกรณ์ มีความเหมาะสมปานกลาง

6. ชุดการสอนเรื่องนกเข้าเปลา พบว่า ผู้สอน ประกอบด้วยแนวการสอน และจูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียน อุปกรณ์ แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

7. ชุดการสอน เรื่องไร่นาช่วยพ่อแม่ พบว่า ผู้สอน ประกอบด้วยแนวการสอน และจูงนุ้หมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

8. ชุดการสอน เรื่องสิ่งมีชีวิตกับสหาย พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย
 แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียน แบบฝึกหัด
 อุปกรณ์ มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

9. ชุดการสอน เรื่องต้นแถววัลย์กับต้นตาล พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย
 แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ อุปกรณ์ แบบฝึกหัด บทเรียน
 มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

10. ชุดการสอน เรื่องบ้านของเจ้หยาด พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย
 แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียน อุปกรณ์
 แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมมาก เรียงตามลำดับ

11. ชุดการสอน เรื่องโรงเรียนของเรา พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย
 จุดมุ่งหมาย แนวการสอน มีความเหมาะสมมาก แบบฝึกหัด อุปกรณ์ แบบเรียน มีความ
 เหมาะสมปานกลางเรียงตามลำดับ

12. ชุดการสอน เรื่องชุมนุมชนของเรา พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย
 แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด บทเรียน
 อุปกรณ์ มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

13. ชุดการสอน เรื่องแม่ไก่ค้อ พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย แนวการสอน
 และจุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ อุปกรณ์ บทเรียน แบบฝึกหัด
 มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

14. ชุดการสอน เรื่องอึ่งอ่างกับวัว พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย
 จุดมุ่งหมาย และแนวการสอน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ อุปกรณ์ มีความ
 เหมาะสมมาก บทเรียน แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมปานกลางเรียงตามลำดับ

15. ชุดการสอน เรื่องเด็กกล้าหาญ พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย
 และแนวการสอน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียน แบบฝึกหัด มีความเหมาะสม
 เรียงตามลำดับ อุปกรณ์ มีความเหมาะสมปานกลาง

16. ชุดการสอน เรื่องเด็กช่วยบ้านเมือง พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย
 แนวการสอนและจุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด บทเรียน
 ฝึกปฏิบัติ มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

17. ชุดการสอน เรื่อง ความประมาท พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย
 แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด ฝึกปฏิบัติ
 บทเรียน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด ฝึกปฏิบัติ บทเรียน มีความ
 เหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

18. ชุดการสอน เรื่อง ปวดฟัน พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย แนวการสอน
 มีความเหมาะสมมาก จุดมุ่งหมาย เหมาะสมปานกลาง ฝึกปฏิบัติ แบบฝึกหัด บทเรียน
 มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

19. ชุดการสอน เรื่อง ใครช่วยเรา พบว่า คู่มือครูประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย
 มีความเหมาะสมมาก แนวการสอน มีความเหมาะสมปานกลาง ฝึกปฏิบัติ บทเรียน มี
 ความเหมาะสมมาก แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมปานกลาง

20. ชุดการสอน เรื่อง ผลเมืองดี พบว่า คู่มือครู ประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย
 และแนวการสอน มีความเหมาะสมปานกลางเรียงตามลำดับ ฝึกปฏิบัติ แบบฝึกหัด บทเรียน
 เหมาะสมปานกลางเรียงตามลำดับ

21. ชุดการสอน เรื่อง หาคทรายแก้ว พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย
 จุดมุ่งหมาย แนวการสอน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด ฝึกปฏิบัติ
 บทเรียน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

22. ชุดการสอน เรื่อง วันปีใหม่ พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย แนวการสอน
 มีความเหมาะสมมาก จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมปานกลาง แบบฝึกหัด บทเรียน ฝึกปฏิบัติ
 มีความเหมาะสมปานกลางเรียงตามลำดับ

23. ชุดการสอน เรื่อง ความซื่อสัตย์ พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย
 แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียน มีความเหมาะสม
 มาก แบบฝึกหัด ฝึกปฏิบัติ มีความเหมาะสมปานกลางเรียงตามลำดับ

24. ชุคการสอน เรื่องสวนสัตว์ พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมาก แนวการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง แบบฝึกหัด อุปกรณ์ บทเรียน มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ

25. ชุคการสอน เรื่องบุตรเศรษฐี พบว่า คู่มือครูประกอบด้วย แนวการสอน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด อุปกรณ์ มีความเหมาะสมมาก เรียงตามลำดับ แบบฝึกหัด อุปกรณ์ มีความเหมาะสมมากเรียงตามลำดับ บทเรียนมีความเหมาะสมปานกลาง

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้า เรื่องการสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาที่ 2 ให้สัมพันธ์ กับสภาพและปัญหาของท้องถิ่นชนบทจังหวัดสงขลา โดยวิธีวิเคราะห์ระบบนี้ ผลการศึกษาค้นคว้า ได้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบสามารถนำไปใช้ ได้ผลดี ดังปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า พัฒนาการการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองก่อนการทดลอง กับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนพัฒนาการการเรียนรู้ ของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองกับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ เมื่อนำพัฒนาการการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน พบว่า กลุ่มทดลอง มีพัฒนาการการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียน ที่เรียนจากชุดการสอนมีพัฒนาการการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากวิธีสอนแบบปกติ จึง กล่าวได้ว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบและสัมพันธ์กับสภาพและ ปัญหาของท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจาก

1. การสร้างชุดการสอนนี้ใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ ซึ่งการดำเนินการตามวิธี วิเคราะห์ระบบนี้แต่ละขั้นตอน ต้องมีการทดลองและปรับปรุงโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับในการ พิจารณาแก้ปัญหา จึงทำให้ได้ชุดการสอนที่เหมาะสมในการนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน

2. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้สัมพันธ์กับสภาพและปัญหาของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ทำให้เด็กมีความสนใจ เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว และสามารถนำความรู้ นั้นไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้

3. ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย คู่มือครู อุปกรณ์ บทเรียน และแบบฝึกหัด ทำให้การสอนของครูแตกต่างไปจากการสอนปกติ เพราะคู่มือครูจะชี้แนวทางให้ครูดำเนินการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ อุปกรณ์ บทเรียน แบบฝึกหัด เป็นสิ่งจูงใจเด็กให้สนใจการเรียน ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนได้ใกล้ชิดกัน ขณะที่ครูได้เข้าไปตรวจดู นักเรียนทำแบบฝึกหัด ทำให้ครูรู้จักนักเรียนของตนดีขึ้น

4. การประเมินค่าชุดการสอนโดยคณะครูและอาจารย์นิเทศก์ ปรากฏว่า คู่มือครู อุปกรณ์ บทเรียน และแบบฝึกหัด มีความเหมาะสมมาก และเหมาะสมปานกลาง ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินชุดการสอนทั้งหมด ปรากฏว่า แนวการสอน แบบฝึกหัด อุปกรณ์ มีความเหมาะสมมากอยู่ในอันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 บทเรียน จุดมุ่งหมาย มีความเหมาะสมมากอยู่ในอันดับ 4 อันดับ 5 การที่จุดมุ่งหมายอยู่ในอันดับสุดท้ายนี้ เป็นเพราะ ผู้วิจัยยังีประสบการณ์ในการตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมน้อย จึงขี้นพฤติกรรมไว้น้อยขอ แทกรอบคอบทุกขะทั้ง 4 ด้าน ครูประเมินเองก็มีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม น้อยเช่นเดียวกัน จึงให้น้ำหนักคะแนนน้อยกว่ากิจกรรมด้านอื่น ๆ แท่งครูสอนและอาจารย์ นิเทศก์ มีความเห็นว่าชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนในโรงเรียนใน ท้องถิ่นชนบทได้

5. จากการสัมภาษณ์และสอบถามครูสอนกลุ่มทดลองให้ความเห็นว่าการนำ ชุดการสอนไปใช้สอนนักเรียนอิสลาม ทำให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น เพราะมี อุปกรณ์ กิจกรรม แบบฝึกหัดให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองในเวลาว่าง ช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียน อิสลามเรียนภาษาไทยได้ดีขึ้น ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งจะทำให้ การเรียนวิชาอื่น ๆ มีผลดีขึ้นด้วย นอกจากนี้ครูสอนยังสามารถนำแนวการสอนไปใช้สอนวิชา อื่น ๆ ได้ดีขึ้น

6. จากการตรวจคะแนนทดสอบ พบว่า มีนักเรียนบางคนทำคะแนนทดสอบ ครั้งหลังได้ต่ำกว่าคะแนนทดสอบครั้งแรก ครูผู้สอนจึงแจ้งให้ฟังว่าเป็นเพราะนักเรียนขาดเรียน บ่อย บางคนอ่านหนังสือไม่คล่องและอ่านซ้ำ ทำข้อสอบไม่ทันจึงใช้การเดา คะแนนที่ได้จึง ตีกลมหรือไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้าวัดอ่านข้อสอบให้ฟัง ให้นักเรียนตอบปากเปล่า ปรากฏว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามได้เกือบทุกข้อ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ที่อ่านเขียนไม่ คล่อง จึงทำข้อทดสอบไม่ได้ดี

7. ชุดการสอนประกอบบทเรียน ผู้วิจัยมุ่งหมายทำขึ้นใช้สอนในเทอมกลาง แทนนำไปทดลองสอนในชั้นเรียนปลาย อาจจะทำให้ นักเรียนสนใจบทเรียนบางบทน้อยลง เพราะเคยเรียนมาแล้ว แต่นักเรียนสนใจทำแบบฝึกหัดประกอบบทเรียนมาก จึงคิดว่าถ้าหาก ใช้ทดลองสอนในเทอมกลางจะได้ผลดีกว่านี้

8. จากการสังเกตและสนทนากับนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน ทราบว่า นักเรียนสนใจ และกระตือรือร้นอยากเรียนมากขึ้น นักเรียนชอบทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดมาก เพราะได้รับความสนุกสนาน ชอบระเบียบสภาพในแบบฝึกหัด

จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของชุดการสอนที่สร้างโดยวิธีวิเคราะห์แบบ ลึกทำให้หลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น แต่ละแห่งได้ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่ขาดแคลนทั้งครูและขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำเพราะขาดการฝึกฝนทักษะ เนื่องจากไม่มีแบบเรียนและแบบฝึกหัด การนำชุดการสอนไปใช้จะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วได้ เพราะจุดมุ่งหมายและ แนวการสอนในคู่มือครูช่วยแนะแนวทางให้ครูสามารถนำบทเรียนไปปฏิบัติได้โดยที่ครูไม่ต้องเตรียม การสอนใหม่ให้ยุ่งยากและเสียเวลา กิจกรรมการเรียนการสอนได้เสนอแนะไว้พร้อมแล้วใน คู่มือครู อุปกรณ์การสอนจัดไว้ตรงกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียน ซึ่งช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับ ครูทำอุปกรณ์ไม่เป็นและแก้ปัญหาขาดแคลนวัสดุที่จะนำมาทำอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับนักเรียน สามารถใช้แบบเรียนที่จัดไว้ให้พร้อมกันแบบฝึกหัด เพื่อฝึกฝนทักษะช่วยแก้ปัญหาขาดแคลน แบบเรียน เครื่องเขียน และช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และสามารถ นำความรู้ไปใช้ในวิถีประจำวันได้ นับว่าชุดการสอนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหา

คุณภาพการศึกษาของท้องถิ่นชนบทใต้

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาค้นคว้า เพื่อทดลองสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้น ประถมปีที่ 2 ครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพของการเรียน การสอน และอาจเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. การสร้างชุดการสอน ควรใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ ควรดำเนินงาน เป็นคณะหรือกลุ่มโรงเรียน เชิญผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็น กรรมการร่วมวางแผนงานและดำเนินงาน และต้องมีหน่วยงานใหญ่รับผิดชอบใน การการผลิตจำนวนมาก
2. ก่อนสร้างชุดการสอน ควรศึกษาหลักสูตร ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเลือกเนื้อหา ประสิทธิภาพให้สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการศึกษาในปัจจุบัน ทำให้ได้ชุดการสอนที่ทันต่อเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลงของสังคม
3. การดำเนินการสร้างชุดการสอน ครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวการสร้างชุดการสอน วิธีวิเคราะห์ ระบบ การทำอุปกรณ์ การสร้างแบบฝึกหัด เพื่อให้ครูมีแนวความคิดที่จะนำไป ทำด้วยตนเอง การหาความรู้อาจทำได้โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย มาให้การอบรม และหาตำรามาให้คนควาเอง
4. ครูประจำชั้นอาจเริ่มต้นด้วยการสร้างชุดการเรียนให้แก่เด็กนักเรียน ที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ เพียง 2 - 3 คนก่อน แล้วรวบรวมไว้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ไปเรื่อย ๆ จนเป็นชุดการสอนที่สมบูรณ์ในวิชานั้น ๆ ได้ เพราะการสร้างชุดการ สอนเป็นงานที่ต้องใช้เวลาานาน ครูใหญ่หรือผู้บริหารจะต้องเตรียมการล่วงหน้าก่อน โรงเรียนเปิดเทอม แล้วนำมาทดลองปรับปรุงแก้ไขหลาย ๆ ครั้ง จนเป็นชุดการ สอนที่สมบูรณ์ที่สุด
5. ควรสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาอื่น ๆ ให้ครบทุกวิชา เพื่อช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู และสามารถลดปัญหาการเรียนการสอนได้หลาย ประการ เช่น

ท้องถิ่น

5.1 ช่วยให้การ ฐานความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับเดียวกันในแต่ละ

5.2 ช่วยลดปัญหาการเตรียมการสอนเพื่อจัดหาคุณภาพ

5.3 ช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนแบบเรียน แบบฝึกหัด อุปกรณ์

5.4 ช่วยเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

5.5 ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น

6. การวิจัยครั้งต่อ ๆ ไป ควรจะให้ประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น กรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด หน่วยงานนิเทศก์ เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวเข้าใจและเห็นคุณค่าของผลงานสามารถจะรับไปดำเนินงานต่อไป

7. ในสถาบันฝึกหัดครู ผู้สอนวิธีสอนภาษาไทย ควรแนะแนวทางให้นักศึกษาได้สร้างชุดการสอน โดยวิธีวิเคราะห์ระบบ เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

8. หลักสูตรของการฝึกหัดครู เกี่ยวกับวิชาวิธีสอนในหมวดวิชาต่าง ๆ ควรบรรจุการฝึกทักษะ การสร้างชุดการสอน โดยวิธีวิเคราะห์ระบบ เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกหัดครูได้นำไปปฏิบัติได้จริง เมื่อออกไปเป็นครู

9. วิทยาลัยครูควรจัดให้มีการอบรมครูประจำการเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนวิชาต่าง ๆ โดยวิธีวิเคราะห์ระบบ โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาบรรยายและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอน และให้ครูไคลงมือฝึกหัดสร้างชุดการสอนด้วยตนเองครบทุกวิชา ครึ่งละ 1 ชั้น หรือจะจัดครึ่งละหมวดวิชาให้ครบทุกชั้น

10. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีขอบเขตจำกัดและการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ ควรได้พิจารณาคำนี้ถึงลักษณะและองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกับสภาพการณ์ของแหล่งข้อมูลนี้

11. น่าจะทำการทดลองสร้างชุดการสอนโดยวิธีวิเคราะห์ระบบและสัมพันธ์กับปัญหาท้องถิ่นในภาคอื่น ๆ ด้วย

๒๖ วรรณกรรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ "การวิเคราะห์การจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับการพัฒนาชนบท" การสัมมนาระดับชาติ เรื่องการจัดการศึกษาให้เข้ากับความต้องการของชนบท เนื่องในโอกาสจัดฉลองปีการศึกษาระหว่างชาติ พ.ศ. 2513, โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร 2513, 200 หน้า.
- คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช 2518, 294 หน้า.
- จิตต์นิภา ภักดีชุมพล กิจกรรมการเรียนและการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปริญญานิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 175 หน้า.
- กวางพร เปรมโยธิน การศึกษาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2511 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 176 หน้า.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป การศึกษาการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัดราชบุรี ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 117 หน้า.
- ธำรง บัวศรี "เศรษฐกิจการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา บุญเจือ ไชยภักดิ์ และวิระ อ่ำพันธุ์สุข (รวบรวมและเรียบเรียง) กรมวิสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ จัดพิมพ์ 2513, 610 หน้า.
- นิตยา วิศาลการณ์ท์ การสร้างแบบเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง "ตัวสะกดภาษาไทย" สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปริญญานิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 139 หน้า.

นิภา ชวนะพานิช การสร้างแบบฝึกหัดภาษาไทยเรื่อง "สระเสียงยาว" สำหรับชั้นประถมศึกษา
ตอนต้น ปริญญาณิพนธ์ ค.บ. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, การวัดและประเมินผลการศึกษา เอกสารโรเนียว 2517, 212 หน้า.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ สถิติทางการศึกษา เอกสารโรเนียว 2519, 80 หน้า.

บุญทัศน์ หุนคำ การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้วัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอน
ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2516
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ "การสอนภาษาไทยกับค่านิยมในปัจจุบัน" วิทยาสาร 25 : 12 - 13
ธันวาคม 2517.

เบนเนตต์ นีโคลส์ "การศึกษามากับบังคับและไม่บังคับพันธกรณีและทางเลือก" บนเส้นทาง
การแสวงหาโฉมหน้าใหม่ของการศึกษาไทย ชันยา รัฐจรรยา แปล สำนักพิมพ์พิชเนส
2517, 554 หน้า.

มารศรี ขวลิต การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้
แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 88 หน้า.

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ "การคลังของการประถมศึกษาและมัธยมศึกษา" อาจารย์สาร 10 : 44
เมษายน - มิถุนายน 2517.

วรวิทย์ วสินสรากร การศึกษาของไทย โรงพิมพ์มิตรสยาม 2516, 393 หน้า.

วารุณี พลบูรณ์ การศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษะทางภาษาไทย ชั้นประโยคประถมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2511 ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 168 หน้า.

วีรวัจน์ กาญจนคุลย์ แนวความคิดเรื่องระบบในการบริหาร เอกสารโรเนียว
สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2513.

ศึกษานิการ กระทรวง กรมสามัญศึกษา รายงานการวิจัยสภาพการรู้หนังสือของผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร 2512, 225 หน้า.

ศึกษานิการ กระทรวง กรมสามัญศึกษา ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง
เมื่อเทียบกับหลักสูตร โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร 2511.

ศึกษานิการ กระทรวง หลักสูตรประโยคประถมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 โรงพิมพ์คุรุสภา
พระนคร 2514, 54 หน้า.

สถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก การวิจัยหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น
โครงการวิจัยหลักสูตร ประถมศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2506 - 2508 โรงพิมพ์คุรุสภา
2509, 399 หน้า.

สนั่น อินทรประเสริฐ "เทคโนโลยีทางการศึกษา" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภา
2515, 250 หน้า.

สุนันท์ จุฑะศรี การวิเคราะห์ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือแบบเรียนที่มีต่อนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาตอนต้นในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 183 หน้า.

สุนันทา มั่นเฑาะวิทย์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 7 ระหว่างโรงเรียนในโครงการเลื่อนชั้นโดยอัตโนมัติ กับโรงเรียนที่มีการ
สอบไล่ปลายปี วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2515.

สมชัย วุฒิปริชา "พุทธศาสนการศึกษา กับ นวัตกรรมและเทคโนโลยี" ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรม
และเทคโนโลยีการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภา 2515, 250 หน้า.

สำเริง บุญเรืองรัตน์ การนิเทศการศึกษา เรื่องการวางแผนการสอน เอกสารโรเนียว
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2517, 66 หน้า.

ฉิลลิต อีวาน "เหตุผลที่ต้องเลือกพัฒนาระบบโรงเรียน" จิตรกร ทั้งเกษมสุข แปด
วารสาร 3 : 24 มกราคม - มีนาคม 2515.

Allington, Richard, "Sustained Approaches to Reading and Writing"
Language Arts. September 1975.

Andrews, Nancy Cunningham, "Six Case Studies in Learning to Read,"
Dissertation International Abstracts 37(7) : 4838 - A.
 January 1977.

Aulls Mark W., "Relating Reading Comprehension and Writing
 Competency." Language Art. September 1975.

✓ Baum, Dale D, and Chastain, Thomas G, "Training Packages An
 Innovation Approach for Increasing IMP/RMC Potential for
 In - Service Training in Special Education" in Learning
 Packages in American Education, pp. 116 - 124, Educational
 Technology Publication, Englewood Cliffs, New Jersey
 07632, 1972.

Best, John W., Research in Education, 2nd, edition Prentice -
 Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1970. 399 pp.

✓ Brawley, Olelta Daniels, "A study to Evaluate the Effects of Using
 Multi media Instructional Modules to teacher Time - Telling
 to Retarded Learner." Dissertation Abstract International.
 35(7) : 4280 - A, January 1975.

Carlsen, Robert D, and Lewis, James A, The Systems Analysis Work
 book, Prentice - Hall, Inc, New Jersey 1973, 214 pp.

Chayaniyayodhin, Seela, A Study of the Principle of Teaching The
 Language Arts and Their Implications for the Teachers
 Education in Thailand," Doctoral Thesis, Indiana University
 1960, pp. 191 - 193.

- Combs, Barbara Jean, "A Study of a System Analysis Approach to the Development of College Health Instructional Programs," Dissertation Abstracts International. 35(8) : 4975 - 4976 A. February 1975.
- Dawson, Mildred A, and Zollinger Marian, Guiding Language Learning, Copyright 1957 by World Book Company, 215 pp.
- Dickson, Groge E., "Teacher Education Programs," Teacher Education pp. 50 - 60, edited by Frank H. Klassen and John L. Collier. 1972.
- ✓ Duane, James E., Individualized "Instruction programs and materials," Educational Technology, Englewood Cliffs, New Jersey 1973, 353 pp.
- Fan, Chung - Teh, Item, Analysis Tables, Educational Testing Service Princeton, New Jersey, 1952, 32 pp.
- Howell, Bruce, Learning Packages in American Education, Educational Technology, Publication Englewood Cliffs, New Jersey 1973, 233 pp.
- Jones, Jean C, "The Educational Technologist and the Reading Teaching," Educational Technology 13 : 36 - 39 September, 1973.
- ✓ Kapfer, Philip G, and Ovard, Glen F., Preparing and Using Individualized Learning Packages for Ungrade, Continuous Progress Education, Educational Technology Publications, Englewood Cliffs, New Jersey, 1971, 264 pp.
- Kemalettin, AKalin, A System Approach To The Analysis of the Teacher Supply Problem in Turkish Secondary Education., Dissertation Abstracts International, 1974, p. 3383 - A.

Lordahl, Daniel, S. Modern Statistics for Behavioral Sciences.

The Ronald Press Company New York, 1967, 365 p.p.

✓ Maccoleman, James. Wesley, Relationship Between the Use of Learning Activity Packages, Group Activities and The Preferences of Students Toward The Social Studies Course. Dissertation Abstracts International, 56(1) : 190 A, August 1975.

✓ Unruh, Glenys G and Alexander William M., Innovations in Secondary Education. Holt Rinehart and Winston Inc., New York 1974.
p. 187 - 190.

ភាគដង្ក

ภาคผนวก ก. แบบทดสอบและแบบประเมินผล

แบบทดสอบวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ข้อสอบทั้งหมดมีอยู่ 4 ชุด คือ การใช้ภาษาไทย เขียนไทย คำศัพท์ และอ่านเอาเรื่อง ให้นักเรียนทำทุกชุดและทุกข้อ โดยการเลือกคำตอบ (+) ลงใน ข้อ ก. ข. หรือ ค. ที่เป็นคำตอบที่ถูกลงในกระดาษคำตอบที่เตรียมมาให้ ให้นักเรียนอ่านคำสั่งในแต่ละชุด ก่อนทำข้อสอบทุกชุด อย่าลืมเขียนชื่อความใด ๆ ลงในกระดาษคำตอบ

ชุดที่ 1 การใช้ภาษา

คำสั่ง เลือกคำตอบข้อที่ถูกแล้วกาเครื่องหมาย (+) ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงข้อเลือก ก. ข. หรือ ค.

-----

1. เขามีกินสอง.....

- ก. เฒ
- ข. คาม
- ค. แทง

2. บ้านของแดงอยู่.....

- ก. ที่ไหน
- ข. ทำไม
- ค. อะไร

3. เรือใบ..... ในทะเล

- ก. รอน
- ข. แตน
- ค. วัง

4. เขาเห็นนกกระจาบบินมาเป็น.....

- ก. ฝูง
- ข. เหลา
- ค. พวก

5. เขาอยู่บ้านคนเดียว เขาจึงรู้สึก.....

- ก. ว่าเหว้า
- ข. อบอุ่น
- ค. สนุกสนาน

6. ผู้ใหญ่ให้สิ่งของ เรากอง.....

- ก. สวัสดิ์
- ข. ขอโทษ
- ค. ขอบคุณ

7. เด็กที่ชอบยิงนกเล่น เป็นผู้ที่ไม่มี.....

- ก. เมตตา
- ข. กัญญา
- ค. มารยาท

8. แม่ของรองเท้า.....ให้ฉัน

- ก. ทัวใหม่
- ข. คุใหม่
- ค. ชุกใหม่

9. เป็ดและไก่.....เป็นสัตว์ปีก

- ก. ต่างก็
- ข. และก็
- ค. แรกก็

10. นายเสนอ มั่งมีเงินทอง.....เขาขยัน

- ก. เพราะ
- ข. เพื่อ
- ค. ต่อ

ชุดที่ 2 เขียนไทย

คำสั่ง ในข้อต่อไปมีคำอยู่ 3 คำ มีเขียนผิดอยู่ 1 คำ ให้นักเรียนหาเครื่องหมายลงในข้อที่เขียนผิด ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อ ก. ข. หรือ ค.

11. ก. ไหวววน
ข. กล้าห้าน
ค. น้ำตาล

12. ก. จอกแทน
ข. ไปไหน
ค. นอยอนา

13. ก. สม่่าเสมอ
ข. เอ็ดคอดอย
ค. แกะสลัก

14. ก. กรองยาว
ข. กลางกั้น
ค. กองฟาง

15. ก. ร่องทาว
ข. ไม้เท้า
ค. ทนขาว

16. ก. ต้นไม้
ข. ร่องไห
ค. หัวใจ

17. ก. บินได
ข. บินตก
ค. บรรจง

18. ก. ทวน
ข. สะบา
ค. กะจา

19. ก. ศาลา
ข. ชารภี
ค. เกสร

20. ก. วันอาทิตย์
ข. วันจันทร์
ค. วันอังคาร

ชุดที่ 3 คำศัพท์

คำสั่ง จงเลือกคำที่เป็นคำแปลของคำที่ขีดเส้นใต้ โดยกาเครื่องหมาย (+) ในข้อ

ก. ข. หรือ ค. ในกระดานคำตอบ

1. เขารูสึกเจ็บที่เท้า

- ก. ขา
ข. เข่า
ค. ก้น

2. เวลาแดดจัด เราไม่ควรเล่นในสนาม

- ก. แดกร่ม
ข. ไม้เท้า
ค. แดกร่มมาก

3. ผู้โดยสาร รถเมลนั่งเขไปมา

- ก. ผู้ขายของ
ข. ผู้เดินทางโดยรถเมล
ค. ผู้ขายตั๋วรถเมล

4. ที่ตลาดนัด มีคนมากมายส่งเสียงจ๊วนเจ
ไปหมด

- ก. เสียงค่อย
ข. เสียงหวาน
ค. เสียงดัง

5. นกเลี้ยงเลี้ยงควายเคา

- ก. ควายผสม
ข. ควายแก่
ค. ควายอ่อน

6. แม่นกอยู่เฝ้าลูกในรัง

- ก. ดูแลลูก
ข. หึงลูก
ค. ครอบลูก

7. อย่าไว้วางใจคนแปลกหน้า

ก. เชื่อใจ

ข. สนใจ

ค. คุ้นเคย

8. สีน้ำใจหนักเยือกเย็นนัก รุจกดี

ก. ใจดำ

ข. ใจร้าย

ค. ใจเย็น

9. เด็ก ๆ อย่าทะเลาะวิวาทกัน จงรักกันไว้

ก. พุคคุยกัน

ข. ชกต่อยกัน

ค. เล่นกัน

10. ไม่ง้อเมืองเก่าเข้าทำรา

ก. คนเท่าเจ็บ

ข. คนขยันทำงาน

ค. คนเกียจคร้าน

ชุดที่ 4 อ่านเอาเรื่อง

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 31 - 35 โดยกาเครื่องหมาย (+/-)

ในข้อ ก. ข. หรือ ค. ในกระดาษคำตอบ

พ่อนกกับแม่นกทำรังอยู่บนต้นไม้ มีลูกเล็ก ๆ อยู่ 3 ตัว วันหนึ่งขณะที่พ่อนกออกไปหาอาหาร เช่น แมลงเล็ก ๆ แต่แม่นกอยู่เฝ้าลูกในรัง มีงูตัวหนึ่งจะมากินลูกนก พ่อที่พ่อนกกลับมา มันจึงช่วยแม่นกถึงจนหนีไป

31. พ่อนกในเรื่องนี้เป็นอย่างไร?

ก. กลัวงู

ข. กล้าต่อสู้

ค. หึงลูกเมีย

32. สัตว์อะไรจะมากินลูกนก?

ก. แมลง

ข. เด็ก

ง. งู

33. แมนกทำอะไร?

ก. คุดูแลูก

ข. หาอาหาร

ค. จับแมลง

34. ในเรื่องมีนกกี่ตัว?

ก. 4 ตัว

ข. 5 ตัว

ค. 6 ตัว

35. เรื่องนี้ควรให้ชื่อเรื่องว่าอย่างไร?

ก. งูกับลูกนก

ข. พ่อนกกับลูก

ค. นกผู้จ้กระวังรักษาลูก

คำสั่ง จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อที่ 36 - 40 โดยกาเครื่องหมาย (+)
ลงในข้อ ก. ข. หรือ ค. ในกระดานคำตอบ

เก๋แซง เป็นหมู่บ้านชาวประมงใหญ่ของจังหวัดสงขลา เราจะได้เห็นเรือกอแระสี่สรว
มากตาที่ชาวประมงใช้ออกไปหาปลาในเวลากลางคืน จะได้เห็นก้อนหินใหญ่บนโขดหินริมทะเล
ชาวสงขลาเรียกกันว่าหัวนายแรง มีนิทานเล่ากันว่าไ้หินใหญ่นี้มีทรัพย์สมบัติ เงินทองซ่อนอยู่
เก๋แสน ใคร เป็นญาติของนายแรง แ่ปางหลังก็พาลักก้อนหินนี้เอาทรัพย์สมบัติไปได้

36. คนในหมู่บ้านเก๋แซงมีอาชีพทำอะไร?

- ก. ทอเรือ
- ข. จับปลา
- ค. เลี้ยงปลา

39. จังหวัดสงขลาอยู่ในภาคไหน?

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคกลาง
- ค. ภาคใต้

37. หัวนายแรง หมายถึงอะไร?

- ก. ชื่อคน
- ข. ชื่อนก
- ค. ชื่อก้อนหินใหญ่

40. นักเรียนจะตั้งชื่อเรื่องนี้อย่างไร?

- ก. หมู่บ้านชาวประมง
- ข. หัวนายแรง
- ค. เก๋แซง

38. เรือกอแระ ใช้สำหรับทำอะไร?

- ก. รับส่งคนโดยสาร
- ข. ไปหาปลา
- ค. พายเลน

ตาราง แสดงค่า p , r และ Δ ของข้อสอบแต่ละข้อในแบบทดสอบ

ลำดับข้อ	P	r	Δ	ลำดับข้อ	P	r	Δ
1	.83	.50	9.2	21	.70	.51	10.9
2	.77	.61	10.1	22	.79	.57	9.7
3	.70	.51	10.9	23	.77	.61	10.1
4	.75	.63	10.3	24	.74	.65	10.4
5	.62	.55	11.8	25	.46	.25	13.4
6	.83	.50	9.2	26	.53	.31	12.7
7	.46	.32	13.4	27	.49	.37	13.1
8	.44	.53	13.6	28	.55	.65	12.5
9	.51	.34	12.9	29	.53	.44	12.7
10	.60	.46	12.0	30	.67	.48	11.3
11	.70	.60	10.9	31	.63	.77	11.7
12	.53	.37	12.7	32	.75	.63	10.3
13	.53	.50	12.7	33	.68	.71	11.1
14	.43	.20	13.7	34	.55	.42	12.5
15	.55	.65	12.5	35	.48	.22	13.2
16	.63	.34	11.7	36	.70	.60	10.9
17	.38	.37	14.2	37	.65	.51	11.4
18	.64	.59	11.5	38	.62	.49	11.8
19	.57	.51	12.3	39	.66	.57	11.4
20	.68	.71	11.1	40	.59	.54	12.1

ตาราง คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนทวียุทธการสอนของกลุ่มทดลอง

เลขที่	x_1	x_1^2	x_2	x_2^2	Sqt_t	$(Sqt_t)^2$
1	21	441	33	1089	54	2916
2	17	289	25	625	42	1764
3	23	529	34	1156	57	3249
4	21	441	31	961	52	2704
5	9	81	17	289	26	676
6	20	400	32	1024	52	2704
7	13	169	29	841	42	1764
8	21	441	32	1024	53	2809
9	27	729	37	1369	64	4096
10	22	484	23	529	45	2025
11	12	144	10	361	31	961
12	26	676	36	1296	62	3844
13	27	729	35	1225	62	3844
14	25	625	34	1156	59	3481
15	11	121	16	256	27	729
16	22	484	31	961	53	2809
17	27	729	34	1156	61	3721
18	19	361	20	784	47	2209
19	22	484	30	1089	55	3025
20	15	225	21	441	36	1296
21	26	676	37	1369	63	3969

ตาราง (ทอ)

เลขที่	x_1	x_1^2	x^2	x_2^2	Sqt_t	$(Sqt_t)^2$
22	21	441	35	1225	56	3136
23	18	324	27	729	45	2025
24	14	196	25	625	39	1521
25	23	529	34	1156	57	3249
26	16	256	30	900	46	2116
27	26	676	37	1369	63	3969
28	18	324	34	1156	52	2704
29	20	400	34	1156	54	2916
30	17	289	28	784	45	2025
31	24	576	36	1296	60	3600

ตาราง คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มควบคุม

เลขที่	X_1	X_1^2	X_2	X_2^2	Sqt_t	$(Sqt_t)^2$
1	22	484	25	625	47	2209
2	22	484	27	729	49	2401
3	26	676	26	676	52	2704
4	15	225	18	324	33	1089
5	19	361	24	576	43	1849
6	26	676	30	900	56	3136
7	19	361	24	576	43	1849
8	21	441	22	484	43	1849
9	17	289	20	400	37	1369
10	13	169	18	324	31	961
11	24	576	21	441	45	2025
12	12	144	18	324	30	900
13	23	529	27	729	50	2500
14	27	729	23	529	50	2500
15	24	576	26	676	50	2500
16	17	289	19	361	36	1296
17	14	196	18	324	32	1024
18	26	676	24	576	50	2500
19	16	256	19	361	35	1225
20	14	196	15	225	29	841
21	25	625	29	841	54	2916

ตาราง (กค)

เลขที่	x_1	x_1^2	x_2	x_2^2	Sqt_t	$(Sqt_t)^2$
22	22	484	26	676	48	2304
23	21	441	23	529	44	1936
24	9	81	12	144	21	441
25	21	441	23	529	44	1936
26	20	400	21	441	41	1681
27	18	324	22	484	40	1600
28	26	676	28	784	54	2916
29	23	529	25	625	48	2304
30	25	625	27	729	52	2704
31	20	400	21	441	41	1681

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 มีนาคม 2520

เรียน อาจารย์นิเทศ์และคุณครูที่นับถือ

ชุดการสอนที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นนี้เป็นชุดการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 25 ชุด ชุดการสอนแต่ละชุดประกอบด้วย คู่มือครู บทเรียน แบบฝึกหัด และอุปกรณ์การสอน ความมุ่งหมายของการสร้างชุดการสอนครั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบท และเพื่อให้เด็กสามารถนำไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ยังได้คำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและวัฒนธรรมของเด็กด้วย

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอความกรุณาจากท่านในการประเมินผลชุดการสอนนี้ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อที่ข้าพเจ้าจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(พิมพ์อำไพ อินทรทัต)

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบประเมินผลชุดการสอน

วิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โปรดพิจารณาและให้ความคิดเห็น สำหรับเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง
ชุดการสอนเหล่านี้ โดยกาเครื่องหมาย ลงในช่องว่างตามที่ท่านเห็นเหมาะสม

คู่มือครู	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
1. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม					
1.1 ใจความชัดเจน					
1.2 ประเมินผลได้					
1.3 ระบุพฤติกรรมตาม					
ความรู้ความจำ					
1.4 ระบุพฤติกรรมตามทักษะ					
1.5 ระบุพฤติกรรมตาม					
ทัศนคติ					

ขอเสนอแนะ _____

2. แนวการสอนและกิจกรรม

2.1 เราควมสนใจ

2.2 มีการเรียงลำดับที่ดี

2.3 ปฏิบัติตามได้

2.4 ง่ายต่อการเข้าใจ

ขอเสนอแนะ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก

บทเรียน

1. ภาษาเหมาะสมกับเด็ก

2. สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3. ภาพประกอบบทเรียนเหมาะสม

4. เหมาะกับเวลาที่กำหนด

ขอเสนอแนะ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก

แบบฝึกหัด

1. ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
2. มีความยาวเหมาะสมกับเวลา
3. ฝึกด้านความจำ
4. ฝึกด้านการนำเอาไปใช้
5. ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดี

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

อุปกรณ์

1. เหมาะสมกับเนื้อหา
2. ได้รับความสนใจ
3. หาได้ง่าย
4. จำนวนอุปกรณ์พอเหมาะ
5. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้เร็วขึ้น

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ตาราง แสดง ค่าเฉลี่ย ของ ชุด การ สอน

ชุด การ สอน	คู่มือครู		บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
	จุดมุ่งหมาย	แนวทางการสอน			
1. เรื่อง หนู หล่อ	3.55	4.02	3.83	3.86	3.63
2. เรื่อง กระต่าย แหะ เลื้อย	3.65	4.27	3.95	3.76	3.87
3. เรื่อง เทียว ตลาด นก	3.69	4.05	3.90	3.78	4.00
4. เรื่อง เก้า ทะเล	3.56	4.07	3.62	3.88	4.06
5. เรื่อง เด็ก ขาย ผล าก	3.46	4.00	3.77	3.80	3.40
6. เรื่อง นก เขา เป็ด ำ	3.76	3.82	3.97	3.80	3.92
7. เรื่อง ไก่ ำ ขว ำ พอ ำ แม่	3.76	4.00	3.77	3.92	4.02
8. เรื่อง ลิง ำ โม่ ำ กับ ส ำ หาย	3.75	3.95	4.07	3.86	3.84
9. เรื่อง คน ำ เกาะ ำ ลัด ำ กับ คน ำ คาล	3.64	3.90	3.60	3.76	3.86
10. เรื่อง บ้าน ำ ของ เจ ำ หย ำ ค	3.69	4.09	3.72	3.75	3.55
11. เรื่อง โรง ำ เร ำ ยน ำ ของ เ ำ ร	3.82	3.75	3.39	3.45	3.42
12. เรื่อง ำ น ำ น ำ น ำ ของ เ ำ ร	3.54	3.85	3.62	3.84	3.60
13. เรื่อง แม่ ำ ไก่ ำ คอ	3.84	3.95	4.07	3.96	4.08
14. เรื่อง อ ำ ง ำ กับ ำ ว ำ	3.88	3.86	3.57	3.75	3.72
15. เรื่อง เด็ก ำ กล ำ หาย ำ	3.84	3.56	3.70	3.68	3.54
16. เรื่อง เด็ก ำ ขาย ำ บ้าน ำ เมือง	3.67	3.92	3.58	3.75	3.52
17. เรื่อง ความ ำ ประ ำ มา ำ	3.68	3.85	3.52	3.76	3.68
18. เรื่อง ป ำ ว ำ ค ำ น ำ	3.55	3.75	3.52	3.55	3.68
19. เรื่อง ใคร ำ ขว ำ เ ำ ร	3.65	3.59	3.56	3.58	3.62
20. เรื่อง พล ำ เมือง ำ ค ำ	3.69	3.66	3.55	3.58	3.56

ชุดการสอน	จุดมุ่งหมาย	คู่มือครู แนวการสอน	บทเรียน	แบบฝึกหัด	อุปกรณ์
21. เรื่อง หาคทหายแก้ว	3.67	3.57	3.60	3.70	3.62
22. เรื่อง วันปีใหม่	3.65	3.69	3.54	3.57	3.54
23. เรื่อง ความซื่อสัตย์	3.67	3.70	3.65	3.42	3.40
24. เรื่อง สวรรค์	3.66	3.42	3.51	3.82	4.05
25. เรื่อง บุตรเศรษฐี	3.58	3.86	3.37	3.68	3.66

ภาคผนวก ข. ชุดการสอนที่ปรับปรุงแล้ว

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอน

1. ชุดการสอนนี้ประกอบด้วย บทเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาที่ 2 จำนวน 25 เรื่อง ซึ่งสร้างขึ้นตามเนื้อหาของหลักสูตรวิชาภาษาไทย และสอดคล้องกับปัญหาและความสนใจของเด็ก ซึ่งอยู่บนพื้นฐานจิตวิทยาที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้
2. คู่มือครูประกอบด้วย จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนที่สามารถจะประเมินผลพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้ หลังจากเรียนบทเรียนนั้นแล้ว นักเรียนควรจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
3. วิธีสอนและกิจกรรม เป็นแนวทางในการสอนและจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนเรียนด้วยความสนใจ เข้าใจบทเรียน บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ครูควรดำเนินการสอนและใช้อุปกรณ์ตามลำดับขั้นที่ระบุไว้
4. การทำแบบฝึกหัดมุ่งให้นักเรียนได้ทำด้วยตนเอง เพื่อฝึกทักษะการอ่าน การเขียน และมุ่งให้เด็กได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จึงไม่เร่งรัดให้เด็กต้องทำเสร็จในเวลาเรียน

คู่มือครู

หนูหล่อ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนตอบคำถามเป็นประโยคสั้น ๆ ได้
2. ให้นักเรียนผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง
3. ให้นักเรียนเขียนละกกดคำใหม่ได้

อุปกรณ์

ภาพบ้านแพ รูปภาพหนูหล่อ พ่อหล่ -
บัตรเลื่อน หง หนู หย หม หร หล หว
บัตรคำ มุงา กอหญา ไปเหาะ ๆ หนอไม้ หมอยา
มูหรี คาเหอ มาไหว หนูหล่อ พ่อหล่ หมอหล่า แม่หยา

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูนำภาพบ้านแพ ไปติดบนกระดานดำ อธิบายให้นักเรียนฟังว่าเป็นบ้านที่อยู่ในน้ำ เรียกบ้านแพ เวล่าน้ำขึ้นบ้านลอยสูงขึ้น เวล่าน้ำลงบ้านก็ลดระดับลง น้ำไม่ท่วมบ้าน ในบ้านนี้มีเด็ก 2 คน พี่น้อง นำภาพหนูหล่อ พ่อหล่ ให้นักเรียนดู อธิบายว่า หนูหล่อ พ่อหล่ เป็นลูกของหมอหล่า มีอาชีพเป็นหมอยา มีแม่ชื่อแม่หยา อาชีพค้าขาย

2. ครูนำบัตรคำติดอยู่กับภาพ หนูหล่อ พ่อหล่ แม่หยา หมอหล่า อยู่แพ ให้นักเรียนอ่านบัตรคำทีละคำ

3. ครูหยิบบัตรคำว่า หนูหล่อ มาถามถึงตัวสะกด มีอะไรบ้าง

พยัญชนะ   หน   สระ   อู

                 หล   สระ   ออ   วรรณยุกต์   เอก (ไม่เอก)

พอ <u>หลี่</u>	พยัญชนะ	ทล	สระ	อ
แม <u>หยา</u>	พยัญชนะ	หย	สระ	า
หม <u>อหล่า</u>	พยัญชนะ	ทม	สระ	อ
	พยัญชนะ	ทล	สระ	า

4. ก. ครูทวนพยัญชนะที่แยกไว้แล้วให้อ่านออกเสียงอย่าง ห น้า
(เสียงสูง)

ข. อ่านบัตรเลือกเทียบพยัญชนะรวมคากับพยัญชนะที่มี ห น้า
ดังนี้ (ครูปิก ห)

น	อ่านว่า	นอ	กับ	ทม	อ่านว่า	ทมอ
ล	"	ลอ	"	ทล	"	ทลอ
ย	"	यो	"	หย	"	หยอ
ม	"	มอ	"	ทม	"	ทมอ
น	"	นอ	"	หน	"	หนอ
ง	"	งอ	"	ทง	"	ทงอ
ร	"	รอ	"	ทร	"	ทรอ
ญ	"	ญอ	"	ทญ	"	ทญอ

ค. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า คำนี้มี ห น้า จะออกเสียงสูงขึ้น
แล้วให้อ่านบัตรเลือก คำที่มี ห น้า อีกครั้ง

5. อ่านบัตรคำ บุงา กอหญา ไปเหาะ ๆ หน่อไม้ หนอยา

6. แจกบัตรคำให้นักเรียน ใครได้คำไหนให้อ่านคำนั้น แล้วให้บอกว่า
คำไหนมี ห น้า ก็ให้ออกเสียงเหมือนอย่างในข้อ 4 ข.

บุหงา	คำว่า	หงา	มี	ห	นำ	ง	อ่านว่า	หง
กอหญา	"	หญา	"	ห	"	ญ	"	หญ
ไปเหยะ ๆ	"	เหยะ	"	ห	"	ย	"	หย
หนอไม้	"	หนอ	"	ห	"	น	"	หน
หมอยา	"	หมอ	"	ห	"	ม	"	หม

ต่อไปแจกให้นักเรียนคนอื่น ๆ อีกครั้งละ 5 คน ให้อ่านแบบเดียวกันทั่ว

7. แจกบัตรคำให้เขียนสะกดบนกระดานคำทีละ 3 คำ หมุนเวียนให้ได้เขียน

ครบทุกคน

8. ให้อ่านบทเรียนหนูหล่อ

9. ให้ทำแบบฝึกหัด

บทเรียน

พ่อหลิ พ่หนูหลอ พ่อเขาชื่อ หมอหล่า แม่ชื่อ แม่หย่า อยู่แพที่สำเหร่
เขาค้า ผัวใหม่ หมอใหม่ ๆ ก็มี คีหมี่ คีหมูป่า หมอไม้ หนูไซ หนูคา
หนองงา และยาหมู

เวลาเช้า หมอหล่าไปคุ้ย พ่อหลิ ก็ถือ หม้อยา ไปกะหมอหล่า แต่
หนูหลอ ไม่ได้ ไปไหน อยู่แพ กะแม่ เมื่อมี ผู้มาซื้อ ผัวใหม่ หรือผัวด่ามะหยี
แต่สี ห้า หลา หรือมูหรี หรือน้ำบุหงา ก็ไหล ๆ ก็ดี แม่หย่า ก็ใช้หนูหลอไปเอา
มาให้เขา หนูหลอ ก็ทำหน้างอ เหม่อเสียบ เขาต่อรองราคาก็ไม่ได้ หนูหลอ ก็
ทะเลาะกะเขา เขาปะหน้าเง้า หน้างอ เขาก็ไม่ซื้อ แม่หย่า แก้วเท่าไร
ก็ไม่เชื่อ หมอหล่าแกล้งเขา แกล้งว่าให้หนูหลอ รู้ตัวว่า เจารู้ หรือไม่ว่า เมื่อเจ้า
ทะเลาะกะเขาทีไร หน้าตาเจ้า ถึงงอเจ้าเคาเสียบ กิริยาก็ดูไม่ใช่มุขดี นี่ เมื่อ
เจ้าจะ ทะเลาะกะเขาให้เจ้าดู เงาตัวเจ้าที่ในน้ำ เจ้าจะดู หน้าเจ้าไม่ได้
หนูหลอก็เอะใจ จาคำพ่อไว้ได้ ที่นี้หนูหลอจะทะเลาะ กะผู้ใด ก็แลดูไปในน้ำ
พอปะเงาตัวเข้า ก็ดูไม่ได้ มีแต่หน้าเง้า เล่างอ ย้วยเหยเก ก็เสียวใจ
หนูหลอ ก็ละโทโสได้ ไม่ทะเลาะกะเขาต่อไป

เมื่อหนูหลอไม่ทะเลาะกะผู้ใด หน้าตาก็น่าดูแท้ ๆ ต่อมา หนูหลอใช้แต่
กิริยาวาจาดี ก็มีผู้พอใจมาซื้ออะไร ๆ ที่แพ หนูหลอรว่าไป แม่หย่าแกล้งว่ากะหนูหลอว่า
นี่แหละเจ้า แม่คา ที่ทำหน้าเง้าเล่างอ ก็ไม่มี ผู้ใดมาซื้อ นี่เจ้าใช้กิริยา วาจา
ที่ดี ๆ ก็มีผู้พอใจ มาซื้อว่าไป หนูหลอจาคำแม่ได้ ก็ทำดีต่อไป

แบบฝึกหัดที่ 1

ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยเติมคำลงในคำตอบที่ว่างไว้

1. หนูหลอ เป็นน้องของใคร
หนูหลอ เป็นน้องของ .....
2. บ้านหนูหลอ อยู่ที่ไหน
บ้านหนูหลอ อยู่แพที่ .....
3. อยู่แพ หมายถึง บ้านที่อยู่ไหน
อยู่แพ หมายถึง บ้านที่อยู่ .....
4. บ้านหนูหลอ มีสินค้าอะไรบ้าง บอกมา 5 อย่าง
บ้านหนูหลอ มีสินค้าต่าง ๆ คือ.....
.....
5. พ่อหนูหลอสอนให้ทำอะไร เวลาทะเลาะกับผู้อื่น
พ่อหนูหลอสอนให้หนูหลอ .....
6. แม่สอนหนูหลอว่าอย่างไร ถ้ามีคนมาซื้อสินค้า
แม่สอนหนูหลอให้ใช้ .....

แบบฝึกหัดที่ 2

จงหาคำที่มี หน้า จากบทเรียนมา 5 คำ อธิบายให้สั้น

1. หมอ	2.	3. ....
4.	5.	6. ....

แบบฝึกหัดที่ 3

จงหาคำแปลของคำที่ขีดเส้นใต้ โดยเขียน × ข้อ ก, ข หรือ ค

1. หนูหล่อทำนางอ
 ก. หย่าร้าง   ข. หน้าบึ้ง   ค. หน้าหัก
2. ชื่อบุหรืหรือน้ำพุงา ก็โหล ๆ ก็ดี
 ก. 2 ของ   ข. 12 ของ   ค. ขวดโหล
3. หนูหล่อก็ละโทโสได้
 ก. โกรธ   ข. ร้องไห้   ค. ดีใจ
4. หนูหล่อใช้แต่กิริยาวาจาคี
 ก. พูดเพราะ   ข. พูดหยาบคาย   ค. พูดโกหก
5. หนูหล่อจำคำแม่ได้ก็ทำดีต่อไป
 ก. นางอ   ข. ทะเลาะ   ค. ใช้กิริยาวาจาคี

แบบฝึกหัดที่ 4

เติมพยัญชนะในคำที่ขีดเส้นใต้ไว้

- ตัวอย่าง   น้ำก่ำมะ   เติม หย   เป็น   น้ำก่ำมะหย
1. น้ำไ   2. สีหา   3. บ
  4. บ   5. ยย   เก

คู่มือครู

เรียงความ กระต่ายเหี้ยเสื่อ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถตีความจากรูปภาพที่กำหนดให้ โดยตอบคำถามในแบบฝึกหัดได้
2. นักเรียนเขียนเรียงความตามลำดับเหตุการณ์ในภาพได้ใจความครบถ้วน

อุปกรณ์ ภาพชุด กระต่ายเหี้ยเสื่อ

บัตรคำ โกรธ ชีความ ขาวเหนียวเปียก พระอินทร์ ม้อง จรเข้ ชรา

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูอ่านบทเรียนให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง แล้วจึงแจกภาพชุด
2. ครูสนทนาคำถามภาพที่เรียงไว้ตามลำดับเลขที่

ภาพที่ 1 มีสัตว์อะไรบ้าง (เสื่อ, กระต่าย)

- เสื่อกำลังทำอะไร ที่ไหน (เสื่อนอนหลับใตต้นไม้)
- กระต่ายกำลังทำอะไร เสื่อ (กระต่ายไข่หูหาเหยื่อจุมกเสื่อ)

ภาพที่ 2 เสื่อรู้สึกอย่างไร (เสื่อโกรธมาก)

- เสื่อทำอะไร (เสื่อลุกขึ้นวิ่งไล่กระต่าย)
- กระต่ายทำอะไร (กระต่ายวิ่งหนีฝุ่นฟุ้ง)

ภาพที่ 3 ครูเล่าเรื่องตอนกระต่ายเจอกองขี้ควาย และหลอกเสื่อให้กินขี้ควาย

แล้วกระต่ายก็วิ่งหนี แล้วครูถามว่าในภาพเสื่อกำลังทำอะไร (เสื่อกำลังขมำขี้ควายตัวเลอะเทอะ)

ภาพที่ 4 ครูเล่าต่อไปถึงตอนกระต่ายไปเจอของพระอินทร์

ครูถามว่าเสื่อถูกใครหลอก (ฝั่งครูคอยเสื่อหัวโนตามวม)

ภาพที่ 5 ครูเล่าว่ากระต่ายวิ่งมาเจอแม่น้ำข้ามไม่ได้จึงออกอุบายให้จรเข้

เป็นสะพาน แล้วกระต่ายเดินข้าม แลจรเข้ ชราตัวหนึ่ง รุ้ทันกระต่ายจึงค้ำน้ำหายไป

ในภาพกระต่ายกำลังทำอะไร (กระต่ายเดินข้ามสะพานจรเข้)

ภาพที่ 6 กระจ่ายเป็นอย่างไรเมื่อจมน้ำ (กระจ่ายสลักน้ำ กระจาคขึ้นฝั่งวิ่งหนีไป) เลือตามมาทันเห็นกระจ่ายขึ้นฝั่งไปแล้ว

3. แต่ละภาพให้นักเรียนตอบคำถามเป็นประโยคเขียนลงแบบฝึกหัด
4. ครูเฉลยคำตอบให้ นร. ใครตอบผิดให้แก้ในข้อ
5. ให้นักเรียนเขียนเรียงความโดยเติมคำ หรือข้อความลงในช่องว่างให้เข้าใจ

ความตรงตามภาพ

6. ให้นักเรียนระบายสีภาพด้วยดินสอเทียน แล้วตั้งชื่อเรื่องที่หัวกระดาษ

บทเรียน

กระต่ายเหี้ยเสือ

เสือตัวหนึ่งกำลังนอนหลับอยู่ที่โคนไม้ กระต่ายเดินผ่านมา เห็นเสือกำลังนอนหลับอยู่ นึกโกรธว่าเสือชอบจับกระต่ายกินนั้ก จึงถอนศันหน้าเอามาเหยียดจุกเสือ เสือตกใจตื่นขึ้น พอหันตาเห็นว่ากระต่ายเป็นญเอาคนหน้ามาเหยียดจุกตน กรองหามว่า "อย่าเล่นนะ" แล้วเสือกหลับต่อไป

กระต่ายถอนศันหน้ามาเหยียดจุกเสืออีก เสือโกรธมาก คำรามว่า "เหี้ยเจ้ากระต่ายนี้ ข้าจะจับกินเสียเลย"

กระต่ายเห็นเสือโกรธ ก็วิ่งหนีไป เสือไล่ตาม

กระต่ายวิ่งไป เจอขี้ควายกองหนึ่ง ก็คิดอุบายยั่วเสือได้ จึงไปเก็บคอกไม้ป่ามามีกรอบ ๆ ขี้ควายกองนั้น แล้วนั่งลง เอากิ่งไม้โยกไล่แมลงวันปากฟิมพาวว่า

"ชาวเหนียวเปี้ยกพระอินทร์ไครมากินพระอินทร์จะแข่ง"

เสือเข้ามาใกล้ กระต่ายแกล้งทำเป็นไม่เห็น มือปักแมลงวันปากฟิมพาวว่า

"ชาวเหนียวเปี้ยกพระอินทร์ไครมากินพระอินทร์จะแข่ง"

เสียมองคูกอกไม้ แล้วพูดว่า "น้ากินคี้ ขอลองสักคำเถอะ น้า"

กระต่ายแกล้งทำอีกเอื้อน ในที่สุดก็ร้องว่า "ตกลง แต่ต้องให้ข้าวิ่งไปไกล ๆ ก่อนนะ แล้วให้ข้าร้องบอกว่ากินเถอะแกถึงจะกินได้" เสือพยักหน้า

กระต่ายรีบวิ่งหนีไปโดยเร็วที่สุด แล้วร้องตะโกนว่า "กินเถอะ" เสือรีบเข้ามาคอกคอกไม้เต็มที ขี้ควายเลอะเต็มหน้า ส่งกลิ่นเหม็นรุนแรง

เสือโกรธวิ่งตามกระต่ายไปโดยเร็ว พลังนี้กว่า "กระต่ายหลอกหลวง ต้องจับกินให้ได้" เสือไล่ตามมาทันเห็นกระต่ายนั่งถือท่อนไม้หลังคาฟิมพาวอยู่ก็สงสัยนั้ก จึงถามว่า "หาอะไรน้า" "เฝ้าของพระอินทร์นะสิ" กระต่ายตอบ "สองพระอินทร์ไครไคยินเสียงจะเป็นสุขมาก" เสือนึกอยากฟังเสียงของจึงอ้อนวอนขอที่ของบ้าง กระต่าย

ทำเป็นอีกเงื่อนไข ในที่สุดก็ตอบว่า "ตกลง แต่ต้องให้ข้าวิ่งไปไกลก่อนนะ ถ้ารองว่าดี
เถอะ จึงคอยดี"

เสือพยักหน้า กระต่ายรีบวิ่งไปโดยเร็วที่สุด แล้วร้องตะโกนว่า "ดีเถอะ"
เสือกทอนไม้ฟาค ตูม ลงไปที่รังผึ้ง ผึ้งแตกกระจาย ผึ้งผึ้งกรูเข้าคอยเสือกหน้าตาบวมหมด
เสือกโกรธยิ่งนัก ไล่ตามกระต่ายไปโดยเร็ว นึกในใจว่ากระต่ายหลอกหลวง ต้องจับกินให้ได้
กระต่ายวิ่งไปนึกในใจว่า สมานหน้าอยากจับพวกกระต่ายกินเก่งนัก

กระต่ายวิ่งมาถึงริมแม่น้ำข้ามไม่ได้ จึงคิดอุบายหลอกจระเข้

"จระเข้ทั้งหลาย เร็ว ๆ เข้า พระอินทร์สั่งให้พา จระเข้ไต่ยี่นนี้กว่าจริง
รีบดอยขึ้นมาฉีบน้ำ กระต่ายบอกว่า "พระอินทร์สั่งให้เราไปเฝ้าผิงโน้น ให้ท่านทำสะพาน
ให้เราข้ามเดี๋ยวนี้" จระเข้หลงกลรีบทำตาม แล้วกระต่ายก็ข้ามสะพานไป แต่ไปไม่ตลอด
จระเข้แก้ตัวหนึ่งว่าเป็นอุบายของกระต่าย พอกระต่ายมาถึงตาก็ก้าน้ำลงเสีย กระต่าย
ตกลงไปในน้ำ รู้สึกกลัวมากที่สุด แต่ใกล้จะถึงฝั่งแล้วกระต่ายรีบตะเกียกตะกายขึ้นฝั่งได้
แต่ก็สำลักน้ำหลายครั้ง

พอขึ้นฝั่งได้ กระต่ายรีบวิ่งหนีไปไม่เหลียวหลัง เมื่อเสือกมาถึงฝั่งแม่น้ำ กระต่าย
ก็วิ่งไปไกลเสียแล้ว

จากหนังสืออ่านเริ่มเรียน ชั้น ป.๖ วิชา คณิตศาสตร์

ชื่อ.....วันที่..... เดือน ..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้

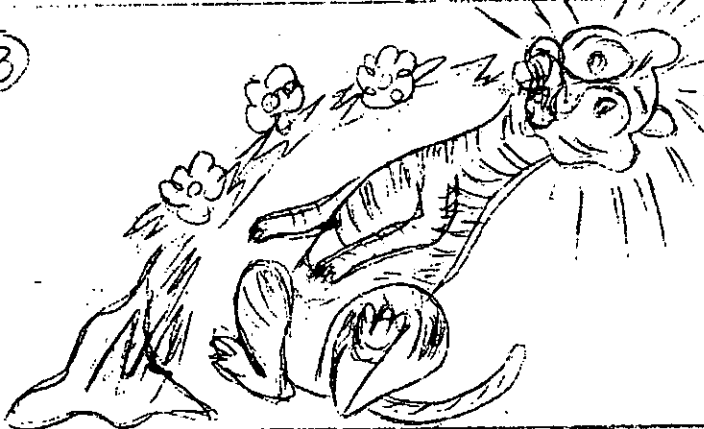
1. กระต่ายทำอะไร เสื้อที่หลับอยู่ใต้ต้นไม้.....
.....
2. เสื้อทำอะไรกระต่าย.....
.....
3. เสื้อถูกหลอกให้กินอะไร.....
.....
4. เสื้อโดนใครทำร้าย.....
.....
5. กระต่ายหลอกให้ใครต่อสะพาน.....
.....
6. กระต่ายเป็นอย่างไรเมื่อจรเข้า ทรายน้ำหายไป.....
.....
7. นักเรียนตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร.....
.....

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง ให้เติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง โดยดูจากภาพที่แจกให้
เรื่อง _____

เสือตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ _____ กระต่ายมาพบเข้าจึงนำ _____ ไปเหย้า
เสือ เสือ _____ ลูกขึ้น _____ กระต่าย กระต่ายไปพบ _____ จึงหลอกให้เสือกิน
กระต่ายไปพบ _____ จึงหลอกให้เสือกิน _____ เสือถูก _____ ทำร้าย กระต่ายวิ่ง
ไปริมแม่น้ำพบ _____ จึงหลอกให้ทำ _____ แล้วกระต่ายเดินข้ามแม่น้ำ _____ รู้ทันจึง
ค้ำน้ำหนีไปทำให้กระต่าย _____ แต่ในที่สุดกระต่ายขึ้นได้ เสือตามมาเห็นกระต่ายข้าม
แม่น้ำไปแล้ว

เรียงความจากภาพ

เรื่อง เที้ยวตลาดนัด

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. อ่านบทร่ายกรอง "เที้ยวตลาดนัด" ได้ถูกจังหวะ
2. สนทนาเกี่ยวกับเรื่อง "เที้ยวตลาดนัด" ได้
3. ตอบคำถามในบทเรียนได้ถูกต้อง
4. อ่านคำที่มี ต. นำได้ (ตลาด ตลอด กลับ คลั่ง คลบตะแลง ฯลฯ)
5. หักเขียนคำที่มีในบทเรียนได้ถูกต้อง

อุปกรณ์ ภาพผลไม้

บัตรคำ ลางสาด ล้องก้อง สุกสัปดาห์ ตาแหลมคม ไม่ติดตาม ตลาด
ตลอด กลับ คลั่ง คลบตะแลง หนู โดนด ตะลุย

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูชักชวนนักเรียนร้องเพลงจำใจ ผลไม้ 1 จบ
2. ครูชวนนักเรียนสนทนา
  - ก. ครูทนายปัญหาว่า "แม่เข้าครัว ฉวยตะกร้าจะไป_____ (ตลาด) ให้ นร.ตอบ
  - ข. ครูให้นักเรียนบอกชื่อสินค้าในตลาดคนละ 1 อย่าง โดยครูตั้งชื่อ ว่าผักอะไรบ้าง ปลาอะไรบ้าง เนื้ออะไรบ้าง ผลไม้อะไรบ้าง ผักสวนครัว ของแห้ง พยายามให้ทุกคนได้ตอบครู
3. ก. ครูเล่าว่าในวันอาทิตย์ เป็นวันหยุดมีตลาดนัด พ่อแม่พาลูก ๆ ไปเที่ยวชมสินค้า นานาชนิด นักเรียนอยากไปบ้างไหม แล้วครูแจกบทเรียนเรื่องเที้ยวตลาดนัดให้ แล้วครูพูดว่าเราไปเที่ยวตลาดนัดพร้อมอาชีพะ กับ มะลิ
ข. ครูอ่านบทเรียน "เที้ยวตลาดนัด" 1 เที้ยวพร้อมเคาะจังหวะด้วย เคาะทีละคำ
ค. ครูอ่านนำทีละวรรค เคาะจังหวะด้วยให้นักเรียนอ่านตามเคาะจังหวะด้วย
ง. ให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกัน ทีละแถว จนอ่านได้คล่องและเคาะจังหวะถูกต้อง

4. กรุณาภาพผลไม้มาให้ดูแล้วให้บอกชื่อผลไม้ นั้น ๆ

5. กรุณานำบัตรคำต่าง ๆ มาให้อ่านและอธิบายความหมาย

วันสุกสัปดาห์ คือวันอาทิตย์

คาแหลมคม คือข้างเล็กลงของคี่ ๆ

ไม้คอตตาม คือไม้ขอลกราคา เช่นแม่กบออก 3 บาท เราขอลดเหลือ 2 บาท

เร่เข้าไป คือเดินเข้าไปดู ๆ ก่อนอย่างไม่ต้องใจจะซื้อ

6. กรุณานำบัตรคำที่มี ค นำ อ่านให้นักเรียนฟังและอ่านตาม อธิบายว่า ถ้า ค. นำ
ล แล้วออกเสียงอย่างอักษรนำ ว่า ทะล่อ ค นำ น อ่านว่า ทะ นอ

ตลาด อ่านว่า ทะหลาด ตลอดจน อ่านว่า ทะหลอด

กลับ " ทะหลับ ตลอดจน " ทะหลก

คลั่ง " ทะหลิ่ง ตลอดจน " ทะหลบ

คนุ " ทะหนู โคนค " ทะโหนด

ตะแลง " ตะแลง (ตัว ล ไม่มี ห นำ)

ตะลุย " ตะลุย (" " ")

7. นร. อ่านบทร่ายกรองอีกครั้ง

8. . กรุณาคำถามจากแบบฝึกหัดที่ 1

9. . ทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

10. . เล่นเกมขาย ผลไม้ขายผัก (หลังจากทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว)

วิธีเล่น แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มผลไม้ให้บอกชื่อใส่กระดาษจดไว้

อีกกลุ่มเป็นชื่อผักต่าง ๆ บอกชื่อใส่กระดาษจดไว้

เวลาเล่นร้องว่า "ตะลิกติกตอก มาทำไม" "มาซื้อผลไม้" "(ผัก)" "ผลอะไร"

"แอปเปิล" ใครเป็นแอปเปิล ก็ต้องไปอยู่กับผู้ซื้อ ถ้าถามว่า "ผักอะไร"

"กะหล่ำปลี" ใครเป็นกะหล่ำปลี ต้องไปอยู่กับผู้ซื้อ กลุ่มไหนชื่อได้มาก

เป็นผู้ชนะ

11. . นักเรียนทำแบบฝึกหัดตามความสามารถให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน

บทเรียน
เที่ยวตลาดนัด

ในวันหยุด	สุกสัปดาห์	พากันไป
เดินเที่ยวใน	ตลาดนัด	แออัดยิ่ง
เลือกซื้อของ	ต่างต่าง	ช่างมากจริง
มีทุกสิ่ง	ครบถ้วน	ลวนงามงาม
ผลไม้	เช่นกล้วยไข่	ผลใหญ่นัก
"หวีละสัก	เท่าไร่	ใครขอถาม"
แมคาคอบ	ถ้าชอบใจ	ไม่ตอบ
หวีละสาม	บาทถูก	ลูกโตโต
โน้นขนุน	เนื้อดี	สุกสีเหลือง
นั้นมะเฟือง	มะไฟ	ใหญ่อีกไซ
สับปะรด	มังคุด	และส้มโอ
อีกแตงโม	มะละกอ	ทั้งมันแกว
มะม่วงเงาะ	เหมาะใจ	ใส่กระจาก
ลูกกลางสาค	ล่องกอง	มองเป็นแกว
สองข้างทาง	มีระเบียบ	เรียบเป็นแนว
มองดูแล้ว	แสนเพลิน	เชิญให้ชม
อาชีวะ	เห็นเสื้อผ้า	นำสวมใส่
เรเข้าไป	ชมเปาะ	"แหมเหมาะสม"
พอจึงว่า	"อาชีวะ	ตาแหลมคม"
พอชื่นชม	ซื้อให้ลูก	เพราะถูกใจ
มะลิก็	ชอบใจ	อะไรบาง

ของทางทาง	สวยหรู	คู่สอใส
มะลิก็	"กางเกงนี้	ดีกระไร
ผมอยากได้	พอซื้อให้	ใส่โก้ดี"
พอซื้อเสื้อ	กางเกง	ให้ลูกรัก
แม่ซื้อผัก	ผลไม้	ได้เต็มที่
ต่างพอใจ	ได้เวลา	กลับพอดี
ไม่รอรี	กลับมาบ้าน	สำราญเอ๋ย

คำที่ควรรู้

สุกสัปดาห์ ลื่องกื่อง ตาแหลมคม ไม่ติดตาม เร่เข้าไป

เพลง จำจืดไม่

"จำจืดไม่ แดงไทย แดงกว่า ชนุนน้อยหนา พุทรามังคุด ละมุดคำโย
มะเฟืองมะไฟ มะกรูด มะนาว มะพร้าวส้มโอ พักแฝง แดงโม ไชโยโหฮัว"

แบบฝึกหัด

ชื่อ.....วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ (ข้อละ 1 คะแนน)

1. พ่อแม่พาอาชีชะกับมะลิก็ ไปเที่ยวตลาดนัดวันอะไร.....
2. ในตลาดนัดมีผลไม้อะไรบ้าง.....
3. อาชีชะอยากได้อะไร.....
4. มะลิก็ อยากได้อะไร.....
5. นักเรียนอยากได้อะไรบ้างถ้าไปตลาดนัด.....

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนหาคำที่เขียนถูกต้อง กาเครื่องหมาย (✓) หน้าคำนั้น (ข้อละ 1 คะแนน)

สัปดาห์	สัปดาห์	เหมาะใจ	เหมาะใจ	พุทชา	พุทรา
สัปรด	สัปรด	มะลอกอ	มะละกอ	แตงกวา	แตงกา
ตลาด	ตลาด	อยากได้	หยากได้	กล้วยไข่	กล้วยไข่
สวมใส่	สวมใส่	ใส่กระจาก	ใส่กระจาก	น้อยหนา	น้อยหนา

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง ให้นักเรียนคัดข้อความต่อไปนี้ตัวบรรจง เติมบรรทัด

จำใจผลไม้ แตงไทย แตงกวา ขนุน น้อยหนา พุทรา มังคุด ละมุดลำไย
มะเฟือง มะไฟ มะกรูด มะนาว มะพร้าว ส้มโอ พักแพง แตงโม
ชโย โหอิ้ว

แบบฝึกหัดที่ 4

คำสั่ง ให้หาคำที่มี ๓ นำมา 5 คำ เขียนให้ถูกต้องด้วย (คำละ 1 คะแนน)

แบบฝึกหัดที่ 5

คำสั่ง ให้หาคำในบทเรียน เป็นคำที่มี ๓ สะกดมา 10 คำ (คำละ 1 คะแนน)

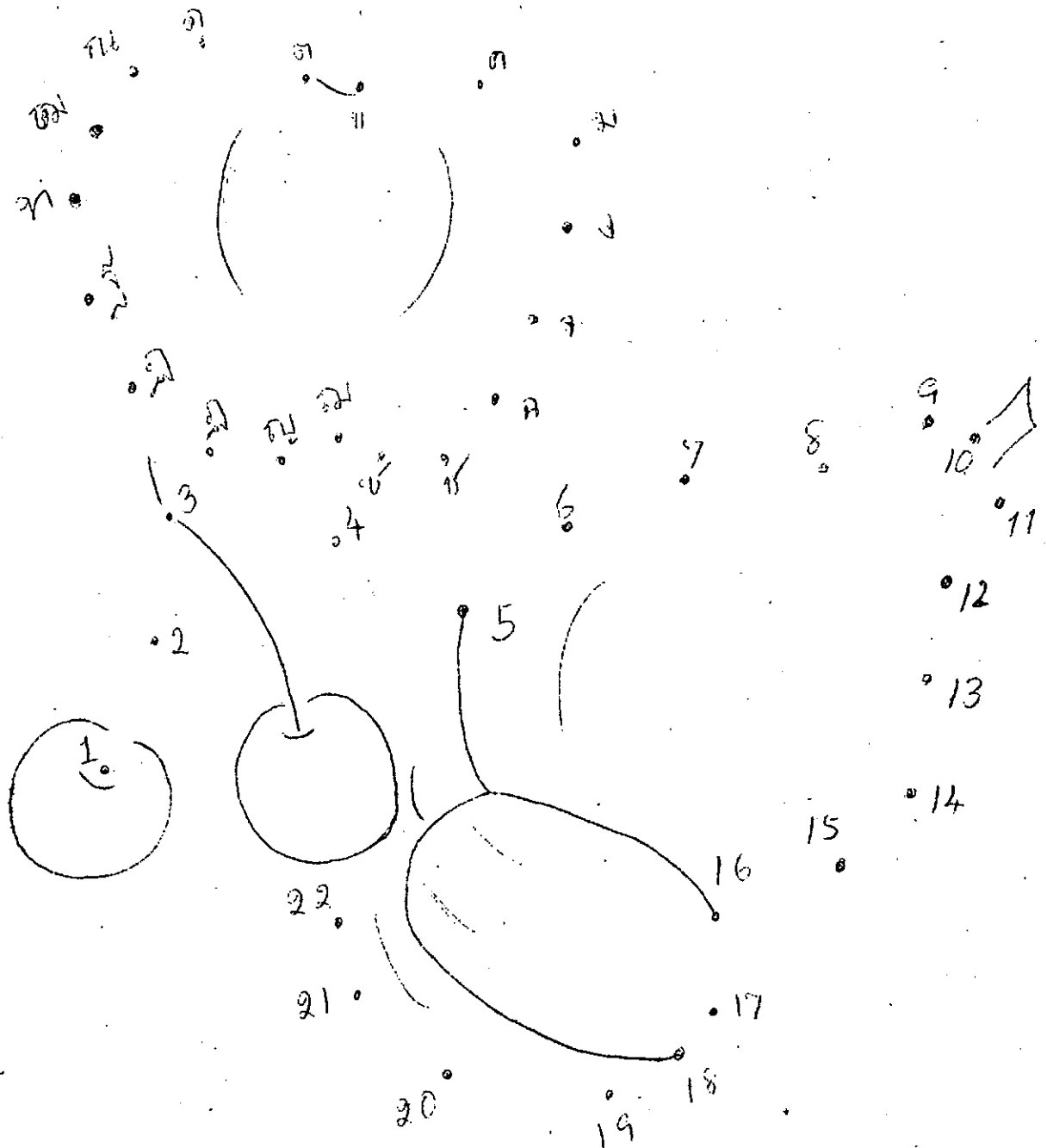

แบบฝึกหัดที่ 6

เมื่อข้อ ผลไม้อะไรมาบ้าง อยากรู้ลากเส้นตามลำดับอักษร และลำดับตัวเลข
แล้วระบายสีให้สวยงาม เขียนชื่อบอกด้วย

คู่มือ

เรื่อง เกาทะเล

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. อ่านในใจ เรื่องเกาทะเล ให้อ่านเร็วในเวลา 10 นาที และเก็บใจความจากเรื่องที่อ่านได้โดยสามารถตอบคำถามในแบบฝึกหัด
2. เล่าเรื่องเกาได้
3. บอกลักษณะแตกต่างของเกาทะเล และเต้านาได้

อุปกรณ์

ภาพเกาทะเล เต้านา ทะพาน้ำ

บัตรคำ เกาตนุ เกาเฟื่อง เกากระ ทะพาน้ำ เกาคำ เต้านา

เกาภูเขา

วิธีสอนและกิจกรรม

1. นำภาพเกาทะเล เต้านา ทะพาน้ำ ให้นักเรียนดูและสังเกตความแตกต่างของมัน เช่น กระดอง ขา ครีบ ขนาด ชื่อ

2. อ่านบัตรคำ ชื่อเกา และครูอธิบายให้ฟัง

เกาตนุ เป็นเกาทะเลขนาดใหญ่ มีขาเป็นครีบใช้ว่ายน้ำ

เกาเฟื่อง เป็นเกาทะเลอีกชนิดหนึ่งขนาดใหญ่กว่าเกาตนุ

เกากระ เป็นเกาทะเลอีกชนิดหนึ่ง กระดองเป็นสีน้ำตาล มีลวดลายสวยงาม ใช้ทำเครื่องประดับ เช่น กิ๊บติดผม กำไลกระ

หวีกระ

เต้านา อยู่ในน้ำจืด ตัวเล็ก

เกาคำ อยู่ในน้ำจืดตัวเล็ก

ทะพาน้ำ เป็นเกาชนิดที่มีขาเป็นครีบเหมือนเกาทะเล แต่อยู่ในน้ำจืด

เกาภูเขา เป็นเกาที่อยู่ตามบริเวณแอ่งน้ำบนภูเขา

3. ครูอธิบายถึงลักษณะที่เกาะทะเลขึ้นมาวางไข่ ถ้านักเรียนรู้เรื่องก็ให้เล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง ถ้าเล่าไม่ได้ครูอธิบายเอง (โดยครูอ่านจากบทเรียนมาก่อน)

4. ครูอธิบายคำที่ควรรู้ให้นักเรียนเข้าใจ

สงวนพันธุ์ หมายถึง เพาะพันธุ์เพื่อให้มีลูกต่อไปอีกนาน ๆ

สูญพันธุ์ หมายถึง ไม่มีเกาะเหลือไว้อีกเลย หาดูของจริงไม่ได้ มีแต่รูปภาพเอาไว้ให้ดูอย่างเดียว

ไซจะละเมือก หมายถึง ไข่เกาะบน

กริบ หมายถึง ขาเกาะที่ติดกันเป็นแผ่นสีขาวนวล

รอกชีวิต หมายถึง รอกตาย มีชีวิตอยู่ต่อไป

5. ครูเล่านิทานเรื่องเกาะกับกระต่าย แล้วอภิปรายถึงความประมาท

ถ้ากระต่ายไม่ประมาท ก็ชนะเต่าได้

ความประมาทไม่ดี ถ้าใครประมาทอาจมีอันตรายถึงชีวิตได้

6. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนพร้อมกัน 1 เทียบ แล้วให้อ่านในใจเอง 10 นาที

7. ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ

8. ถ้ามีเวลาเหลือให้นำเต่ามาแข่งขันกันโดยใครวิ่งได้ระยะทางมากกว่าชนะ
เต่าทำจากกะลามะพร้าว ใช้หลอดคายทำล้อ ใช้ยางรัดของใส่ให้ลื่นหมุนได้ เวลาเล่น
ขันยางให้เป็นเกลียวแน่น แล้วปล่อยลงกับพื้น

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 1

1. ก.

2. ข.

3. ก.

4. ก.

5. ก.

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 3

1. เกาะกับกระต่าย

2. เต่า

3. กระต่าย

4. ประมาท

5. กระต่าย

บทเรียน

เตาทะเล

เตาทะเลออกลูกเป็นไข่ เมื่อแม่เตาพร้อมจะวางไข่ มันจะขึ้นจากน้ำแล้วคลานขึ้นมาบนชายหาด เพื่อยาวที่ไข่

เมื่อหาที่ได้แล้ว แม่เตาทะเลจะขุดทรายให้เป็นหลุมกว้างประมาณ 45 ซม. แล้ววางไข่ไว้ในหลุมประมาณ 50 - 200 ฟอง ไข่เตาทะเลฟองใหญ่เกือบเท่าลูกปิงปอง แม่เตาทะเลจะกลบหลุมที่วางไข่จนดูไม่ออก แล้วใช้ครีปาททรายจนดูเรียบร้อย แล้วกลับลงทะเลไป

แสงแดดและความร้อนในทราย ช่วยฟักไข่เตาประมาณ 10 สัปดาห์ จึงเป็นตัว เต่าจะออกจากไข่แล้วมันจะพยายามคลานลงทะเล ลูกเต่าออกชีวิตไปลงทะเลได้น้อยเพียงไม่กี่ตัว เพราะคนชอบกินไข่เตาทะเล ไข่เตาทะเลนี้เราเรียกว่า ไข่จะละเมียด

นอกจากคนแล้ว เหยี่ยวทะเลก็ชอบบินโฉบเอาลูกเต่าไปกิน เต่าทะเลจึงเกือบจะสูญพันธุ์ไป ทางราชการจึงมีประกาศห้ามเก็บไข่เตาทะเลในบางแห่ง เช่นที่เกาะคราม เกาะเต่า เป็นต้น เพื่อสงวนพันธุ์เต่าทะเลชนิดหนึ่ง เรียกว่า เต่าตนุ

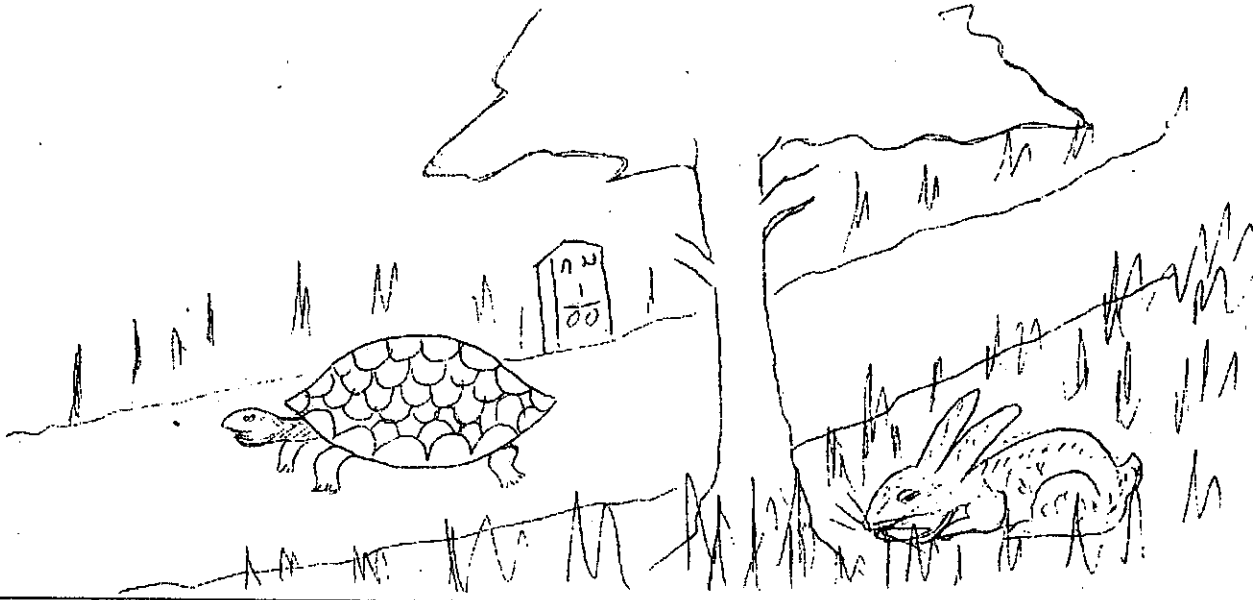
คำที่ควรรู้

เตาทะเล	ไข่จะละเมียด	ครีป	รอดชีวิต	สูญพันธุ์
สงวนพันธุ์				

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง ให้ระบายสีรูปภาพ ค่ายสี่เหลี่ยมที่ครูแจกให้ แล้วตั้งชื่อเรื่อง

ตอบคำถาม

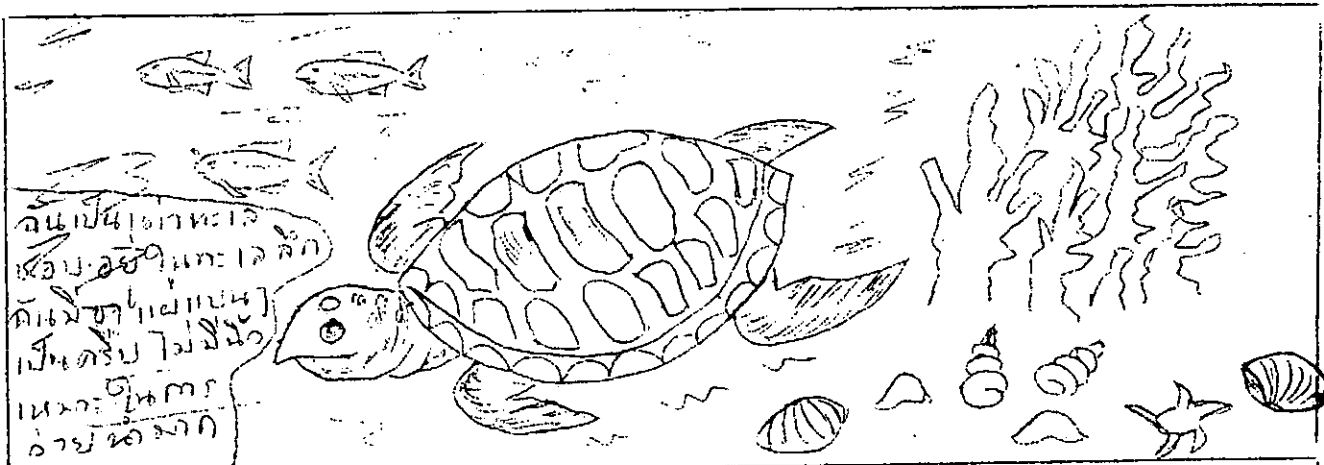
1. ชื่อเรื่องอะไร?

2. ใครเป็นผู้ชนะ?

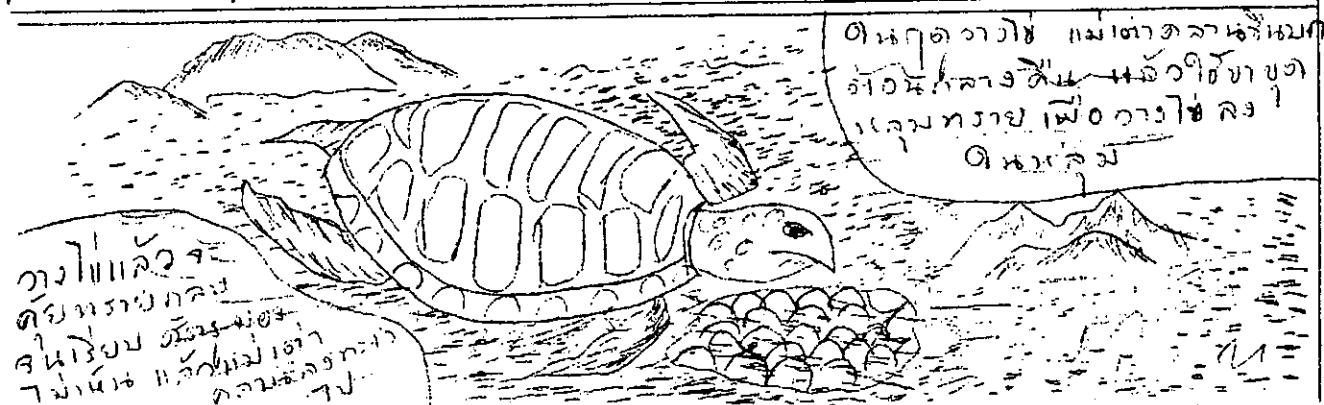
3. ใครเป็นผู้แพ้?

4. แพ้เพราะอะไร?

5. ถ้าไม่ประมาทใครจะเป็นผู้ชนะ?

ฉันเป็นเตาทะเล
ชอบอาศัยในทะเลลึก
กินพืชในแพลงตอน
เป็นสัตว์ไม่มีกระดูก
หนังที่หนา
ว่ายน้ำช้ามาก

ทางไปแล้วจะ
ด้วยทรายกลืน
ลงในท้องของมัน
ตามันจะ แล้วมันเอา
ออกมาแล้วมันจะ
วางไข่

ฉันจะวางไข่ แม่เตาทะเลใหม่
ที่ฉันกำลังเดิน หัวใจของฉัน
แหลมทราย เพื่อวางไข่ลง
ในทราย

คุณเตาออกทะเลจะวางไข่ลงจากทราย
แล้ววางไข่ลงทะเลไปหาถิ่น ตามลำพัง
คุณเตาหัวเล็ก ๆ ตกน้ำก็ขึ้นค้ำกับแม่เตา
หรือรอดชีวิต ลงทะเลไปไร่ไร่ผัก

คู่มือครู

เรื่อง เด็กชายฉลาก

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกได้ว่า คำที่กำหนดให้พยัญชนะตัวไหนเป็นอักษรนำ
2. เขียนคำที่ใช้อักษรสูงนำได้
3. เข้าใจเรื่องที่อ่านสามารถตอบคำถามได้

อุปกรณ์ ภาพปลา ภาพเรือกอระ

บัตรคำ ฉลาก สลากออกสิน นวัตกรรม ปลาฉลาม

บัตรเลื่อนอักษรสูงนำ ฉล สล ชน ผย

กิจกรรมวิธีสอน

1. ทบทวนอ่านบัตรคำที่เคยเรียนไปแล้ว
หมวกसान หน้าหนาว อย่างไม่ งูเห่าลื้อม อียากรู
2. ครูนำบัตรเลื่อนแสดงให้ดูทีละอักษร ให้นักเรียนออกเสียงพร้อมกัน
ฉล อ่านว่า ฉะหลอ
สล อ่านว่า สะหลอ
ชน อ่านว่า ชะหนอ
ผย อ่านว่า ผะหยอ
3. นำคำในบัตรเลื่อนประสมทีละสระ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง เช่น
ฉล + , อ่านว่า ฉะหลุ
ฉล + ู อ่านว่า ฉะหลู
ชย + ะ อ่านว่า ชะหยะ
ผย + อ อ่านว่า ผะหยอ

4. ครูให้อ่านบทเรียน เด็กชายฉลาด แล้วให้ขีดเส้นใต้คำอักษรนำไว้

5. ครูให้นักเรียนบอกคำที่มีอักษรนำมาแล้วถามถึงพยัญชนะนำ เช่น

ฉลาด	พยัญชนะ	ฉ	นำ	ล	ถนอม	พยัญชนะ	ถ	นำ	น
ฉวัดเฉวียน	พยัญชนะ	ฉ	นำ	ว	สมอ	พยัญชนะ	ส	นำ	ม
ฉลาด	พยัญชนะ	ฉ	นำ	ล	ฉลาด	พยัญชนะ	ช	นำ	ล
ฉลาด	พยัญชนะ	ส	นำ	ล	ขยัน	พยัญชนะ	ข	นำ	ย

6. ครูถามตัวสะกดในคำที่ควรรู้ ที่ครูขีดเส้นใต้ไว้ให้นักเรียนบอกคำที่มี
พยัญชนะ ก ก ฃ ม น จ ง เป็นตัวสะกดคนละคำ

7. ถามความเข้าใจเนื้อเรื่องตามคำถามในแบบฝึกหัดที่ 1

8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

เฉลยคำตอบ แบบฝึกหัดที่ 1

- 1 ก
- 2 ข
- 3 ค
- 4 ข
- 5 ก

บทเรียน

เด็กชายฉลาก

บ้านของเด็กชายฉลาก หลับแหลม อยู่ชายทะเล บิดาของเขาชื่อ
นายฉนม หลับแหลม เป็นชาวประมง ในเวลาว่างคืน นายฉนมลงเรือออกระ
แล่นฉักฉวยออกไปกลางทะเล เขาหอบสมอเรือไว้ แล้วถูรอบคักปลาขึ้นเรือ
ทั้งรอบใบใหม่ลงไปในทะเล แล้วแล่นเรือกลับเข้าฝั่ง เขาจับปลาได้หลายชนิด
เช่น ปลาตุ๊กทะเล ปลาข้างเหลือง ปลาทุเลา ปลากระบอก บางครั้งมีปลาฉลาม
คิดมาควย นางสะอาก มารดาของเด็กชายฉลาก นำปลาไปขายที่ตลาด ได้เงินมา
ก็แบ่งไว้ใช้ส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งนำไปซื้อสลากออมสินเก็บไว้ เด็กชายฉลากเป็นเด็ก
ขยัน ช่วยพ่อแม่ทำงานก่อนไปโรงเรียนทุกวัน ตอนเย็นกลับถึงบ้านเขารับทำการบ้าน
เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเข้านอนแต่หัวค่ำ

คำที่ควรรู้

ฉลาก	หลับแหลม	ฉนม	ฉักฉวย	รอบคักปลา
สลากออมสิน	เสร็จ	ชาวประมง		

แบบฝึกหัด

ชื่อ

วันที่

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงกา (+) ลงบนข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

- บิดาของเด็กชายฉลามมีอาชีพอะไร?
ก. จับปลา   ข. เลี้ยงปลา   ค. เพาะพันธุ์ปลา
- นายฉลามออกไปในทะเลทำไม?
ก. แล่นเรือเล่น   ข. คุ้ยหอย   ค. เล่นน้ำทะเล
- เมื่อนางสะอากขายปลาหมดแล้ว แบ่งเงินไปซื้ออะไร?
ก. เสื้อผ้า   ข. ล้อตเตอรี่   ค. สลากออมสิน
- เด็กชายฉลามมีนิสัยอย่างไร?
ก. เด็กเกียจคร้าน   ข. เด็กขยัน   ค. ไม่ทำการบ้าน
- ก่อนมาโรงเรียนตอนเช้านักเรียนควรทำอะไร?
ก. ช่วยพ่อแม่ทำงาน   ข. นอนตื่นสาย   ค. ไม่อาบน้ำ

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมพยัญชนะลงในที่ว่างไว้ในคำต่อไปนี้

ตัวอย่าง ปลา ฉลาม เต็ม ล เป็น ปลาฉลาม

1. เรือ_ลอม	2. ถ-งแ
3. ควนโข_ง	4. เรือ_ขนาน
5. เบน_ของ	6. หญา_รัน
7. น้าโส_ง	8. หน้าโฉ_ค
9. กอ_ละ	10. จับ_ลา_

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง ให้ขีดเส้นใต้ตัวสะกดของคำต่อไปนี้

<u>ตัวอย่าง</u>	นอน	ขีดเส้นใต้ตัวสะกด	ม	เป็น	นอน
	นอน	กลาง	เสร็จ	ฉลาด	ฉลาด
	แวียน	ฉลาด	ช่วย	เก็บ	การ

แบบฝึกหัดที่ 4

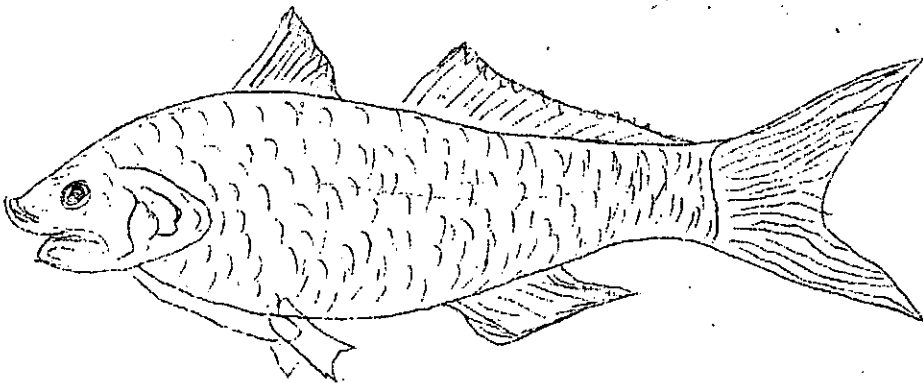
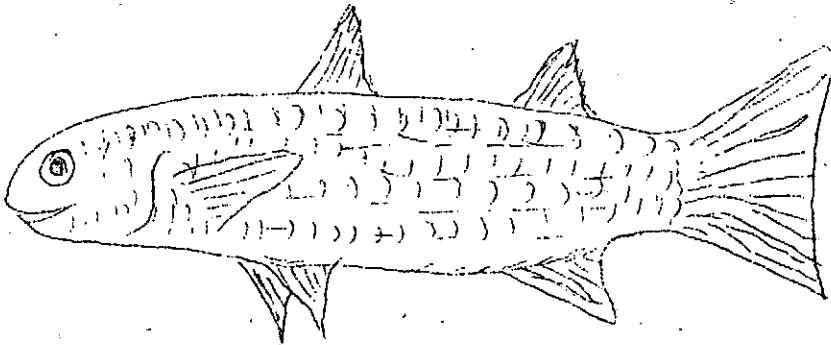
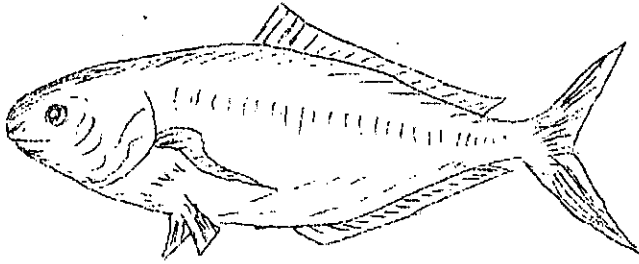
คำสั่ง คัดข้อปลาจากบทเรียน ลงในที่ว่าง

_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

แบบฝึกหัดที่ 5

คำสั่ง ให้ระบายรูปภาพควยสี่เหลี่ยมที่ครูแจกให้ และบอกชื่อปลาควย

ฝึกออก

เรื่องนกเขาเปลา อ่านคำที่มี ร ล กล่า

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนฟังเสียงคำที่มี ร ล กล่าแล้วแยกได้โดยท่าแบบฝึกหัดได้ถูก
2. นักเรียนออกเสียงคำที่มี ร ล กล่าได้ถูกต้องชัดเจน
3. นักเรียนสามารถเขียนคำที่มี ร ล ความกล่าได้ถูกต้อง

อุปกรณ์ 1. แผนภูมิคำความกล่า

- เปลา   ปลอย   เปด   ปลี   ปลา   ปลวก   ปลอม
มะปราง   มะปริง   แปรง   ไพรด   ปรง   ไปร่ง   พราน
พรอม   เปรียง   พรัน   พราว   กระตัก   กระเคี้ย   สงเคราะห์
กรัน   ประทับ   กระทบ   กลับ   กลา   แกลง   แกรกกกราก
2. บัตรคำ บุญคุณ   อันตราย   ขวัญชีวิต   สดุดใจ

กิจกรรมวิเศษ

1. ครูแจกบัตรเรียนให้นักเรียนอ่าน 1 ครั้ง แล้วช่วยกับสรุปเรื่อง
2. อ่านบัตรคำ บุญคุณ   อันตราย   ขวัญชีวิต   สดุดใจ
ให้ความหมายของคำ บุญคุณ หมายความว่า นึกถึงความดีที่ผู้อื่นทำต่อเรา
อันตราย หมายความว่า สิ่งที่จะมาทำร้าย
ขวัญชีวิต หมายความว่า ขวัญให้รอดตาย
สดุดใจ หมายความว่า เสียใจ
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันหาคำที่มี ร ล ความกล่า จากบทเรียนแล้วชี้ให้เห็นได้
นกเขาเปลา   ตนมะปราง   พลัดตก   กระตักกระเคี้ย   ปลอย   สงเคราะห์
กรัน   บินกลับ   นายพราน   กระทบ   แกรกกกราก
4. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่หามาได้ โดยอ่านตามครู พยายามออกเสียงให้ชัด จนนักเรียนแยกได้ว่าเป็น ร หรือ ล กล่า

5. อ่านแผนภูมิคำควบกล้ำ ผลักกันอ่านทีละแถวบ้าง ทีละโตะบ้าง

6. เล่นเกม แข่งขันเขียนคำที่มี ล ร กล้ำ โดยแบ่งเป็นแถว เรียกอออกมาแถวละ 1 คน พร้อมกัน แบ่งกระดานคำเป็น 3 ช่อง ครูบอกคำให้เขียนตามคำไหนแผนภูมิแถวไหนเขียนถูกต้อง 1 คะแนน (นำคำจากบทเรียนที่ขีดเส้นใต้ไว้มาให้เขียน)

7. เล่นเกม ฟังเสียงเหมือนกัน ต่างกัน

ครูออกเสียงคำทีละคู่ให้นักเรียนบอกว่าเป็นเหมือนกัน หรือต่างกัน

กรอ	กรอ	(เหมือนกัน)	กรอ	กลอ	(ต่างกัน)
ปลี	ปลี	(เหมือนกัน)	ปลี	ปี	(ต่างกัน)
เปลา	เปลา	(เหมือนกัน)	เปลา	เปา	(ต่างกัน)
ปลอบ	ปลอบ	(ต่างกัน)	ปลอบ	ปลอบ	(เหมือนกัน)
พราน	พราน	(ต่างกัน)	พราน	พราน	(เหมือนกัน)
แปรง	แปรง	(ต่างกัน)	แปรง	แปรง	(เหมือนกัน)

8. เล่นเกม ทายว่า ร หรือ ล กล้ำให้นักเรียนฟังเสียงแล้วตอบ

ครูพูดคำว่า เปา นักเรียนตอบว่า ไม่มีตัวกล้ำ

ครูพูดคำว่า เปลา " " ล กล้ำ

ครูพูดคำว่า แปรง " " ร กล้ำ

ต่อไปครูพูดคำว่า แปรง, ปลี, ปี, พราน, พราน, ไพล, ไพร,

9. ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 1 ครูอ่านคำทีละคำให้นักเรียนกาเครื่องหมาย หน้าคำที่ครูอ่าน

1. กลอ ☒ กรอ

6. กะทบ ☒ กระทบ

2. ☒ เปด เปร

7. ☒ แกรกกกราก แกรกกาก

3. ☒ ปรง ปลง

8. ☒ มะปราง มะปลาง

4. ☒ พราน พราน

9. ☒ สงเคราะห์ สงเคราะห์

5. เพรง ☒ เพลง

10. ☒ กระดกกระเดี้ย กระดกกระเดี้ย

10. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2 ฝึกฟังเสียงเหมือนกัน หรือต่างกัน

โดยครูอ่านคำพูดละ 2 ครั้ง

ครูอ่านคำว่า	พราน	พราน	นักเรียนบอกว่าเหมือนกัน	กา	หน้าเหมือนกัน
ครูอ่านคำว่า	เป่า	เป่า	นักเรียนบอกว่าต่างกัน	กา	หน้าต่างกัน

1. กรอ   กลอ

6. กระทบ   กระทบ

2. ปลี   ปลี

7. ปลุก   ปลุก

3. กรับ   กลับ

8. ปลอม   ปลอม

4. ปราง   ปาง

9. ชลัป   ชับ

5. พลัก   พลัก

10. กรัว   คลัว

11. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไป

บทเรียน

นกเขาเปลา

นานมาแล้ว ไฉนว่า นกเขาเปลาตัวหนึ่ง เคยมาเกาะกิ่งไม้ บนต้นมะพร้าว โกลบหน้า แล้วลงกินน้ำในบ่อน้ำเสมอ วันหนึ่งนกตัวนี้กำลังลงกินน้ำที่บ่อ แลไปพบมดตะนอย ตัวหนึ่ง พลัดตกลงไปว่ายกระดกกระเดี้ยอยู่ในบ่อ ดูที่จะขึ้นไม่ได้แน่ นกก็สงสาร คิดจะใคร่ ช่วยมดให้พ้นอันตราย

นกจึงจิกเอาใบมะพร้าว ปล่อยลงตรงมด ให้มดเกาะขึ้นบนใบมะพร้าว นกจึงคาบ ใบมะพร้าวขึ้นมาบนพื้นดิน แล้วบินกลับรังของตน

มดตะนอย คิดถึงบุญคุณของนกเขาเปลาที่ช่วยส่งเคราะห์ครั้งนี้เป็นความดีเหลือที่จะนับได้ ครั้นวันรุ่งขึ้น นกเขาเปลาออกไปหากินแล้วก็บินกลับมาพักที่ต้นมะพร้าวอีก

วันนี้ เมื่อผู้นายพรานมาแขยอยู่ริมบ่อน้ำ พรานเห็นนกเขาเปลาจึงยกหน้าไม้ ประทับข่มจะยิง มดตะนอยจำนกตัวนี้ได้จึงคิดช่วยเหลือ จึงวิ่งขึ้นไปตอยหนับเข้าที่ของพราน เข้มก่าดัง พรานเจ็บอกตกใจ หดขาไปกระทบกิ่งไม้ดังแกรกกราก นกเขาเปลาไฉน เหลือบเห็นพรานบินหนีไป นกเขาเปลาจึงคิดขอยใจมดตะนอยตัวเล็ก ๆ ที่คอยแทนบุญคุณ ช่วยชีวิตไว้ได้

คัดแปลงมาจากครูณศึกษา ป.2

คำที่ควรรู้

นกเขาเปลา	มะพร้าว	มดตะนอย	นายพราน	อันตราย
ส่งเคราะห์	ประทับ	หน้าไม้	แกรกกราก	บุญคุณ
กระทบ	กระดกกระเดี้ย	สงสาร		ช่วยชีวิต

ชื่อ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงฟังเสียงที่ครูอ่านคำละ 2 ครั้ง แล้วกา ✓ หน้าคำที่ครูอ่าน

1..... กคอ	..... กรอ
2..... เปล	..... เปร
3..... ปรง	..... ปลง
4..... พราน	..... พลาน
5..... เฟรง	..... เฟง
6..... กะทบ	..... กระทบ
7..... แกรกกกราก	..... แกลกกกราก
8..... มะปลาง	..... มะปราง
9..... สงเคระะท	..... สกเคระะท
10..... กระคักกระเคีย	..... กระคักกะเคีย

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง ฟังคำที่ครูอ่าน ร้อง 2 ครั้ง แล้วบอกว่าเสียงเหมือนกันหรือต่างกัน โดย
กา ✓ หน้าคำว่า เหมือนกันหรือต่างกัน

1..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน
2..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน
3..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน
4..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน
5..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน
6..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน
7..... เหมือนกัน	..... ต่างกัน

8..... เหม่อนกัน

..... ต่างกัน

9..... เหมอนกัณ

..... ต่างกัน

10..... เหมือนกัน

..... ต่างกัน

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง: ให้หาค่าที่มั่ว ร ล ก่อ ในบทเรียน แล้วคัดตัวเต็มบรรทัดลงตรงของ
ที่กำหนดให้

คำทมน ร คำ

คำทมน   ค   กค้ำ

[illegible][illegible]

คู่มือครู

เรื่อง ไร่นับช่วยพ่อแม่

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่อง และเก็บใจความสำคัญได้ โดยนักเรียนสามารถหาแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง
2. นักเรียนเป็นเด็กดี รักษาความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้า บ้านเรือนของตน

อุปกรณ์

1. บัตรคำยาก เชื้อคณู กวาดขยะ กระวีกระวาด เหนอะหนะ
กระโปรง เหยื่อโคล
2. ของจริง สบู่ ผงซักฟอก ผ้าเช็ดมือ

วิธีสอนและกิจกรรม

1. สนทนาเกี่ยวกับบ้านเรือน
  - ค้นเช้าเก็บหนอน พับผ้าห่ม ล้างหน้า แปรงฟัน
  - กวาดบ้าน ถูบ้าน เทขยะในหลุมขยะ
  - อาบน้ำ ถูสบู่ เช็ดตัว แต่งตัว กินข้าว ไปโรงเรียน
  - ครูให้นักเรียนออกไปล้างหน้า ถูสบู่ตามแขน ขา ให้สะอาดแล้ว
ตรวจดูของใครไม่สะอาดให้ล้างใหม่
2. อ่านบทเรียน 1 จบ แล้วอ่านบัตรคำยาก
เชื้อคณู กวาดขยะ กระวีกระวาด เหนอะหนะ กระโปรง เหยื่อโคล
3. ช่วยกันหาคำที่มี ห น้า ในบทเรียนโดยขีดเส้นใต้ไว้ ผูกให้ช่วยกันทำงาน

คู่กัน

- ไร่นับ ล้างหน้า หน้าที ช่วยเหลือ หลุมขยะ หวีผม
ไหวพือแม่ ภูเห้งื่อ ไหล เหนอะหนะ ที่หน้า บ่าไหล
ซุกใหม่ หมอขาว หนังสือ

4. เล่นเกมบัตรคำ

- ครูแจกบัตรคำให้คนละบัตร ออกมาอ่านหน้าชั้นให้เพื่อนได้ยิน
แข่งขันเป็นแถว นักเรียนในแถวคนไหนอ่านไม่ได้ถือเป็นแพ้
- ครูบอกเขียนไทย แข่งขันครั้งละ 3 คน ตัวแทนแต่ละแถวได้คะแนน
น้อยถือเป็นแพ้ แถวไหนแก้คำผิดได้ ให้คะแนนเพิ่ม 1 คะแนน

5. อ่านบทเรียนพร้อม ๆ กันทีละแถว แบ่งแถวละ 1 ย่อหน้า แข่งขันแถวไหน
อ่านผิด อ่านตะกุกตะกัก ถือเป็นแพ้

6. ให้อ่านแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

เฉลยแบบฝึกหัด

- (1) ข.   (2) ค.   (3) ข.   (4) ก.
(5) ก.

บทเรียน

โรหนับช่วยพ่อแม่

โรหนับ เป็นเด็กที่ ตื่นนอนแต่เช้า ๆ ทุกวัน พ่อลุกขึ้นเชือกจึกและปักพื้นนอนให้เรียบร้อย แล้วจึงไปล้างหน้าล้างตา รีบมาทำหน้าที่ช่วยเหลือพ่อแม่ เช็ดถูเรือนกวาดขยะรอบ ๆ บริเวณบ้าน แล้วโกยขยะไปทิ้งในหลุม แล้วรีบอาบน้ำ หวี้มแต่งตัวจนสะอาดเรียบร้อย จึงมากินข้าว อิ่มแล้วก็ไหวพ่อแม่ รีบกระวีกระวาดไปโรงเรียน ให้ทันโรงเรียนเช้า เมื่อเข้าเรียนในห้อง ก็ตั้งใจฟังครูสอน เมื่อไม่เข้าใจคำสอนของครูก็ไต่ถามครูจนเข้าใจแล้วจดจำไว้

ตอนเย็นโรงเรียนเลิก โรหนับ รีบกลับบ้านมาไหวพ่อแม่ แล้วถอดเสื้อกระโปรงออกผึ่งแดด รีบอาบน้ำ ใช้สบู่ถูเหงื่อซึ่งไหลเหนอะหนะที่หน้า บ่าไหล่จนสะอาด แล้วรีบเช็ดตัว หวี้ม ทาแป้ง สวมเสื้อผ้าชุดใหม่แล้วรีบไปช่วยพ่อแม่ พั่นองทำงาน ช่วยตักน้ำรดผัก ช่วยกวาดบ้าน ถูบ้าน เปิดปิดหน้าต่าง แล้วเผาขยะในหลุม เมื่อเสร็จจากงานโรหนับก็เล่นกับพี่ ๆ น้อง ๆ ที่ลานบ้าน เมื่อรับประทานอาหารแล้วก็ช่วยกันล้างถ้วยชาม เช็ดถูหม้อข้าวจนสะอาดดูน่าใช้

เวลาค่ำ ก่อนเข้านอน โรหนับก็อ่านเขียนหนังสือ ทำการบ้าน เพื่อฝึกฝนตนเอง เมื่อทำเลขไม่ได้โรหนับก็ถามพี่ชาย เสร็จแล้วก่อนเข้านอนก็ไปดูฟันบ้วนปากจนสะอาด แล้วไปไหวพ่อแม่แล้วเข้านอน

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยกา + หน้าข้อ ก. ข. หรือ ค.

1. ต้นนอนตอนเช้านักเรียนทำอะไรก่อน?

ก. รีบกินข้าว

ข. รีบล้างหน้าแปรงฟัน

ค. ลงไปวิ่งเล่นกับเพื่อน

2. กวาดบ้านแล้วโกยขยะไปทิ้งที่ไหน?

ก. เหล่งใต้ถุนบ้าน

ข. เเท่ข้างบ้าน

ค. เเท่ในหลุมขยะแล้วเผา

3. ถ้าเราเป็นพยาธิต้องทำอะไร?

ก. กินอาหารมาก ๆ

ข. รีบไปหาหมอ

ค. เณย ๆ

4. เมื่อกลับถึงบ้าน เราต้องรีบทำอะไร?

ก. ช่วยพ่อแม่ทำงาน

ข. วิ่งเล่นกับเพื่อน

ค. ไปเที่ยวต่อ

5. เวลาค่ำไรหนีบทำอะไรบ้าง?

ก. ทำการบ้าน อ่านหนังสือ

ข. คุโทรทัศน์

ค. ไปคุหนัง

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง จงขีดเส้นใต้คำที่มี ห น้

ไรหนีบตื่นนอนล้างหน้าล้างตา

รีบทำหน้าทช่วยเหลือพ่อแม่

เผาขยะในหลุมขยะ

อาบน้ำหวิ้ม

ไหวพ่อแม่

ไปโรงเรียน

เหงื่อไหล เหนอะหนะ

อาบน้ำ

ดูสบู่

เปลี่ยนเสื้อผ้าชุดใหม่

อ่านหนังสือ

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง

คิตัตวบรรจงเต็มบรรทัด

ครอบครัวที่มีสง่าเป็นราชินี
ย่อมจะมีพ่อแม่และหัวหน้า
เผ่าปกป้องป้องกันทุกเวลา
ร่วมรักษาหน้าอันถึงงาม

[illegible]

เรียงความ เรื่องสิงห์โม่งกับสหาย

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอ่านเรื่องแล้วเก็บใจความสำคัญได้ โดยสามารถตอบคำถามของครูได้
2. นักเรียนดูภาพแล้วแต่งประโยคสั้น ๆ เกี่ยวกับภาพได้
3. นักเรียนเขียนเรียงความโดยเรียงประโยคที่ให้อ่านได้ใจความ

อุปกรณ์ ภาพนิทาน

บัตรคำ ชุดที่ 1 ชุดที่ 2 ชุดที่ 3
กระเป๋านาง

วิธีสอนและ กิจกรรม

1. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน 1 เทียบ แล้วชวนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ครูอธิบายว่า ชรา หมายถึงแก่เฒ่า ชายชรา คือคนแก่คนเฒ่า เช่น ปู่ ย่า
เชื้อสายพม่า หมายถึง มีพ่อแม่เป็นชาวพม่า

ครูถามเนื้อเรื่องว่า ชายชราอาศัยอยู่ที่ไหน (ปลูกกระท่อมอยู่ริมป่าคนเดียว)

- ชายชราเลี้ยงอะไรไว้ (ลิง)
- ลิงชอบกินอะไรบ้าง (กล้วย, ถั่ว, ผลไม้)
- ลิงอยู่ที่ไหน (ปลอญไว)
- ทำไมลิงไม่หนี (รักเจ้าของมาก คอยเฝ้าขโมย ดูแลกระท่อม)
- วันหนึ่งชายชราเป็นอะไร (เป็นไข้หวัด นอนครางอยู่กับที่)
- ลิงทำอะไรให้ (คอยอยู่ใกล้ ๆ ดูแลคนไข้)
- มีอะไรมาเกาะหน้าผาก (แมลงวัน)
- ลิงคิดอย่างไร (คิดว่าแมลงวันทำให้นายของมันเจ็บนอนคราง)

- ดึงทำอย่างไร (หยิบไม้ตะบองที่แมลงวัน)
- ไม้ตูกิโคร (ถูกหน้าผากนาย)
- นายคิดอย่างไร (คิดว่าเพราะลิงโง่)
- คบคนโง่เป็นอย่างไร ดีหรือไม่ (ทำให้เจ็บตัว ไม่ใช่)

2. ครูแจกภาพให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนแต่งประโยคจากภาพ ครูนำบัตรคำ
ชุดที่ 1 ออกมาเสียบกระเป๋านั้นไม่ต้องเรียงประโยค ครูถามนักเรียนว่า ภาพที่ 1 เป็น
ภาพอะไร (ชายคนหนึ่งนั่งอยู่หน้ากระท่อม) ครูให้นักเรียนเรียงประโยคได้ว่า

- ชายชรา อาศัย อยู่ ใน กระท่อม ที่ ริมป่า

ภาพที่ 2 มีอะไรบ้าง (ลิง นก)

หน้ากระท่อมมีอะไรแขวนอยู่ (กล้วย)

ลิง นก ชอบกินอะไร (กล้วย)

ครูแจกบัตรคำชุดที่ 2 ให้นักเรียนสนทนาบัตร ช่วยกันเรียงประโยค

ลิง อาศัย บน ต้นไม้ หน้า กระท่อม

ลิง ชอบ กิน กล้วย

นก บิน มา กิน กล้วย

ภาพที่ 3 ชายชราเป็นอะไร (เป็นไข้หวัด นอนหลับอยู่หน้ากระท่อม)

ลิงกำลังทำอะไร (ถือไม้มาตีแมลงวัน)

ครูแจกบัตรคำชุดที่ 3 ให้นักเรียนสนทนาบัตร แล้วนำมาเรียงประโยค

ชายชรา เป็นไข้หวัด นอน หลับ อยู่ กับที่

แมลงวัน บิน มา เกาะ หน้าผาก ของ นาย

ลิง ตี แมลงวัน ด้วย ไม้ตะบอง

นาย เจ็บ หน้าผาก เพราะ ลิง โง่ ตี เอา

3. ครูให้นักเรียนอ่าน แล้วเก็บออก ที่ละชุด

4. ครูแจกแบบฝึกหัดที่ 1 ให้นักเรียนทำ แล้วเปลี่ยนกันตรวจ ให้คะแนน

ข้อละ 1 คะแนน

5. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2

บทเรียน

สิงทโมนกับสหาย

มีชายชราคนหนึ่ง เป็นเชื้อสายพม่า ปลูกกระท่อมอาศัยอยู่ในป่าแต่ผู้เดียว
แถมเป็นคนหมี ๆ ไม่ชอบพูดจาสนทนากับใคร ๆ

ชายชรานี้ เลี้ยงลิงไว้ตัวหนึ่งตั้งแต่เล็กจนเติบโต เป็นสิงทโมน
ชายชรามักล้วย ก็เอามาให้ลิงกิน แม้แต่วัว สี่ ห้า เมล็ด แยกเก็บมาให้
สิงทโมนกิน ส่วนลิงก็แสดงความรักเจ้าของอย่างยิ่งเหมือนกัน จนเจ้าของปล่อยไว้
ไม่ต้องผูกเชือก มันก็ไม่ไปไหน คอยเฝ้าขโมย ดูแลรักษากระต๋อมอยู่เสมอ

วันหนึ่ง ชายชรารู้ป่วยเป็นไข้หวัด นอนกรางอยู่กับที่ ลิงเห็นนายไม่สบาย
ก็คอยเฝ้าระวังอยู่ใกล้ ๆ ทำอย่างกับเป็นพนักงานดูแลคนไข้

ขณะนั้น เณรผู้มีแมลงวันตัวเขียวตัวหนึ่ง บินมาเกาะที่หน้าผากชายชรา
คนเจ็บ ลิงคิดว่าแมลงวันพาเอาไขมาใส่ในน้ำมัน จึงคอย ๆ ไปหยิบไม้ตะบองมา
คอยจ้อง พอได้ทีก็ฟาดลงตรงหน้าผากนายถึงเปก หน้าผากบวมปูด นายร้อง
ครวญคราง คิดว่านั่นแหละเป็นเพราะความโง่เขลาของเจ้าสิงทโมนสหายของเราแท้ ๆ
ก็แต่ไม่เป็นอันตรายถึงตาย

คัดแปลงจากครูศึกษา ป.2

คำที่ควรรู้

ชายชรา	สนทนา	สิงทโมน	เมล็ด	กระท่อม	หมี ๆ
แสดง	ความรัก	ขโมย	นอนกราง	พนักงาน	แมลงวัน
ครวญคราง	โง่เขลา	อันตราย			

ข้อ ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ กา + หน้าขอ ก. ข. หรือ ค.

1. ชายชรา หมายถึงคนอย่างไร?

ก. คนหนุ่ม

ข. คนแก่

ค. เด็ก

2. เชื้อสายพม่า หมายถึงอะไร?

ก. ไปอยู่เมืองพม่า

ข. พูดภาษาพม่าได้

ค. มีพ่อแม่เป็นชาวพม่า

3. ชายชราเลี้ยงลิงไว้ที่ไหน?

ก. ปล่อยให้

ข. ผูกเชือกไว้

ค. อุมไว้

4. ลิงเอาไม้ตีแมลงวัน ทำไม?

ก. ลิงชน

ข. ลิงชอบกินแมลงวัน

ค. ลิงคิดว่าแมลงวันทำให้นายป่วย

5. ชายชราถูกลิงตีหนามากแล้วคิดอย่างไร?

ก. โกรธลิง

ข. ลิงโง่

ค. ลิงฉลาด

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง เรียงประโยคต่อไปนี้ให้ได้ความตามบทเรียน

1. ชายชรา กระหม่อม อาศัย ใน อยู่ ริมป่า ที่

---

2. ลิง ต้นไม้ อาศัย บน กระหม่อม หน้า

---

3. ลิง ชอบ กิน นก และ กลวย

---

4. ชายชรา คราง นอน อยู่ กับที่

---

5. ลิง แมลงวัน ตี ที่ หนามาก ของ นาย

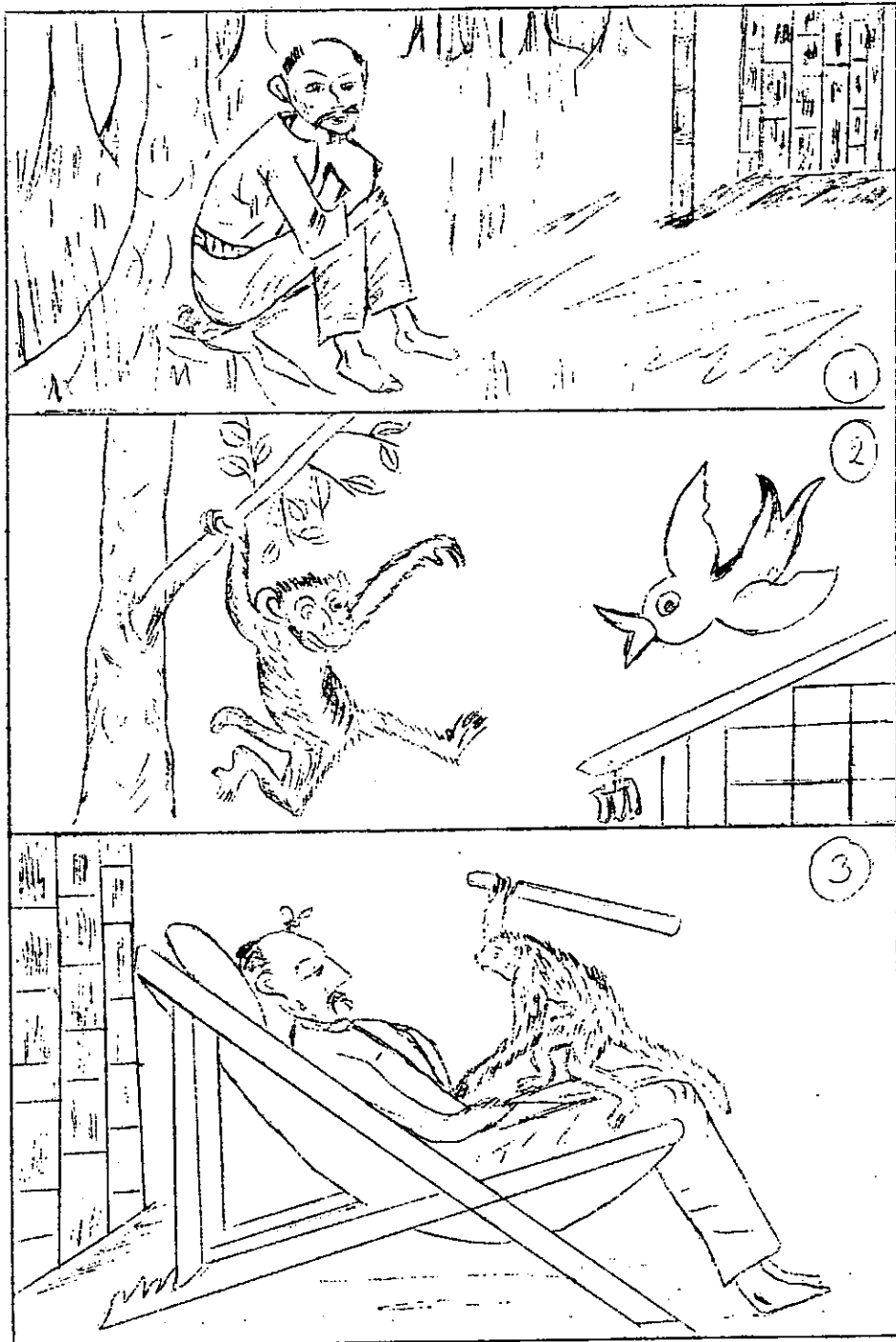

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง

ระบายสีเทียบภาพข้างล่างนี้ให้สวยงาม

คู่มือครู

เรื่อง ตนกาวัดลยกับตนกตาล

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่องและเก็บใจความสำคัญได้โดยตอบคำถามได้
2. ให้นักเรียนเขียนคำที่มี ล สะกดได้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีไม่ถูกผู้อื่น

อุปกรณ์	บัตรคำ	เถาว์ลย	ปลาวาฬ	วังอ้งการ	ตนกตาล	อาหาร
		มารคา	พาล	รางวัด	คำบล	โจร
		สูญหาย	โครกรวญ	กระกุล	ประมาณ	ร่ำคาญ

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูให้อ่านบัตรคำและให้สังเกตตัวสะกด มี ล พ ร ญ ณ
2. ครูให้นักเรียนเขียนคำต่าง ๆ ในบัตรคำ โดยแข่งกันเป็นแถว (5 คำ)
3. ครูแจกบัตรคำให้ทีละ 5 คน ออกมาเขียนแข่งขันกัน
4. ครูแจกแบบฝึกหัดให้เขียนคำบอก โดยครูชูบัตรคำใหญ่ 1 ครั้ง ให้กา + วาตรงกับคำใด
5. อ่านบทเรียนเรื่องเถาว์ลยและตนกตาล 1 ครั้ง ครูสนทนากับนักเรียน
  - เถาว์ลยขึ้นในหน้าไหน (หน้าฝน)
  - เถาว์ลยมีลักษณะอย่างไร (ทอดยอก เลื้อยไปตามรั้ว)
  - ตนกตาลถึงตนกตาลว่าอย่างไร (ตนกตาลโตช้า ใบก็แข็งไม่มีประโยชน์)
  - ตนกตาลตอบว่าอย่างไร (ใบมุงหลังคา ลูกกินได้ ทั้งอ่อนและแก่ ตนกทำเสา)
  - เถาว์ลยหน้าแดงเป็นอย่างไร (เหี่ยวแห้ง ตายไป)

- เถาวัลย์ได้ฟังรู้สึกอย่างไร (เสียใจ ยอดห้อยลงมา)
- เราควรถูกผู้อื่นหรือไม่ว่าเราก็ดูว่าเขา (ไม่ควร)
- เพราะอะไร (เพราะบางทีเขาคิดว่าเรา แต่เขาไม่โอ้อวด)

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

บทเรียน

ต้นเงาวัลย์ กับต้นตาล

มีนิยายโบราณกล่าวสืบ ๆ กันมาว่า ครั้งหนึ่งเป็นหน้าฝน ฝนตกชุก เงาวัลย์ต่าง ๆ เช่น เงาตำลึง ต่างก็ออกมาทอดยอกเลื้อยไปตามรั้ว และต้นไม้ ใกล้เคียง

คราวนี้ เงาตำลึงสำคัญว่า ตัวเป็นคนดีกว่าต้นไม้อื่น ๆ ก็ท้าวางโต พูกถูกต้นตาลเล็ก ๆ ในที่นั้นว่า

"แน่เจ้าต้นตาล เราได้ข่าวว่า นายท่านปลูกเจ้าไว้ประมาณสี่ห้าปีมาแล้ว เจ้าก็ยังไม่เห็นสูงเท่าไร ยังไม่ผลิทยอกออกมาให้นายบ้างเลย ดูเราซิ นายต้องการกินยอกเมื่อไร ก็เก็บได้ทั้งคอกทั้งผล ทั้งใบ มีครบพร้อมแล้ว ต้นตาลตอบว่า "ที่ท่านติเตียนเรา ว่าโตช้านั้นก็ถูกต้อง แต่ตระกูลเรานี้คื มีอายุยืนนานเป็นร้อยปี ยิ่งอยู่นานก็ยิ่งสูงเลยหลังการอาหาร บ้านเรือนไปอีก" เงาวัลย์กว่า "เรื่องซ้ำ เรื่องเรื้อยวกไว้เด็ก ก็เรื่องใบแข็ง ๆ ใหญ่เปล่า ๆ นั้นนะมีคุณความดีอะไรหรือ"

ต้นตาลนิกรำคาญหู ก็พูดอวดคุณของตนบ้างว่า "นี่แน่ . เงาวัลย์ ใบแข็ง ๆ ของเรานี้แหละ ไข่มุกหลังคา บังแดด กันฝนก็ได้ ผลของเราก็ตออกมาเป็นทะลาย ๆ เมื่อแรกฝนจะออกมายังเป็นวงขมู จะใช้น้ำตาลสดกินก็ได้ ทำน้ำตาลโตนดกินก็ได้ ลูกอ่อนก็กินได้ ลูกแก่ก็กินได้ ปล่อยให้จนสูงจนแก่ก็กินทำขนมตาลกินได้ เมล็ดแก่เพาะทำ จาวตาลเคี้ยวกินได้ เราตายแล้วใช้ลำต้นทำรางน้ำ ทำเสาด ทดลงไขได้ทุกสิ่งไม่มีที่เสียเลย

เงาตำลึง ไกรครวญแล้ว ก็ละอายใจเพราะพวกตนออกคอกออกผลเฉพาะ หน้าฝนคราวเดียวเท่านั้น ถึงหน้าแล้งก็แห้งเหี่ยวสูญหายไป

คราวนี้พวกเงาวัลย์หมดแค้น กับหนปล่อยให้เงาห้อยยอ ทำทวารองให้ทั้งแต่

นิมมา

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง	จงหา +	คำที่เขียนถูกต้องตามแบบในบัตรคำ
1.	ต้นตาน	ต้นตาร ต้นตาล
2.	ปลาวาน	ปลาวาพ ปลาวาล
3.	มารคา	มานคา มาลคา
4.	วันอังคาร	วันอังคาน วันอังคาญ
5.	ตำบน	ตำบล ตำบล
6.	รำคาน	รำคาณ รำคาญ
7.	โครครวน	โครครวณ โครครวญ
8.	สูญหาย	ศูนหาย สูนหาย
9.	เถาวัน	เถาวัลย์ เถาวัล
10.	ประมาณ	ประมาณ ประมาร

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง	กา +	หน้าข้อความที่ผิด	กา ✓	หน้าข้อความที่ถูก
1.	_____	คำลึงเป็นเถาวัลย์ชนิดหนึ่ง		
2.	_____	ต้นตาลเป็นไม้ยืนต้น		
3.	_____	คำลึงงอกงามในหน้าฝน		
4.	_____	ต้นตาลตายในหน้าแล้ง		
5.	_____	ต้นเถาวัลย์อายุยืน		
6.	_____	ต้นตาลอายุสั้น		
7.	_____	ต้นตาลมีประโยชน์ทุกส่วน		
8.	_____	ต้นตาลยืนนานก็ยิ่งสูงกว่าหลังคาโบสถ์		
9.	_____	ใบตาลใช้มุงหลังคาได้		
10.	_____	ต้นตาลใช้ทำเสาได้		

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง จงเติมคำต่อไปนี้ลงในข้อความให้ได้ความชัดเจน

ตาล   สาร   รางวัล   อาหาร   มรรคา   ตำบล

1. ย่าโมแบ่งทำขนม _____
2. ชาวเปลือกสีแล้วเป็นชาว _____
3. เขาขยันเรียนหนังสือ ครูจึงให้ _____
4. เถาทำสิ่งแกงจืดเป็น _____
5. _____ ของแถมนำผักตำลึงไปขายที่ตลาด
6. โรงเรียนของเราตั้งอยู่ที่ _____ เกาะแก้ว

คู่มือครู

เรื่อง บ้านของเจะหยาค

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนเขียนคำที่ผันตามวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนบอกชื่อผักสวนครัว และสามารถบอกวิธีทำสวนครัวได้

อุปกรณ์ ของจริง มะเขือ พริก ข่า ตะไคร้ กระเพรา
กะถิน โหระพา ผักบุ้ง ผักคะน้า
แผนภูมิ การผันวรรณยุกต์ เอก โท ตรี จัตวา
บัตรคำ กิ่งก่า น้อยหน้า จิ้งเหลน พิมเสน ريبร่อย

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนอ่านบัตรคำ
กิ่งก่า น้อยหน้า จิ้งเหลน พิมเสน ทัพทม
2. ครูเขียนคำว่า
กิ่ง พ้องเสียงกับ จิ้ง
ก่า " หน้า
เหลน " เสน
พิม " ทิม
น้อย " (นักเรียนหาเอง ร้อย ย้อย พร้อย)
ทัพ " (นักเรียนหาเอง ทัพ ชั๊บ ยับ รับ)

3. อ่านแผนภูมิ แผนวรรณยุกต์

กา	กา	กา	กา	กา
กลำ	กลำ	กลำ	กลำ	กลำ
ไกว	ไกว	ไกว	ไกว	ไกว

ครูให้ฉันทีละ 2 คน พังเสียงใครออกไม่ชัด ให้ย้ายตามครูโดยมาก
ออกเสียงตรี ไม่ค่อยถูก ครูให้อ่านแถววรรณยุกต์ทั้งหมด

แผนภูมิฉันอักษรสูง

สา	สา	สา
เา	เา	เา
สงา	สงา	สงา

ครูให้นักเรียนฉันปากเปล่าโดยครูให้ท่าง่าย ๆ

ซา   เา   ไอ   ไส

4. อ่านบทเรียนเรื่องเจะหยาค

ครูถามว่าชื่อ เจะหยาค เสียงวรรณยุกต์อะไร (เสียงตรี)

- เจะหยาคปลุกฉันอะไรบ้าง (นักเรียนบอกชื่อแล้วหยิบของจริง
ให้ดูและให้นำป้ายชื่อเสียงกระเป๋านั่ง)

- ครูถามวิธีทำสวนครัว ต้องทำอย่างไร

- หนึ่งพรวนดิน ตอนหญ้า บอย ๆ

- หนึ่งรดน้ำทุกวัน

- ใส่ปุ๋ยคอกบางครั้ง

- ฉีดยาฆ่าแมลงบางครั้ง กันแมลงปีกแข็งมากินใบผัก

- เจะหยาคเอาเงินที่แม่ให้ไปทำอะไร (ใส่กระป๋องออมสิน)

- เจะหยาคเอาเงินในกระป๋องออมสินไปทำอะไร (ฝากธนาคารออมสิน)

5. ครูอธิบายคำที่ควรรู้ โดยบอกความหมายกว้าง ๆ

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

บทเรียน

บ้านของเจ้หยาด

บ้านของเจ้หยาดอยู่ใกล้สวนมะพร้าว แต่บริเวณบ้านไม่กว้างขวางนัก แม่ของเจ้หยาดเป็นคนขยัน แต่ไม่ถนัดงานหนัก ๆ แยกปลูกผักสวนครัว มี พริก มะเขือเปาะ มะเขือยาว ขมิ้น ข่า ตะไคร้ กะถิน กะเพรา โหระพา ผักบุ้ง ผักคะน้า พักทอง แก้วมังกร เป็นปุ๋ยใส่ในร่องผัก เจ้หยาดกลับจากโรงเรียนตอนเย็นรับช่วยรดน้ำ พรุนดิน ถอนหญ้า ทุกวัน ทำให้ผักต่าง ๆ งอกงามเติบโตเร็ว เจ้หยาดตื่นแต่เช้ามีค ช่วยแม่เก็บผักต่าง ๆ มักเป็นกำ ๆ ให้แม่ไปขายที่ตลาดทุกวัน แม่แบ่งเงินให้เจ้หยาดเก็บใส่กระป๋อง ออมสินเอาไว้เพื่อนำไปฝากธนาคารออมสินทุก ๆ วันเสาร์ เจ้หยาดก็ใจมากที่ เก็บเงินได้จากน้ำพักน้ำแรงของตนเอง

คำที่ควรรู้

กว้างขวาง	บริเวณ	สวนครัว	งอมืองอเท้า
งอกงาม	พรุนดิน	ออมสิน	ธนาคาร
วันเสาร์	น้ำพักน้ำแรง		

แบบฝึกหัดที่ 1 จงหาคำที่ออกเสียงพ้องกับคำข้างหน้าเส้น

ตัวอย่าง	หนา	ชา	ตา	อา
1.	ราว	ถาน	ยาว	สาว
2.	กัน	หัน	ทัน	วัน
3.	บอย	ทอย	หอย	ลอย
4.	กิน	หิน	บิน	ลิน
5.	ใหม่	ไผ่	ไต่	ไซ้

แบบฝึกหัด 2   จงหาคำที่ออกเสียงต่างจากคำอื่น

ตัวอย่าง	นา	ยา	ยา
1.	หนัก	คึก	ลึกลับ
2.	ยาว	หนาว	ขาว
3.	ปลูก	ปลุก	คลุก
4.	เพรา	เทา	เหตา
5.	ไหว	ไห	ไว

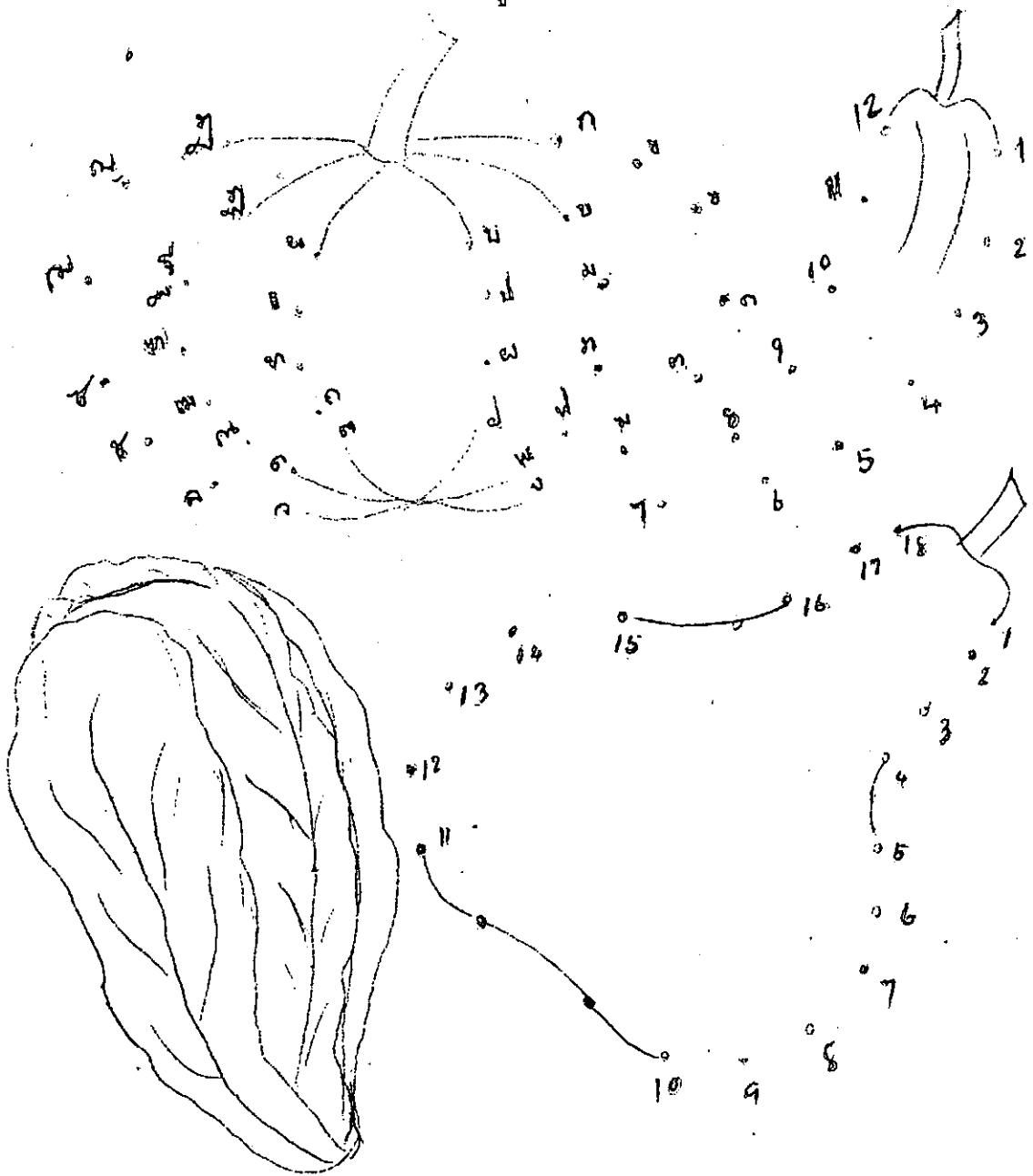
แบบฝึกหัดที่ 3 . จงผันคำต่อไปนี้

ตัวอักษร

	ก	ข	ค	ด	ส	ฮ
1.	กา	ขา	คา	ดา	สา	ฮา
2.	เกา	เคา	เก	เด	เส	เฮ
3.	โก	กอ	โก	โด	โส	โฮ
4.	กู	กุ	กู	ดู	สุ	ฮู
5.	เกอ	เคอ	เกอ	เดอ	เสอ	เฮอ

แบบฝึกหัดที่ 4

ลากเส้นโยงตัวอักษรตามลำดับ หรือลากเส้นต่อตัวเลข
ตามลำดับใครพอจะไร เขียนชื่อไว้และระบายสีให้สวยงาม

เรียงความ เรื่องโรงเรียนของเรา

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนสามารถบอกสิ่งที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียนได้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนเขียนสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นได้ถูกต้อง
3. ให้แต่งประโยคสั้น ๆ บรรยายสิ่งที่เห็นได้ถูกต้อง

อุปกรณ์ ภาพโรงเรียน กระดาษแข็ง

บัตรคำ เสาธง สนามกีฬา โรงเรียน บ้านค่าน หุ่นหวี หนูที่ 5 เกาะแก้ว
แปลงคอกไม้ บ่อน้ำ ส้วม มัสยิด สวนคนตรี

วิธีสอนและกิจกรรม

ครูแจกภาพให้นักเรียน แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น

- โรงเรียนของเราชื่ออะไร ตั้งอยู่ที่ถนนอะไร หมู่ที่เท่าไร ตำบลอะไร
- ครูใหญ่ชื่ออะไร ครูประจำชั้นชื่ออะไร
- นักเรียนอยู่ชั้นอะไร (ประถมปีที่ 2)
- หน้าโรงเรียนมีอะไรบ้าง (สนามกีฬา เสาธง แปลงคอกไม้)
- หลังโรงเรียนมีอะไรบ้าง (บ่อน้ำ ส้วม)
- เวลาครูสอนนักเรียนต้องทำอย่างไร (ตั้งใจฟัง ไม่คุยกัน ไม่เล่นกัน)
- นักเรียนที่ดีต้องทำอย่างไรบ้าง (อ่านจากบทเรียนมาตอบ)
- ในภาพนี้โรงเรียนของเราอยู่ใกล้กับอะไร (มัสยิด)
- ลูกเสือขึ้นเคารพอะไร นักเรียนขึ้นตรงทำไม (เคารพธงชาติ)
- ประชาชนกำลังไปที่ไหน มัสยิดไปทำอะไร สวนคนตรี

2. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนอ่าน

3. ครูแจกบัตรคำชุดโรงเรียนของเราให้นักเรียนตอบคำถามจากข้อ 1 โดยนำบัตรไปเสียบ
กระเป๋ายางตามลำดับ คนละ 1 ฉบับ

โรงเรียนบ้านค่าน ตั้งอยู่ที่ถนนทุ่งหวัง หมู่ที่ 5 ตำบลเกาะแก้ว
ครูใหญ่ชื่อ _____ ครูประจำชั้นชื่อ _____
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

หน้าโรงเรียนมี เสาธง สนามกีฬา แปลงดอกไม้ หลังโรงเรียนมี บ่อน้ำ
ส้วม ใกล้โรงเรียนของเรามี มัสยิด ประชาชนกำลังไป สวนผลไม้ มะยงชิด

4. ครูชี้บัตรคำถามลำดับให้นักเรียนพูดปากเปล่าพร้อม ๆ กันเพื่อนอย่างที่คุณถาม
ให้นักเรียนตอบ เช่น

ครูชี้บัตร	บัตรบ้านค่าน	นักเรียนพูดว่า	โรงเรียนของเราชื่อโรงเรียนบ้านค่าน
ครูชี้บัตร	บัตรทุ่งหวัง	นักเรียนพูดว่า	ตั้งอยู่ที่ถนนทุ่งหวัง
ครูชี้บัตร	บัตรหมู่ที่ 5	นักเรียนพูดว่า	หมู่ที่ 5
ครูชี้บัตร	บัตรเกาะแก้ว	นักเรียนตอบว่า	ตำบลเกาะแก้ว

ฯลฯ

5. ร้องเพลง ไททรงดำสวัสดิ์ เปิดเทปให้ฟัง 1 เทียบ ครูร้องตาม ท่อไปให้นักเรียนร้องพร้อมกัน

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต่อไป

บทเรียน

โรงเรียนของเรา

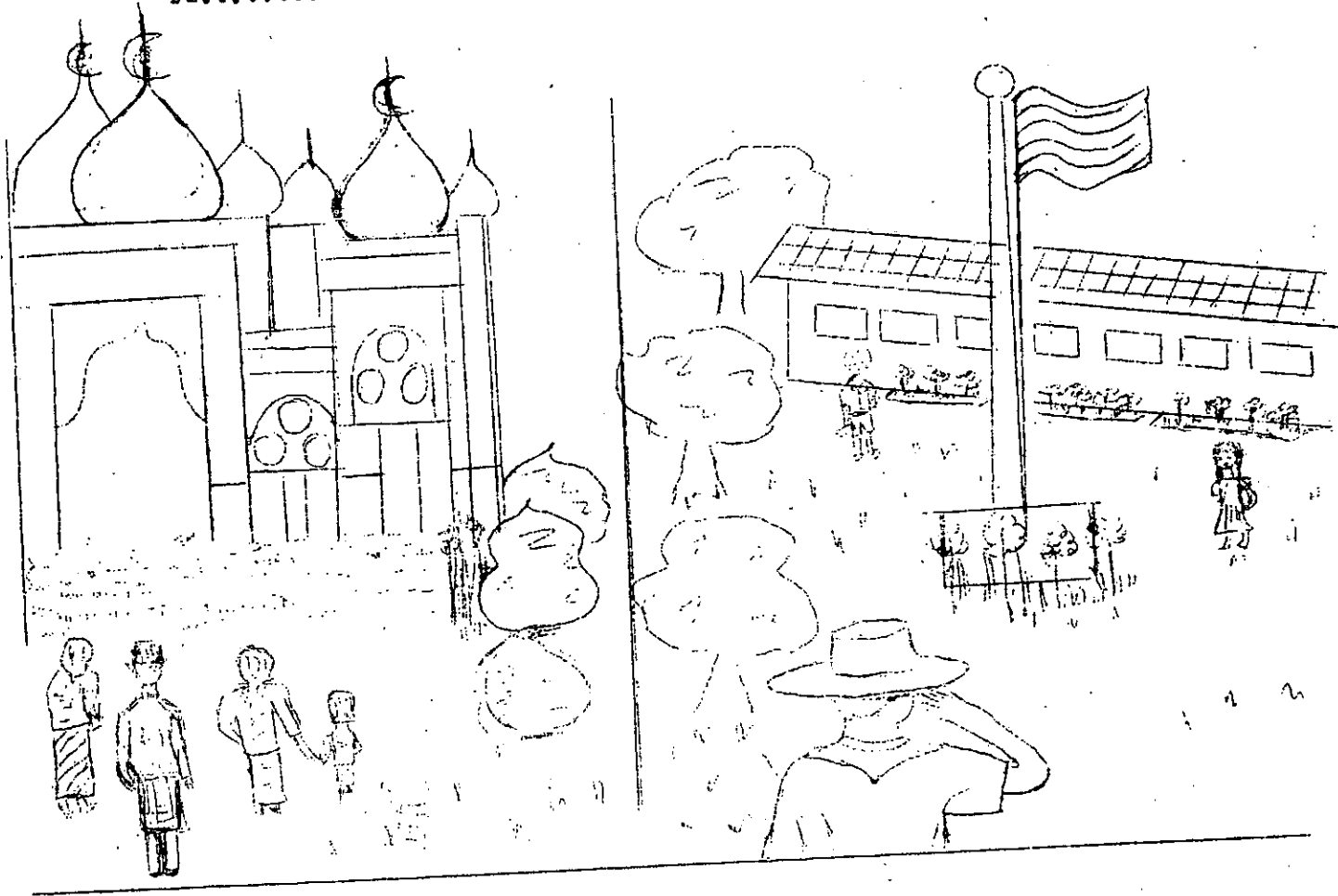
โรงเรียนของเราไม่ใหญ่โตนัก แต่สะอาดและเป็นระเบียบ มีสนามกีฬา สนาม
และบ่อน้ำ รอบ ๆ โรงเรียนมีไม้ดอก ไม้ประดับปลูกไว้ดูงามตา เรามีเพื่อนนักเรียน
หลายคน มีทั้งไทยพุทธ และไทยอิสลาม เรายกและช่วยเหลือกันเสมอ ๆ

ครูสอนว่า นักเรียนที่คึกคักทำถามคำตอบต่อไปนี้

1. ตั้งใจเล่าเรียน
2. เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่
3. แต่งกายเรียบร้อย
4. มีความประพฤติดี
5. ช่วยกันทำงานและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน

เนื้อเพลง ไตรรงค์สวัสดิ์

ไตรรงค์สวัสดิ์ สวัสดิ์ คุณครู สวัสดิ์เพื่อนเล่น
สวัสดิ์ทุก ๆ คน

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำสั่ง จงดูภาพแล้วตอบคำถาม โดยมีตารางตอบที่ถูกต้องในวงเล็บ

๑. ด้านขวามือเป็นภาพอะไร? (บ้าน โรงเรียน มัสยิด)
๒. ด้านซ้ายมือเป็นภาพอะไร? (โบสถ์ มัสยิด วัด)
๓. ลูกเสือกำลังเคารพอะไร? (ครู ธงชาติ เพื่อน)
๔. ประชาชนกำลังเดินทางไปไหน? (บ้าน โรงเรียน มัสยิด)
๕. รอบบริเวณโรงเรียนมีอะไรบ้าง? (ต้นไม้ สนาม นักเรียน)
๖. โรงเรียนของเราอยู่ใกล้กับอะไร? (บ้าน มัสยิด โบสถ์)
๗. ในภาพมีประชาชนกี่คน? (๕ คน ๑ คน ๘ คน)

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง

จงเรียงประโยคใหม่ให้มีความถูกต้อง

ตัวอย่าง

โรงเรียน ไป ฉัน
ฉัน ไป โรงเรียน

1. ถนน นักเรียน ข้าม _____
2. สุเทพ หนังสือ อ่าน _____
3. เพื่อน ไร่นา เล่น กับ _____
4. เด็กชาย หนังสือ เก่ง เรียน _____
5. ครู หนังสือ ฉัน อ่าน สอน _____

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง

ขีดเส้นโยงข้อความให้เป็นประโยคอ่านแล้วเข้าใจ

ก

เด็กชายแดง

เด็กชายสุทิน

น้ำดื่ม

ข

ห้องสะอาด

ขยันเรียน

เด็กโบ

อ่าน เรื่องชุมชนของเรา

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้อ่านหนังสือไครวเร็วและจับใจความได้
2. สามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนหนังสือได้ถูกต้อง

อุปกรณ์ ภาพถ่ายต่าง ๆ ในชุมชน ชวนา ชาวสวน แม่ค้า ชาวประมง

วิธีสอนและกิจกรรม

1. แจกบทเรียนให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน 1 ครั้ง ครูคอยสังเกตให้นักเรียนได้อ่าน

ทุกคน

2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงอาชีพในชุมชนและของผู้ปกครองนักเรียน

ชานา - มีอาชีพทำนา ปลูกข้าว

ชาวประมง - จับปลา

ชาวสวน - มีอาชีพทำสวน เช่น สวนยาง สวนมะพร้าว สวนผลไม้ สวนครัว

คนเลี้ยงสัตว์ไควชาย มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงแพะ เลี้ยงวัว เลี้ยงเป็ดไก่

พ่อค้าแม่ค้า - มีอาชีพขายสินค้าต่าง ๆ เช่น ปลา ผัก ผลไม้ เสื้อผ้า ฯลฯ

3. ครูสนทนาถึงการรักษาความสะอาดของชุมชน

- ไม่ทิ้งขยะลงบนถนน

- ไม่นำวัว ควาย มาเลี้ยงบนถนน

- รักษาต้นไม้ที่ทางราชการปลูกไว้ให้ อย่าให้วัว ควายไปกินใบหมด

4. ให้นักเรียนอ่านในใจอีกครั้ง

5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

บทเรียน

ชุมชนของเรา

คนในชุมชนของเรา มีอาชีพต่าง ๆ กัน บางคนมีอาชีพเป็นพ่อค้าขายของต่าง ๆ บางคนมีอาชีพเป็นชาวนา ทำนาปลูกข้าว บางคนมีอาชีพเป็นชาวสวน ปลูกผัก การทำสวนที่สำคัญในท้องถิ่นของเราได้แก่ สวนเงาะ สวนทุเรียน สวนส้ม สวนมะพร้าว และสวนยางพารา นอกจากนี้ชาวนาและชาวสวน ยังชอบเลี้ยงสัตว์อีกด้วย สัตว์ที่เลี้ยงได้แก่ วัว ควาย แพะ แกะ เป็ด ไก่

ชาวนา ชาวสวน และพ่อค้า เป็นคนที่มีประโยชน์ต่อชุมชน

เราทุกคนรักชุมชนของเรา เรารักษาความสะอาดของชุมชนให้เรียบร้อย
ดูสวยงาม เราไม่ทิ้งขยะลงบนถนน เราทิ้งขยะในถังขยะ เราปลูกต้นไม้ไว้ริมถนน

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงขีดเส้นโยงข้อความที่สัมพันธ์กัน

แม่ลา	ยางพารา
ชาวนา	แพะ และ แกะ
ชาวสวน	ตลาดนัด
สัตว์เลี้ยง	สะพาน
ถนน	ข้าวเปลือก

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยกาเครื่องหมาย (+) หน้าข้อ ก. ข. หรือ ค.

- ชุมชนของเราอยู่ในตำบลอะไร?
ก. บ้านคาน   ข. เกาะแก้ว   ค. สามกอง
- ชุมชนของเรามีตลาดนัดกับอะไร?
ก. วันอาทิตย์   ข. วันจันทร์   ค. วันพุธ
- เราได้ข้าวสารมาอย่างไร?
ก. ปลูกข้าว   ข. ซื้อข้าวเปลือก   ค. ทำสวน
- ยางพาราได้มาจากอะไร?
ก. สวนยาง   ข. สวนผลไม้   ค. สวนผัก
- พริก มะเขือ ตะไคร้ เราได้จาก
ก. สวนครัว   ข. สวนผลไม้   ค. สวนผัก

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง จงดูภาพนี้แล้วตอบคำถาม

1. ในภาพนี้มีสัตว์อะไรบ้าง? .....
2. เขาใช้สิ่งทำอะไร? .....
3. ในภาพมีส่วนอะไรบ้าง? .....
4. คนในภาพนี้อาชีพอะไร? .....
5. พ่อแม่ของนักเรียนเมื่ออาชีพอะไร? .....
6. คนเลี้ยงสัตว์ไว้อย่างไร เรียกว่าอาชีพอะไร? .....
7. นักเรียนตั้งชื่อภาพนี้ว่าอะไร? .....
8. ให้นักเรียนระบายสีภาพด้วยดินสอเทียนให้สวยงาม .....

เรื่อง แม่ไก่ค้อ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนมีความกล้าออกไปแสดงละครหน้าห้องเรียนได้
2. นักเรียนอ่านหนังสือได้ถูกต้อง และอ่านกลอนได้ถูกต้องจังหวะ
3. นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน

อุปกรณ์   หมวกโปรยธัญ   หมวกหัวไก่   กิ่งไม้

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านเรื่องแม่ไก่ค้อ
2. ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามแบบฝึกหัด
3. ให้นักเรียนอ่านบทร่ายกรองให้ดูการร่ายตอน
4. ครูอธิบายวิธีแสดงละครเรื่องแม่ไก่ค้อ
  - เลือกเด็กคนที่ 1 เป็น แม่ไก่ชื่อนันทา แล้วสวมหัวไก่
  - เลือกเด็กคนที่ 2 เป็น คาราวา
  - เลือกเด็กคนที่ 3 เป็น รุจี
  - เลือกเด็กคนที่ 4 เป็น พอ
  - เลือกเด็กคนที่ 5 เป็น บุรุษโปรยธัญ สวมหมวกหนึบ

ต่อไปอธิบายว่าเมื่อถึงบทของใคร คนนั้นก่อนคอนั้นจนจบ เว้น นันทา คนที่เป็น นันทา ก็อ่านบทตอนที่ตนเป็นนันทา ซึ่งมีอยู่ตรงไหนบ้างชี้ให้ดู ซึ่งมีอยู่ 7 ตอนด้วยกัน

คนที่ เป็น คาราวา   ตอนตอนที่ เป็น ของ คาราวา

คนที่ เป็น รุจี   ตอนตอนที่ เป็น ของ รุจี

5. ให้นักเรียนทั้งหมดอ่านบทละคร 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้แสดงอ่านบทของตนได้คล่อง แล้วก็มาแสดงชุดละ 5 คน โดยทั่วถึงกัน

X

บทเรียน

เรื่องแม่ไก่ค้อ

แม่ไก่ลายตัวหนึ่ง ชื่อ นันทา มีขนสีขาวกับดำสลับกัน มันชอบอยู่ที่สนามหญ้าหน้าบ้าน บ้านนั้นมีรั้วไม้ล้อมรอบ และประตูรั้วปิดอยู่เสมอ นันทาจะออกไปที่ถนนก็ไม่ได้ มีกำแพงสูง และมะลิ อยู่ริมสนาม กรงของนันทาอยู่ใกล้กำแพงนั้น กรงนั้นทำด้วยไม้ทาสีแดง ข้างประตูกรงมีอ่างใส่น้ำทิ้งไว้ให้มันกิน เจ้าของไก่ตัวนี้ คือ เด็กหญิงสองคนพี่น้อง คนพี่ชื่อ คารา คนน้องชื่อ รุจี

"ไก่ของเรา อยู่ไหนเล่าคะ ?" รุจีถามพี่สาว

"พี่เห็นมันไปมอง ๆ ที่ประตู" คาราตอบ "คุณทางมันพยายามจะมุดใต้

ประตู ออกไปข้างนอกเป็นแน่ทีเดียว

"ถ้านันทาออกไปที่ถนน" รุจ็ร้องขึ้น "มันคงถูกรถทับตายเท่านั้นเอง"

เด็กหญิงทั้งสองรีบวิ่งไปที่ประตู แล้วจับนันทามาที่สนาม

"ออก ออก ออก " นันทาร้อง พยายามจะออกไปทางประตู "ฉันอยากออกไปที่ถนน"

"โอ้ นันทา ทำไมค้ออย่างนี้ เจ้าอยากออกไปตายหรือ คาราว่า แล้วก็จับตัวไว้

"ออก ออก ออก นันทาร้องอีก "ปล่อยให้ฉันออกไปเถิด" แล้วก็

พยายามดิ้น จะให้หลุดจากมือคารา

"ต้องเอาไปขังกรงไว้สักครู่ก่อน" รุจีพูด "เมื่อหายค้อแล้ว จึงจะปล่อยออกมา"

"สองคนพี่น้องจับนันทาไปใส่กรง แล้วปิดประตูกรงเสีย นันทาโผล่ออกนอกซี่กรง ร้องเสียงดังว่า "ออก ออก ออก เธอออกไปที่ถนนได้ ฉันก็อยากออกไปเหมือนกัน ออก ออก "

นันทาเชื่องมาก เพราะมันเล่นกับเด็กทั้งสองทุกวัน รุจีและคารารักมันมาก นันทาจึงเหมือนเด็กที่ผู้ใหญ่รักและตามใจ มันอยากทำอะไร ๆ ตามชอบใจเสมอ เมื่อเด็กทั้งสองเอาข้าวเปลือก หรือผักมาให้กิน มันแสดงความรักดีใจ และคิดว่า เด็กทั้งสองนี้เอาอาหารอร่อยมาให้กิน บางคราวนันทาเอาตีนคุ้ย จนข้าวเปลือกหกออกจากกรงหมด แล้วไม่ได้กินเลยจนเมื่อกี้เสีย

"มานี้เด็กน้อง" คารากุญกับรุจี "เราไปคุยที่หรือว่า นันทาจะมุกไฟ้ประตู
ออกไปข้างนอกได้ไหม"

สองพี่น้องเดินไปที่ประตู เห็นช่องกว้างอยู่ข้างใต้ พอที่ไก่จะลอคออกไปได้
"ฉันคิดว่า เราควรเอากิ่งไม้มาทิ่มไว้ที่ไฟ้ประตู" รุจีพูดกับพี่ "นันทาจะ
ไ้ค้อออกไปไม่ได้" คาราและรุจีจึงไปหากิ่งไม้ มาสะไว้ ที่ช่องประตู จนเห็นว่าไก่
จะมุกออกไปไม่ได้แล้ว จึงปล่อยนันทาออกจากกรง มันรีบวิ่งไปที่นั้นโดยเร็ว คราวนี้
มันไม่กล้ามุกออกไป เพราะมีกิ่งไม้ขวางอยู่

"ออก ออก นันทาร้อง "เอากิ่งไม้ค้อเสียทีเถิด"

รุจีและคาราขอใจ เมื่อเห็นไก่ของเขา ออกไปข้างนอกไม่ได้

"นันทาเอ๋ย อย่าค้อนักเลย ฉันจะเอาข้าวเปลือกมาให้กิน" รุจีพูด
พยายามค้อออกไปนะ"

คาราไล่ไก่ ไม่ให้ไปที่ประตู แล้วพูดว่า "ถ้าเจ้าออกไปที่ถนน ไม่ช้าเจ้า
จะตองตาย"

นันทาเอียงค้อไปข้างหนึ่ง แล้วมองดูเด็กทั้งสอง

"ถูก ถูก นันทาร้องด้วยความโกรธ "ไม่ตาย ฉันไม่เชื่อ"

เด็กทั้งสองวิ่งไปเอาข้าวเปลือกมาให้ให้นันทา ขณะนี้ มีมูญไปรับเบิ่ประตู
เข้ามา เพื่อส่งจดหมาย เขาเห็นกิ่งไม้ที่ไฟ้ประตู จึงหยิบโยนไปข้างรั้ว แล้วปิด
ประตูไว้อย่างเดิม เมื่อเห็นคนหยิบกิ่งไม้ทิ้ง นันทาก็ใจมาก

"คราวนี้เราออกไปนอกถนนไ้ละ" นันทานึกในใจ มันไม่กล้าส่งเสียงดัง
เพราะกลัวว่าเด็กทั้งสองจะมาจับมันไว้อีก

มันวิ่งไปที่ประตูโดยเร็ว ก้อย ๆ มุกออกไปทางไฟ้ประตู ไม่ช้าก็ออกมาถึง
ถนนไ้ มันสะบัดขน และกระพือปีกด้วยความเบิกบาน แล้วเดินไปมาบนถนนนั้น

"ในที่สุด ฉันก็ออกมาที่ถนนไ้" นันทาร้อง "เด็กทั้งสองคนนั้นค้อฉันนัก
ว่าถ้าฉันออกมาที่ถนนไม่ช้าฉันจะต้องตาย คูหิ ฉันวิ่งไ้ได้ และยังไม่ตาย" มันร้องและ
กระพือปีก แล้ววิ่งไปยืนที่กลางถนน

รุจีและคารากัลมา ถือจานชอล์ก โข่วเขียว และผักสด มาให้นันทากิน ทั้งสองคนไม่เห็นนันทา ที่สนามก็ไม่มี ในกรงก็ไม่มี มองไปทางไหน ๆ ก็ไม่พบนันทา เขาเห็นกิ่งไม้กระเด็นไปอยู่ริมรั้ว เด็กทั้งสองมองไปที่ถนน ก็พอดีเห็นรถยนต์คันหนึ่ง แล่นมาโดยเร็ว และทันันทาจนตัวเบน จึงรีบวิ่งไปที่ประตู มองดูด้วยความสงสัย จนถึงน้ำตกตก เขาเสียความมั่นใจมาก และพากันไปหาพ่อ บอกว่า ไก่ถูกรถทับตายเสียแล้ว พ่อของเขาไปดอมเด็กทั้งสอง และเขียนคำไว้อาลัย บนกระดานขอบคำว่าดังนี้

เพื่อเป็นที่ระลึกถึงนันทา
แม่ไก่ที่รักยิ่งของเรา

แสนเสียกาย นันทา ที่น่ารัก
ชะล่านัก เลี้ยงออก นอกถนน
มัวแต่เพลิน ปลานปลื้ม จนลืมตน
ถูกรถยนต์ แล่นทับ คับชีวา
นิจจาเอ๋ย เคยเห็น ทุกเย็นเช้า
กตัญเผลอแท้ กรงเปล่า ไม่เห็นหน้า
เคยวิ่งเล่น ด้วยกัน ทุกวันมา
ช่างทิ้งขว้าง เปลี่ยวเปล่า เศร้าใจเอ๋ย

คาราและรุจี เอากระดานขอบคำนี้ไปติดป้าย ปักไว้หน้าประตูกรงของนันทา ด้วยความสลัดใจ

บทละคร "เรื่องแม่ไก่ค้อ"

นักเรียนคนที่ 1	เป็น	นันทา	ใส่หัวแม่ไก่
นักเรียนคนที่ 2	"	การรา	
นักเรียนคนที่ 3	"	รุจี	
นักเรียนคนที่ 4	"	พอ	
นักเรียนคนที่ 5	"	บุรุษไปรษณีย์	ใส่หมวกกระดาษพับ

นันทา "ฉันชื่อ นันทา ฉันเป็นแม่ไก่ค้อ ฉันมีขนสีขาวยาวสลบคำ ขนฉันสวย ฉันนอนในกรง
สีแดง กรงของฉันสะอาด เพราะเจ้าของเขาทำความสะอาดกวาดออกให้ทุกวัน"
"เจ้าของฉันใจดี เมื่อเขากลับจากโรงเรียนเขาเอาข้าวเปลือกมาให้ฉันกิน และ
เล่นกับฉันทุกวัน" "แต่ฉันอยากออกไปที่ถนน อยากไปเดินเล่นกลางถนน มันจะ
สนุกไหมหนอ" (ทำท่าเดินไป) "ออก ออก ออก" "ฉันอยากออกไปที่ถนน"

รุจี "ไก่ของเรา อยู่ไหนเล่าคะ" (ถามการรา)

การรา "พี่เห็นมันไปมอง ๆ ที่ประตู"

"ดูหาทางมันจะมุดไปประตูออกไปข้างนอก"

รุจี "ถ้ามันหาออกไปที่ถนน"

"มันคงถูกรถทับตายเท่านั้นเอง"

(ทั้งสองวิ่งไปที่แม่ไก่ จับมายืนกลางห้อง)

นันทา "ออก ออก ออก ฉันอยากออกไปที่ถนน"

การรา "โอ้ นันทา ทำไมเป็นอย่างนี้ เจ้าอยากออกไปตายหรือ"

นันทา "ออก ออก" ปลอยฉันออกไปเถิด

รุจี "คงเอาไปขังกรงไว้กอน"

"หายค้อแล้วจึงจะปล่อยออกมา"

นันทา (เข้าไปอยู่ในาง เดินร่าย ๆ วง) "ออก ออก เชอออกไปที่ถนนได้"

"ฉันก็อยากออกไปเหมือนกัน ออก ออก")

การา "เราไปดูว่านั่นหาจะมุกโตประทุ ออกไปข้างนอกโตใหม่"

รุจี "เราเอากิ่งไม้ไปกันไว้ที่โตประทุ นั่นหาจะโตออกไปไม่ได้"
(เอากิ่งไม้ไปวางไว้ที่โตะ แทนประทุ)

นั่นหา (เดินไปที่โตะ แล้วเดินไปเดินมา ออก ออก เอากิ่งไม้ออกเสียที่โตะ)

รุจี "นั่นหา เจ้าอย่าถือนักเลย เกี้ยวเราจะเอาข้าวมาให้กิน"
"อย่ามุดออกไปนะ"

การา "ถ้าเจ้าออกไปที่ถนน เจ้าจะตองตาย"

นั่นหา "ถูก ถูก ฉันไม่ตาย ฉันไม่เชื่อ"
(การา และ รุจี เดินเข้าห้อง)

บุรุษไปรษณีย์ออก "จดหมายครับ รัชชจดหมาย" (เดินไปที่ประทุ เอากิ่งไม้ออก)

"จดหมายครับ จดหมาย"

นั่นหา (เดินไปที่ประทุ) "คราวนี้เราได้ออกไปนอกถนนละ" (ทำท่าขยับปีก) "ในที่สุด
ฉันก็ออกมาที่ถนนได้" "ดูซิ เด็กสองคนนั้นดูถูกฉัน ว่าถ้าออกมานอกถนน ไม่ช้า
ฉันจะตองตาย ดูซิ ฉันวิ่งได้ และยังไม่ตาย" (ทำท่าขยับปีก เดินไปเดินมา)

การาและรุจี (ออกมา) "เอะ นั่นหา ไปไหนแล้ว" (ทำท่ามองหาทั่ว ๆ)

"โน่น อยู่ที่ถนน นั่นหา นั่นหา โอ๊ะ รอยนตร์ วิ่งมาที่นั่นหาตัวแบนเลย"
(วิ่งไปที่นั่นหาบนอยู่แถวโรงไฟ)

พอ "หนูอย่ารอนไหเลย พอจะเขียนคำไว้อาลัยให้"
"หนูเอาไปคิดไว้ที่ทรงนะจะ"

การากับรุจี "กะ หนูจะเอาไปคิดไว้ที่ทรง"
(อ่าน โศกสรพรมกันช้า ๆ)

"เพื่อเป็นที่ระลึกถึงนั่นหา"

แม่ไก่ที่รักยิ่งของเรา

แสนเสียดาย
ระลึกัน
บัวแต่เพลิน
ถูกรดยนต์
นิจจาเอ๋ย
กลับเหลือแต่
เคยวิ่งเล่น
ข้างห้องชา

นั้นทา
เลี้ยงอดก
ปลาบปลื้ม
เล่นทับ
เคยเห็น
กรงเปล่า
ควยกัน
เปลี่ยวเปล่า

ที่น่ารัก
นอกถนน
จนลืมตน
กับข้า
ทุกเย็นเช้า
ไม่เห็นหน้า
ทุกวันนี้
เศร้าใจเอ๋ย.

ชื่อ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง: ตอบคำถามเรื่อง แม่ไก่ค้อ

1. กรงไก่สีอะไร .....
2. ไก่ชื่ออะไร ตัวผู้หรือตัวเมีย .....
3. เจ้าของไก่ชื่ออะไร ผู้หญิงหรือผู้ชาย .....
4. บุรุษไปรษณีย์ ผู้หญิงหรือผู้ชาย ทำหน้าที่อะไร .....
5. คาราวาและรุจี ทำอย่างไรไม่ให้ไก่ออกนอกถนน .....
6. ใครเอากังโมที่ตุ๊กตากระดูกออก .....
7. นันทาไม่เชื่อฟังจึงเป็นอย่างไร .....
8. ใครเขียนกลอนให้ .....
9. ถ้านักเรียนเป็นนันทาจะออกไปที่ถนนไหม เพราะอะไร .....
10. กลอนเขียนว่าอย่างไร ให้ทองให้ฟัง .....

คู่มือครู

เรียงความเรื่องอิงอ่างกับวัว

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนแต่งประโยคได้ความถูกต้อง
2. ให้นักเรียนเรียงลำดับความได้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่อ่าน
3. ให้นักเรียนสามารถแสดงท่าทางประกอบเนื้อเรื่องได้

อุปกรณ์ ภาพ อิงอ่าง วัว ลูกอิงอ่าง ตีตกกระดานทรายคานหลัง กระดานป้ายสำลี
แผนภูมิ วัวตัวหนึ่ง เล็มหญ้าอยู่ชายทุ่งนา
วัวเหยียบลูกอิงอ่างตายเกือบหมด
แม่อิงอ่าง มาพบลูกเหลืออยู่ตัวเดียว
ลูกอิงอ่าง เล่าเรื่องให้แม่ฟัง
แม่อิงอ่าง พองตัวใหญ่ขึ้น
ในที่สุดแม่อิงอ่างทองแตกตาย

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูเล่าเรื่องตามบทเรียนโดยใช้ภาพประกอบตีคบนกระดานป้ายสำลีให้นักเรียนฟัง ตามลำดับ ท่าทางประกอบด้วย
2. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าแข่งขันกันแต่ละแถว ท่าทางประกอบ (แถวไหน มีคนเล่าตลกเพื่อนหัวเราะมากที่สุดนะ)
3. ครูแจกแถบประโยคให้แถวละ 2 แถบ อย่าให้เรียงกัน
4. ให้นักเรียนเรียงบัตรประโยคตามลำดับเรื่องที่ละบัตร โดยให้ปรึกษากัน แล้วให้อ่านประโยคในบัตร แล้วเรียงต่อจนหมด
5. ให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กันตลอดเรื่องอีกครั้ง
6. ให้ทำแบบฝึกหัดฝึกทักษะ

บทเรียน

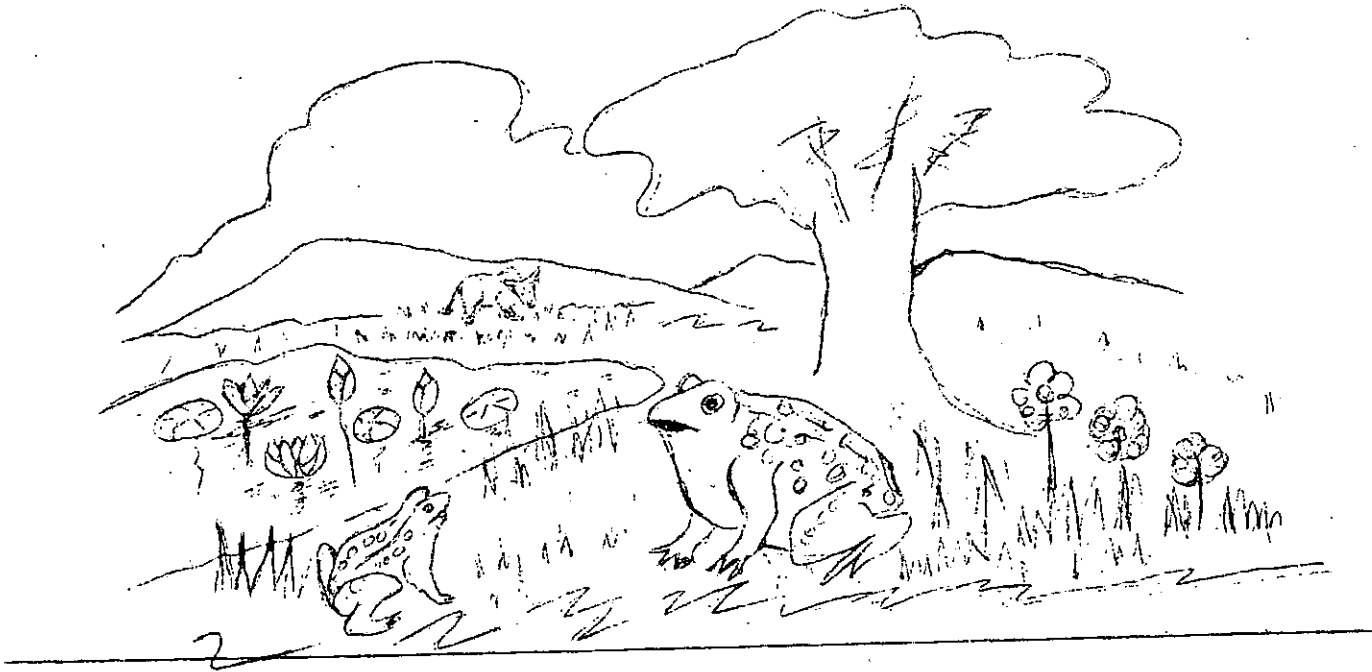
อิงอ่างกับวัว

วัวตัวหนึ่งเที่ยวและเล็มหญ้ากินอยู่ตามชายทุ่ง ขณะเมื่อเดินเลียบไปตามริมคู
เผอิญย่างเท้าไปเหยียบถูล่ออ่างกรอกหนึ่งตายเกือบหมด เหลืออยู่แต่ตัวเดียว ครั้นแม่
อิงอ่างกลับมาจากหากิน ลูกอิงอ่างจึงเล่าเรื่องให้แม่ฟังว่า "แม่ แม่ เมื่อตะกี้มีสัตว์
อะไรตัวหนึ่ง ใหญ่โตจริง ๆ มาเหยียบลูกของแม่ตายหมด รอคอยแต่ฉันตัวเดียวเท่านั้น"
แม่ถามว่า "สัตว์อะไรจึงใหญ่หนักหนาใหญ่เท่านี้ได้ไหม" ว่าแล้วก็พองตัวขึ้น ลูกตอบว่า
"มันใหญ่ กว่านั้นอีกแม่" แม่อิงอ่างก็พองตัวขึ้นอีก แล้วถามลูกว่า "เท่านี้ได้ไหม"
ลูกตอบว่า "นั่นก็ยังไม่ไ้ครึ่งตัวของมันเลยแม่" แม่ได้ฟังดังนั้น มีความซัดเคือง
นึกอยู่แต่ในใจว่า ใครคนจะทำให้ตัวโตเท่าเทียมสัตว์ใหญ่นั้นไม่ได้ เมื่อคิดดังนั้นแล้ว
ก็คอย ๆ เบ่งให้ตัวพองขึ้นทีละน้อย ๆ จนเกินขนาด ทองแตกตายอยู่กับที่

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การพองตัวอยากจะทำเท่าเทียมผู้ที่สูงกว่าตัวด้วย
อุปายที่ผิดธรรมดา ย่อมเกิดความเสียหายแก่ตนเอง

จากนิทานอีสป ของพระยาเมธาธิบดี

ชื่อ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงดูภาพ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ในภาพมีสัตว์อะไรบ้าง.....
2. ในบึงมีดอกไม้ที่ดอก เรียกดอกอะไร.....
3. ในภาพสัตว์อะไรตัวโตที่สุด.....
4. ในภาพสัตว์อะไรตัวเล็กที่สุด.....
5. ตั้งชื่อภาพนี้ว่าอย่างไร.....

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง จงดูภาพแล้วเติมคำลงในช่องว่าง

มีอึ่งอ่างอยู่.....ตัวแม่ลูก แม่อึ่งอ่างตัว.....ลูกอึ่งอ่างตัว.....
สัตว์ทั้ง.....อาศัยอยู่.....บึง คอยจับ.....เป็นอาหาร ในบึงมี.....
อยู่.....คอก เป็นคอกบาน.....คอก คอกคูลม.....คอก ไกลออกไปมี.....
ยืนกินหญ้าอยู่ใน.....ใกล้ ๆ กับ.....

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง ให้นักเรียนเรียงประโยคใหม่ให้ไ้ความ

ตัวอย่าง ชายทุ่ง วัว หูา กิน อยู่
วัว กินหญ้า อยู่ ชายทุ่ง
1. อึ่งอ่าง ลูก อาศัย บึง ริม อยู่

2. อึ่งอ่าง วัว ลูก ทาย เทียบ

3. แม่ เรือง เล่า ฟัง อึ่งอ่าง ลูก ให้

4. พอง กัว อึ่งอ่าง แม่ ทำ

5. ทอง อึ่งอ่าง แม่ ทาย แยก

คู่มือครู

อ่านเรื่อง เด็กกล่าวหา

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกเสียง, กลิ่น, ผิวของสิ่งของที่สัมผัส ได้โดยใช้หู
ตา มือ สัมผัสสิ่งที่ครูกำหนดให้
2. นักเรียนจำสิ่งต่าง ๆ ที่ให้สังเกต โดยบอกลักษณะสำคัญได้
3. นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่มี ล ควบกล้ำให้ถูกต้อง และอ่านคำที่มี
ค ป นำ ล ได้ถูกต้อง
4. ให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน

อุปกรณ์ น้ำหอม บุคลิกป ยาหม่อง ผ้าพลาสติก กระดาษทราย ผ้าเนื้อหยาบ
กระป๋องใส่ทราย ยาเม็กใส่ขวด กระป๋องใส่เงินเหรียญ
บัตรคำ แก้วพลี แก้วกล่ำ ไกล่กัน จอมปลวก ปล้นบ้าน ตลาด
แมลงปอ แมลงปีกแข็ง

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูให้อ่านบทเรียน 1 เทียบ
2. ครูชวนสนทนา
  - ในเรื่องมีเด็กนักเรียนกี่คน ชื่ออะไรบ้าง (2 คน ชื่อ กล่ำ, ก่อง)
  - ครูสั่งให้เด็กทั้งสองหาอะไร (แมลงต่าง ๆ แมลงปอ ผีเสื้อ ฯลฯ)
  - เด็กทั้งสองได้ยินเสียงอะไรหลังจอมปลวก (เสียงคนคุยกันจึงแอบดู)
  - เด็กเห็นคนทำอะไรกันกี่คน (3 คน กำลังแบ่งของกัน)
  - ใครเป็นคนรู้จักชายชู้สามลอม (กล่ำ)
  - เจ้าหน้าที่ตามจับใคร (ผู้ร้ายปล้นบ้าน)

- ใครไปเล่าให้เจ้าหน้าที่ฟัง (ก่องกับกล้า)
- นายอำเภอทำอะไร (มีหนังสือมาชมเชยเด็กทั้งสอง)

3. ครูสอนเด็กเล่นเกมชักสับ

1. เกมหาขวดน้ำหอม

- ครูให้นักเรียนแถวละคนออกมาเป็นหน้าชั้น ครูผูกตาด้วยผ้าเช็ดหน้า แล้วครูแตะน้ำหอมให้ทีมนักเรียนดมกลิ่นสิ่งที่จะต้องการจะหา
- ครูให้นักเรียนเอาผ้าผูกตาออก เลือกของบนโต๊ะครู ใครเลือกได้ก่อนแถวนั้นชนะ

2. เกมฟังเสียง

- ครูเอากระป๋องใส่สิ่งต่าง ๆ เช้าให้ฟังก่อน
- ครูให้นักสืบปิดตา ครูเขย่ากระป๋อง
- ใครหาเจอก่อนแถวนั้นชนะ

3. เกมหากระคายทราย

- ครูให้นักเรียนปิดตาด้วยผ้าเช็ดหน้าแล้วให้สัมผัสกระคายทราย
- ครูให้นักเรียนหากระคายทรายจากสิ่งของที่รวม ๆ ไว้บนโต๊ะ
- ใครหาได้ก่อนแถวนั้นชนะ

4. เกมจำสิ่งของที่หายไป

- ครูวางกระป๋อง ขวด น้ำ กระเป๋ หนังสือ ไว้บนโต๊ะ
- ให้นักเรียนปิดตาพร้อมกันทั้งห้อง เอาออกครึ่งละ 1-2 สิ่ง
- ให้นักเรียนทายว่าอะไรหายไป แล้วนำกลับมาวางใหม่
- เอาอย่างอื่นออก 2-3 สิ่ง แล้วให้ทายว่าอะไรหายไป

ครูพยายามให้นักเรียนทุกคนได้เล่นเกมที่ครูจัด เพื่อฝึกความกล้า ฝึกการสังเกต และรู้จักเล่นร่วมกับผู้อื่น

5. ให้อ่านบัตรคำออกเสียง ด ก ถ้าได้ถูกต้อง และอ่านคำอักษรนำตัว ด ใ้ถูกต้อง

6. ให้ทำแบบฝึกหัด

บทเรียน

เด็กกลาหาญ

ก.ช.กลา แก้วพลี มีเพื่อนชื่อ ก.ช.กอง แก้วกลา กลากับกอง
เรียนอยู่ชั้นเดียวกัน บ้านก็อยู่ใกล้กัน วันหนึ่งทั้งสอง ออกหาแมลงเพื่อจับส่งครู
เขาจับแมลงได้หลายชนิด ผีเสื้อ แมลงปอ แมลงปีกแข็ง เขาเดินเข้าไปใกล้
จอมปลวกข้างป่ายาง กลาได้ยินเสียงคนคุยกัน จึงชวนกองแอบดู เห็นชาย
สามคน กำลังแบ่งของกันอยู่ข้างจอมปลวก กลาจำได้ว่า คนหนึ่งเคยขี่สามล้ออยู่
ในตลาด ทั้งสองจึงรีบพากันกลับบ้าน รุ่งเช้าเจ้าหน้าที่ออกติดตามคนร้ายปล้นบ้าน
กองกับกลาจึงเล่าให้เจ้าหน้าที่ฟัง ถึงคนที่สามล้อในตลาด เจ้าหน้าที่จึงตามตัวและ
สืบจับคนร้ายได้ทั้งหมด นายอำเภอได้ทำหนังสือชมเชยเด็กทั้งสองที่ทำประโยชน์
ให้ทางราชการ

คำที่ควรรู้

แก้วพลี

แก้วกลา

ใกล้กัน

แมลงปอ

จอมปลวก

ตลาด

ปล้นบ้าน

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงเติมคำที่หายไป

1. จอม_ลวก	4. _ลน_าน
2. รดสา_ลอ	5. _มลงป_
3. แก_ว ก_า	6. _เสื่อ

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง จงขีดคำที่ออกเสียงพ้องกับคำแถวหน้า

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>แถว</u>	<u>แสน</u>	<u>แมว</u>	<u>เหว</u>
1. กลา	้าง	นา	ราน	
2. กอง	ลอ	ปอ	สอง	
3. จำ	กำ	ตาม	ถาม	
4. ตลาด	ชาน	กวาค	ปลวก	
5. แมลง	แสง	แขน	แก้ว	

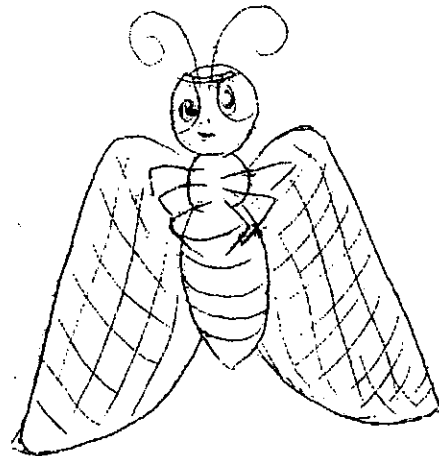
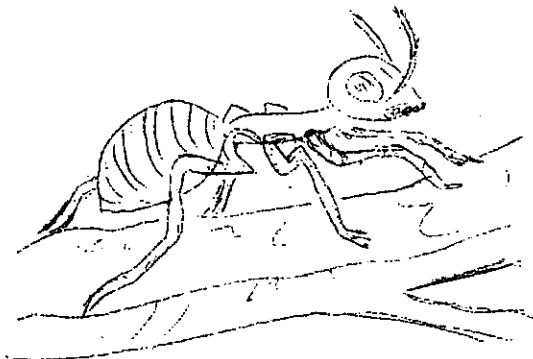
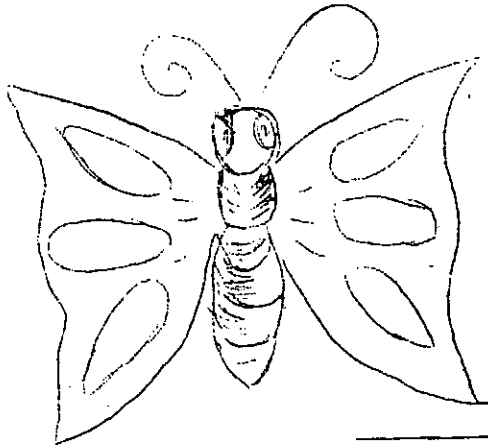
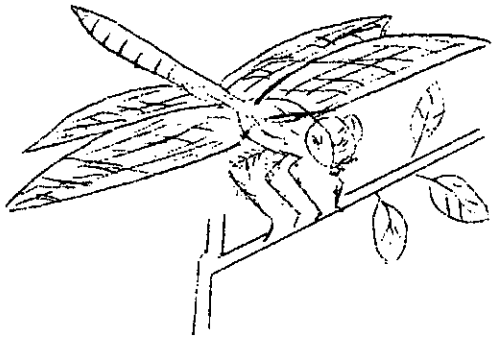
แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง จงโยงเส้นคำที่ออกเสียงคล้ายกัน

เราต้องค้น	ขึ้นล่างหน้า	เวลาเช้า
พัฒนเฒ่า	พื้งชำระ	ให้สะอาด
เราจงทำ	หน้า	กระวีกระวาด
ไม่ต้องคาด	คันเคื่อน	เรื่องเรือนฐาน

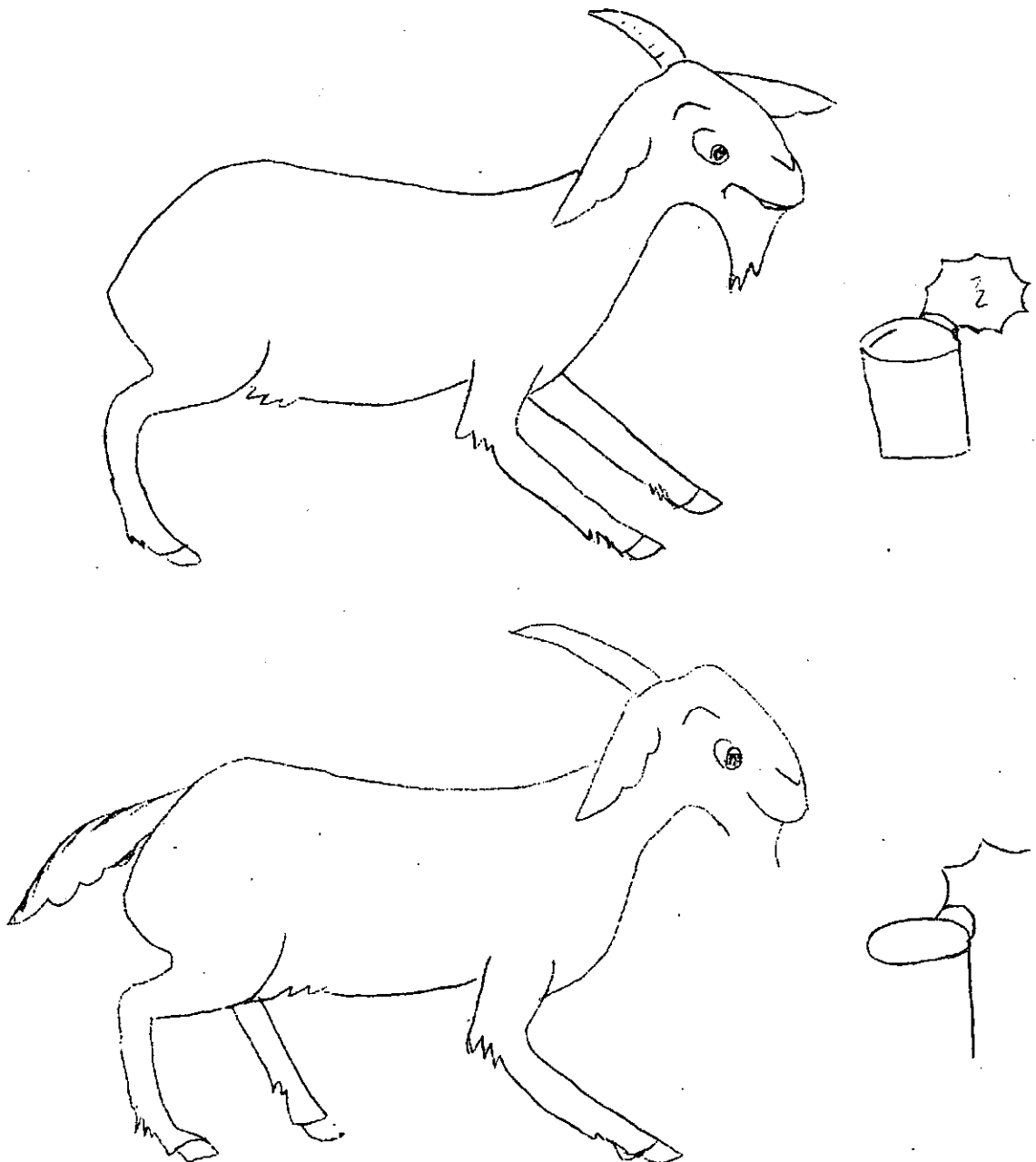
แบบฝึกหัดที่ 4

ก่องและกล้า จับแมลงอะไรได้บ้าง จงเขียนชื่อและระบายสีให้สวยงาม

แบบฝึกหัดที่ 5

จงดูว่า รูปต่อไปนี้หายไปกี่ตัวไปกี่ตัวให้ครบ แล้วระบายสีรูปให้สวยงาม

คู่มือครู

อ่าน เรื่อง เด็กช่วยบ้านเมือง

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองโดยช่วยรักษาความสะอาด
3. นักเรียนตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้
4. นักเรียนเขียนหนังสือตัวสะกดถูกต้อง

อุปกรณ์ บัตรข้อความ "อย่าทิ้งเศษขยะลงบนถนน"
"จงช่วยกันรักษามันเมืองของเราให้สะอาด"

วิธีสอนและกิจกรรม

1. แจกบทเรียนให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน 1 เทียว
2. ครุสนทนาเกี่ยวกับบทเรียน
  - พ่อกับแม่พามะลิไปไหน (เที่ยวสถานีรถไฟมหาไคใหญ่)
  - มะลิก็ต้องไปขึ้นรถที่ไหน (ที่จอดรถเมล์สงขลา)
  - แม่ซื้ออะไรให้มะลิรับประทาน (เงาะ)
  - มะลิเอาเปลือกเงาะไปทิ้งที่ไหน (ถังขยะ)
  - มะลิอ่านป้ายว่าอย่างไร (อย่าทิ้งเศษขยะลงบนถนน)
  - ป้ายที่เขียนไว้ห้ามทำอะไร (ห้ามทิ้งขยะลงบนถนน)
  - นักเรียนต้องนำไปทิ้งที่ไหน (ถังขยะที่เขาจัดไว้ให้)
  - ป้ายที่เขียนว่า "จงช่วยกันรักษามันเมืองของเราให้สะอาด" คือทำอย่างไร (ไม่ทิ้งขยะ ไม่ขีดเขียนตามกำแพง)
  - นักเรียนช่วยบ้านเมืองได้หรือไม่ (ได้ ไม่ทิ้งขยะ ไม่เขียนกำแพง)
  - มะลิช่วยบ้านเมืองอย่างไร (ทิ้งขยะในถังขยะ ไม่ทิ้งบนถนน)

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน

4. ร้องเพลง ลามะดิดา

(สร้อย) ลามะดิดา ขึ้นต้นเป็นมะดิซัน พอตกไบออนเป็น

มะดิดา (ซ้ำ)

ห้องเรียนจะสะอาด ต้องดูแลรักษาอยู่ทุกเวลา

(สร้อย)

บ้านเมืองจะสะอาด เคารพรักษาตั้งถึงชยมนา

(สร้อย)

บ้านเมืองจะสะอาด อย่าเดินอย่าวากำแพงเขานา

5. ทำแบบฝึกหัด

บทเรียน

เด็กช่วยบ้านเมือง

วันอาทิตย์นี้ พ่อกับแม่ พาเด็กชายมะลิ ไปเที่ยวสถานีรถไฟหาคใหญ่ พ่อพาแม่กับเด็กชายมะลินั่งรถเมล์โดยสารจากสงขลาไปหาคใหญ่ แม่ซื้อเงาะให้เด็กชายมะลิ ๑ ถู สำหรับรับประทานขณะคอยเวลารถเมล์ออก ค.ช.มะลิ ชอบรับประทานเงาะมาก เขากินเงาะแล้วก็นโยนเปลือกทิ้งบนถนน แม่รีบร้องห้าม "อย่า อย่าทิ้งเปลือกเงาะลงบนถนน เก็บใส่ถุงนี้ไว้" มะลิถามแม่ว่า "ทำไม ทิ้งที่ถนนไม่ได้ละ" พ่อช่วยตอบว่า "เราต้องช่วยกันรักษาความสะอาดของบ้านเมือง โดยไม่ทิ้งขยะลงบนถนน" มะลิฟังพ่อก็เข้าใจ เก็บเปลือกเงาะใส่ถุงไว้ เขากถามพ่อว่า "แล้วเราจะเอาเปลือกเงาะนี้ไปทิ้งที่ไหน" แม่ตอบว่า "โน่น . เห็นไหม เขามีถังขยะไว้สำหรับให้ทิ้งขยะ" มะลิ ฟังแม่แล้วก็เข้าใจ เมื่อกินเงาะหมดแล้ว ก็นำถุงเปลือกเงาะไปใส่ถังขยะ เมื่อนั่งรถเมล์ไปตามถนนต่าง ๆ เขาสังเกตเห็นว่าไม่มีขยะบนถนนเลย พ่อชี้ให้ดูป้ายที่มีหนังสือตัวโต ๆ เขียนว่า "อย่าทิ้งขยะลงบนถนน"

"จงช่วยกันรักษากันบ้านเมืองให้สะอาด"

มะลิ บอกพ่อว่า "พ่อครับ ผมก็ช่วยรักษากันบ้านเมืองให้สะอาดแล้ว"

พ่อกับแม่ดีใจมาก ที่มะลิ ได้ช่วยบ้านเมือง

คำที่ควรรู้

รถเมล์	โดยสาร	เปลือก	สะอาด	ถังขยะ
วันอาทิตย์	สถานีรถไฟ			

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง

จงตอบคำถามต่อไปนี้ โดยขีดเส้นใต้ที่คำตอบ

1. มะลิก็ ไปเที่ยวที่ไหน (สงขลา หาดใหญ่ สถานีรถไฟหาดใหญ่)
2. มะลิก็ ต้องไปขึ้นรถเมล์โดยสารที่ไหน (สถานีรถไฟ หาดใหญ่ สงขลา)
3. มะลิก็ ห้างเบ็ดเตล็ดอะไรที่ไหนก่อน (บนถนน ในถังขยะ ใกล้กระเป๋)
4. แม่ของมะลิก็ เก็บเบ็ดเตล็ดอะไรที่ไหน (กองไว้ที่นั่น ใกล้ถังขยะ
ปาลงดัง)
5. บัณฑิตประกาศต้องการให้ทำอะไร (เก็บขยะกลับบ้าน ห้างขยะในถัง
ทิ้งขยะข้างถนน)

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง

หาคำที่เขียนผิด แล้วกา + หน้าคำที่เขียนผิด

1. สะอาด	สะอาด	6. รถเมล์	รถเมล
2. ขยะ	ขยะ	7. โดยสาร	โดยสาร
3. รักษา	รักษา	8. ประกาศ	ประกาศ
4. สถานี	สถานี	9. อันตราย	อันตราย
5. หาดใหญ่	หาดใหญ่	10. กระดาก	กระดาก

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง

จงคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด

"อย่าทิ้งขยะลงบนถนน" "โปรดช่วยกันรักษามันเมืองให้สะอาด"

คู่มือครู

อ่านเรื่อง ความประมาท

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. อ่านหนังสือได้คล่อง และเก็บใจความจากเรื่องที่อ่านได้โดยสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. เล่าเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนหนังสือสะกดตัวได้ถูกต้อง

อุปกรณ์

1. บัตรคำ ประณต โลหิต ชีวิต จิต ประสาท ประมาท มาท
สนธิ รดยนต์ โอสด สบถ วิวาท อนาคต สังเกต
2. ป้ายจราจร โรงเรียนขับช้า ๆ ข้ามถนนตรงทางข้าม ทางม้าลาย

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านบทเรียนพร้อมกัน 1 ครั้ง
2. ครูชวนสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
  - เวลามาโรงเรียนควรเดินอย่างไร (เดินริมถนนด้านขวา)
  - เวลาข้ามถนนควรทำอย่างไร (มองซ้ายขวาไม่มีรถยนต์วิ่งจึงข้าม)
  - เวลาข้ามถ้าเขามีป้ายบอกว่า "ข้ามถนนตรงทางข้าม" นักเรียนควรทำอย่างไร (ต้องเดินมาที่ป้ายแล้วข้ามถนนตรงนั้น)
  - ประณตกับประสาท ใครไม่เชื่อฟัง (ประสาท)
  - ประสาทข้ามถนนอย่างไร (วิ่งข้ามอย่างรวดเร็ว)
  - เขาถูกรถชนไหม (ไม่ถูก)
  - ถ้าเขาทำบ่อย ๆ อาจถูกรถชนก็ได้ คนอย่างนั้นเขาเรียกว่าเป็นคนอย่างไร (ประมาท)
  - คนที่ประมาทมักเป็นอย่างไร (ได้รับอันตราย)

- ประสาทเห็นเด็กถูกรถชนเขารู้สึกอย่างไร (คิดว่าจะไม่ประมาทอีกต่อไป)
- ให้นักเรียนเป็นเด็กขายประสาทและเด็กขายประณต ผึกข้ามถนน
  - หยุดตรงทางข้าม มองซ้าย มองขวา
  - ไม่มีรถเดินข้ามเร็ว ๆ
  - ไม่มีวิ่ง เพราะอาจจะสะกูดขาตัวเองหล่นได้
- 3. ให้นักเรียนอ่านป้ายจราจรแล้วอธิบายความหมาย
- 4. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำ แล้วหาตัวสะกดจากบัตรคำ

ประณต มี ต เป็นตัวสะกด

  - ให้นักเรียนบอกคำที่มีตัว ต สะกด โฉดิต จิต ชีวิต สังเกต
  - ประสาทมี ท เป็นตัวสะกด
  - ให้นักเรียนบอกคำที่มีตัว ท สะกด ประมาท วิวาท สนิท บาท
  - รถ มี ถ เป็นตัวสะกด โอสถ สบถ
- 5. ข้่าการอ่านบัตรคำอีกครั้งให้เห็นแล้วอ่านได้ทันที
  - โดยครูเปลี่ยนบัตรคำขึ้นเร็ว ๆ อ่านแล้วเสียบบรรพำนั้งไว้
  - ใช้วิธีให้บอกคำที่หายไป โดยครูให้นักเรียนหลับตาแล้วครูถึงบัตรออกจากกระเป๋ำนั้ง เมื่อนักเรียนบอกครูให้ตรวจจุกู่อีกครั้ง
  - ครูให้นักเรียนแบ่งเป็น 3 แถว ออกมาเขียนแข่งกันบนกระดานคำให้คำละ 1 คะแนน
- 6. อ่านบทเรีบนพร้อมกันทีละแถว แล้วทำแบบฝึกหัด

บทเรียน

ความประมาท

ประณต กับประสาท เป็นพี่น้องกัน ทั้งสองเกิดมาโรงเรียนทุก ๆ วัน
ประสาท เป็นเด็กซุกซนและไม่เชื่อฟัง เวลาเดินข้ามถนนมักจะวิ่งโดยไม่ดูซ้าย
ขวาเสียก่อน ประณตเตือนน้องชายให้ระมัดระวังรถยนต์ก่อนข้ามถนน แต่ประสาทไม่เชื่อ
เขาประมาทมาก ชอบวิ่งเร็วจี๋ ข้ามถนนเมื่อเห็นรถยนต์เข้ามาแต่ไกล แล้วเขาก็ข้ามถนนได้
เขาพูดกับประณตว่า "เห็นไหมละ พี่ ฉันสามารถข้ามถนนโดยปลอดภัย ไม่เห็นถูกรถยนต์
ชนเลย"

ประณต ยิ้มแล้วพูดว่า "อย่าประมาทกันแล้วกัน"

วันหนึ่ง ประณตกับประสาทเห็นคนมุงดูแน่นถนนหน้าโรงเรียน ก็รีบวิ่งเข้าไปดู
มีคนพูดว่า "เด็กวิ่งข้ามถนนไม่ดูให้คิดก่อน จึงถูกรถยนต์ชนกระเด็นสลบไปยังไม่รู้สึกตัวเลย
เขากำลังนำส่งโรงพยาบาล"

ประณต กับประสาท เห็นมีโลหิตเปื้อนเสื้อผ้าของคนเจ็บด้วย

ประสาท จึงพูดกับประณตว่า "ต่อไปนี่ฉันไม่ประมาทแล้ว เวลาจะข้ามถนนฉันจะหยุดดู
ให้รถยนต์ผ่านไปหมดแล้ว ฉันจึงจะเดินข้าม"

ประณต ตอบว่า "ดีแล้ว ที่รู้จักระมัดระวังตัว คนที่ประมาทมักได้รับอันตราย"
แล้วทั้งสองรีบเดินเข้าโรงเรียนไป และเล่าสาเหตุที่เด็กถูกรถชนให้เพื่อนฟัง

คำที่ควรรู้ คำที่สะกดด้วย ท ถ พ

ประณต	ประสาท	ประมาท	โลหิต	รถยนต์	สาเหตุ
ควร	ระมัดระวัง				

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง   ตอบคำถามต่อไปนี้โดยขีดเส้นใต้คำตอบในวงเล็บ

1. ประสาทเป็น.....ของประณต (พี่ชาย น้องชาย เพื่อน)
2. ประสาทชอบวิ่งข้ามถนนเร็วจัง เขาเป็นคน.....(ซุกซน ประมาท วิ่งเร็ว)
3. บนถนนที่หาสี่ขาวสลับดำ เขาทำไว้เพื่อ.....(เดินข้ามถนน จอดรถ
ห้ามรถจอด)
4. หน้าโรงเรียนของเรามีป้ายจราจรเขียนว่า..... (โรงเรียนขับช้า ๆ
ห้ามใช้เสียง)
5. เราควรเดินมาโรงเรียนและเดินกลับบ้านโดย.....
(เดินซิกขอบถนนทางขวามือ ซ้ายมือ กลางถนน)

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง   เติมคำที่ถูกต้องลงตรงที่ขีดเส้นใต้ไว้

1. อุดุลย์ได้รับเงินค่าขนม 1..... (บาท บาทร บาท)
2. สมานตกคนไม่เพราะความ..... (ประมาท ประมาท ประมาส)
3. เด็กเกเร ชอบซุกซนทะเลาะ..... (วิวาท วิวาท วิวาท)
4. แดงกับยะผากเป็นเพื่อน..... (สนิท สนิต สนิต)
5. ผู้โดยสารโปรดอย่า ขึ้นแซนออกนอก.....(รถ รส รถ)

แบบฝึกหัดที่ 3

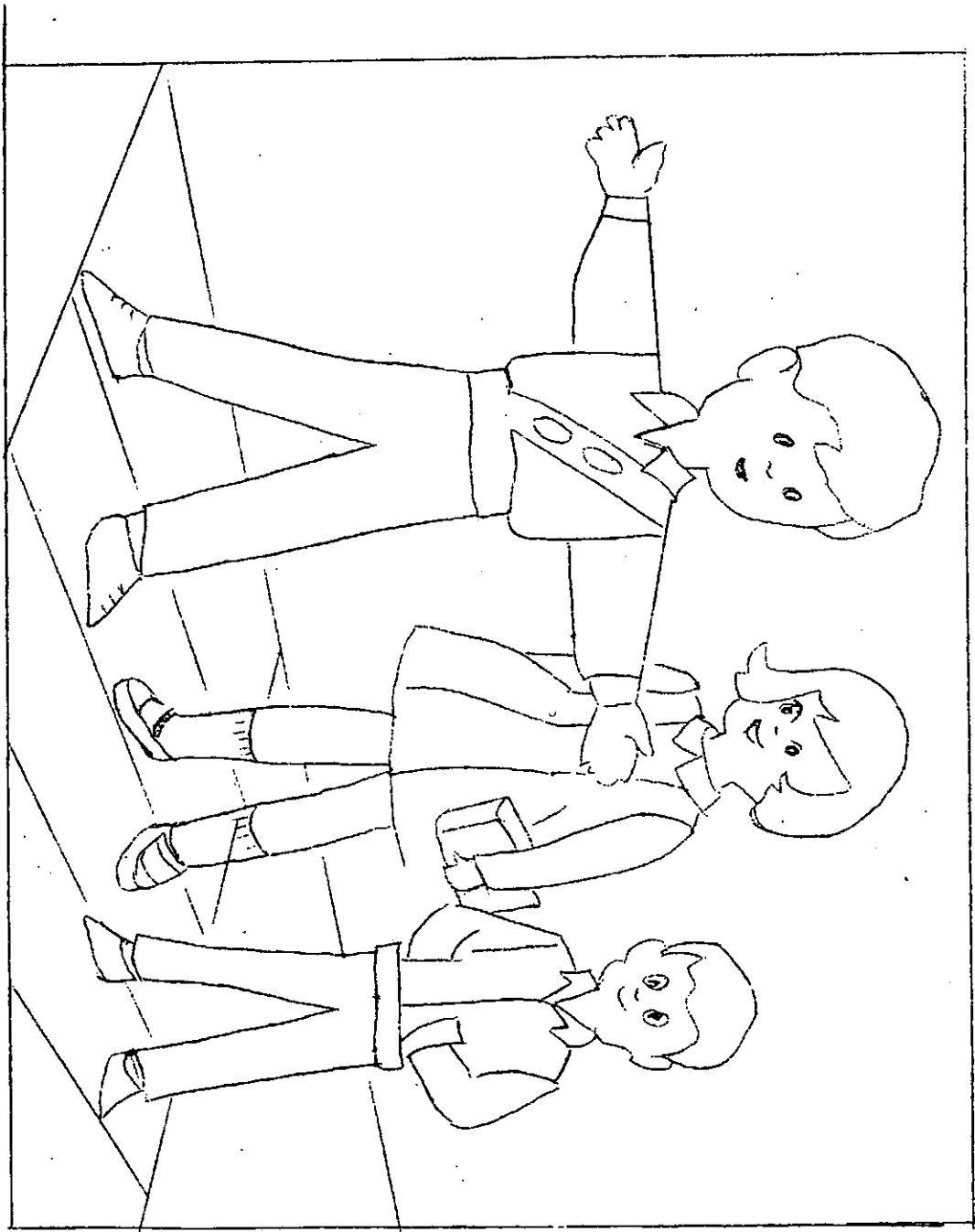
คำสั่ง   เติมคำที่หายไป

1. โล__ต	5. ประสา__
2. โอ__ถ	6. ร__ยนต
3. ซีว__	7. สั้งเก__
4. จิ__ใจ	8. ประณ__

แบบฝึกหัดที่ 4

คำสั่ง

ระบายสีภาพให้สวยงาม แล้วตั้งชื่อภาพ

คู่มือครู

อ่านเรื่อง ปวดฟัน

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกวิธีรักษาฟันให้สะอาด
2. นักเรียนรู้ว่าหมอฟันมีหน้าที่ทำอะไร
3. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อหมอ

อุปกรณ์ ภาพแปรงฟันที่ถูกต้อง ของจริง แปรงสีฟัน ยาสีฟัน น้ำเกลือ
แผ่นภูมิเพลงฟัน ผ้าปิดปาก

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนอ่าน 1 ครั้ง แล้วสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
  - อังคณาทำอะไร (ปวดฟัน)
  - อังคณาบอกว่าปวดฟันเพราะเหตุใด (กินอาหารแล้วไม่รีบแปรงฟัน)
  - ฟันของอังคณาเป็นอย่างไรรึจึงปวด (ฟันเป็นรู เศษอาหารเข้าไปอุด)
  - แม่ให้อังคณาทำอะไรก่อนไปหาหมอ (แปรงฟันเอาเศษอาหารออก ใช้น้ำเกลือ)
  - แม่พาอังคณาไปหาหมออะไร (หมอฟัน)
  - หมอทำอะไรให้อังคณา (ฉีดยาชา แล้วถอนฟันซี่ที่ปวด)
  - อังคณาเจ็บไหม (ไม่เจ็บเพราะหมอฉีดยาชาให้)
  - หมอแนะนำว่าอย่างไร (ต้องหมั่นแปรงฟันหลังอาหาร, ห้ามอมทอฟฟี่)
  - อังคณาทำอะไร (ปฏิบัติตามหมอแนะนำ)
  - อังคณาปวดฟันอีกไหม (ไม่ปวด)
  - ครูถามว่านักเรียนแปรงฟันทุกวันหรือไม่

2. ครูสาธิตวิธีแปรงฟันให้นักเรียนดู และให้นักเรียนทำตามโดยใช้ดินสอแทนแปรง

วิธีแปรงฟัน .-

1. แปรงฟันบนให้เอนแปรงเล็กน้อยวางบนเหงือก และฟันแล้วสับคลงทีละซี่จนหมด

2. แปรงฟันล่างให้เอนแปรงวางบนเหงือกและฟันแล้วสับคขึ้นทีละซี่จนหมด

3. แปรงคานในข้างบนทำเหมือนกับแปรงคานนอกข้างบน

4. แปรงคานในข้างล่าง ทำเหมือนกับแปรงคานนอกข้างล่าง

5. แปรงหน้าฟันวางแปรงลงบนฟันคู่ ไปมาทั้งหน้าบนและหน้าล่าง

3. ครูให้อ่านแผนภูมิเพลงฟัน

ฟัน ฟัน ฟัน	เป็นสิ่งสำคัญที่ควรรักษา
ฟัน ฟัน ฟัน	จะต้องล้างหน้าแปรงฟัน
ฟัน ฟัน ฟัน	สีฟันเถอะเราจึงหมั่น
เมื่อก่อนจะนอนแปรงฟัน	ทุกวันฟันทนแน่นเอย

ครูสรุปว่าฟันเราต้องทำอะไร

ก่อนนอนต้องทำอะไร

4. ครูสอนให้ร้องเพลงฟัน ทำท่าทางประกอบ

5. ให้นักเรียนแสดงละครโดยครูแจกบทให้

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

บทเรียน

ปวดฟัน

"โอย โอย ปวดฟัน ปวดฟัน แม่จ๋า แม่จ๋า ช่วยด้วย ปวดฟัน"
อังกณาร้องกรวญกราง ร้องเรียกให้แม่ช่วย

นางอนงค์เป็นแม่ บอกอังกณารว่า "ไหนอาปากดูซิ อ้อ ฟันเป็นรู ๆ มีเศษ-
อาหารติดอยู่เต็ม หนูไม่ได้นำแปรงฟันใช่ไหม"

"ใช่ค่ะ" อังกณาตอบ "หนูรับประทานข้าวแล้วยังไม่ได้แปรงฟันล่ะ อูย อูย
เจ็บ" "ไปแปรงฟันสิ แล้วขนน้ำเกลืออุ่น ๆ สักครู่ก็หาย" แม่บอก

อังกณารับไปแปรงฟัน และขนน้ำเกลือพื้ที่ แล้วอาการปวดฟันก็ทุเลาลง วันรุ่งขึ้น
แม่พาอังกณาไปหาหมอสมประสงค์ ซึ่งเป็นหมอฟัน หมอสมประสงค์ ก็ฉีดยาชาที่เหงือกของ
อังกณาแล้วถอนฟันซี่ที่พุ่อก หมอฟันแนะนำว่า ถอดฟันแปรงฟันหลังอาหารทุกวัน การอม
ของหวาน ๆ เช่น ทอฟฟี่ จะทำให้ฟันผุ และปวดฟัน

อังกณากลับมาบ้านแล้วทำตามคำแนะนำ ฟันของเธอก็จึงสะอาดและไม่ปวดฟัน
อีกต่อไป

คำที่ควรรู้

อังกณา	อนงค์	กรวญกราง	แปรงฟัน	ทะเลา
หมอฟัน	ฉีดยาชา	สมประสงค์	เหงือก	ทอฟฟี่

บทละคร

นักเรียนคนที่ 1   แสดงเป็นอังคณา

นักเรียนคนที่ 2   แสดงเป็นแม่

นักเรียนคนที่ 3   แสดงเป็น หมอพัน   ปิดฉากคาบปาก

อังคณาเอามือกุมคางร้อง "โอย โอย ปวดฟัน ช่วยด้วย หนูปวดฟัน แม่จ๋า ปวดฟัน"

แม่   "ไหน ไหน อ้าปากดูซิ" "อ้อ หนูไม่ได้แปรงฟันใช่ไหม"

อังคณา "ใช่ค่ะ ทำไมคะแม่"

แม่   "กินข้าวแล้วไม่แปรงฟัน เศษอาหารมันอุดรูฟัน ทำให้ฟันปวด"

อังคณา "หนูไปแปรงฟันนะละ" แปรงฟันถูกวิธี แล้วอมน้ำเกลือ

"หายแล้วค่ะ แม่"

แม่   "พรุ่งนี้ ไปหาหมอพันนะ ให้หมอถอนฟันที่ปวดออก"

แม่พาอังคณาไปหาหมอสมประสงค์ ซึ่งเป็นหมอพัน

แม่   "คุณหมอคะ ช่วยถอนฟันให้อังคณาหน่อยค่ะ"

หมอพัน "ไหน อ้าปากดูซิ" "อ้อ ฟันดูไม่เจ็บหรอก หมอนึกอย่าช้าให้หน่อย"

หมอม้าทำนิกยาให้แล้วถอนฟัน "เสร็จแล้ว เห็นไหมฟันเป็นรูเบ้อเรอ"

หมอม้าพูดว่า "หนูกินข้าวแล้วต้องบ้วนปาก แปรงฟันนะ"

"อย่าอมทอฟฟี่ หรือของหวานในปากนาน ๆ"

"กินแล้วต้องรีบบ้วนปาก"

อังคณา "ค่ะ หนูจะทำตามที่หมอสั่ง"

แม่พาอังคณาลาหมอ แล้วกลับบ้าน

ทุกคนร้องเพลงฟัน

ชื่อ..... วันที่..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง   ตอบคำถามโดยเลือกวงกลมคำตอบที่ถูกต้อง

1.   อังคณาเป็นลูกของ   (นางสาวรงค์   นางอนงค์   นายประสงค์)
2.   อังคณาปวดฟันเพราะ   (ถอนฟัน   ฟันผุ   ฟันโยก)
3.   หมอสมประสงค์เป็นหมอ   (หมอยา   หมอฟัน   หมอความ)
4.   หมอฟันรักษา   (โรคปวดฟัน   โรคหวัด   ทุกโรค)
5.   ก่อนถอนฟันหมอดิจยา   (ยาชา   ยาแก้หวัด   ยาแก้ปวดฟัน)
6.   ถ้าปวดฟันต้อง   (อมท็อฟฟี   อดน้ำเกลือ   อดยาสีฟัน)
7.   เราแปรงฟันเพื่อให้   (ฟันสะอาด   ฟันขาว   ฟันแข็งแรง)
8.   หมอแนะนำอังคณาว่า   (แปรงฟันหลังอาหาร   อดท็อฟฟี   กินของหวานมาก ๆ)
9.   เราควรแปรงฟันทุกวันเวลา   (ตื่นนอน   ก่อนเข้านอน   เวลาปวดฟัน)
10.   เมื่ออมท็อฟฟีแล้ว   (รีบ้วนปาก   ไม่ต้องล้างปาก   ไขไม้จิ้มฟัน)

แบบฝึกหัดที่ 2   คัดตัวบรรจงเต็มบันทึก

          ฟัน   ฟัน   ฟัน   ต้องรักษาฟันให้งามน่าดู
ถ้าฟันของเราเป็นรู   ต้องบอกคุณครูแล้วไปหาหมอฟัน

คู่มือครู

เรียงความ เรื่องใครช่วยเรา

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้
2. นักเรียน สามารถแต่งประโยคที่ไ้ใจความ
3. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อหมอ ตำรวจ และบุคคลอื่น ๆ

อุปกรณ์

1. ภาพบุคคลต่าง ๆ หมอ ตำรวจ กำนัน ครู โต๊ะครู
2. กระดาษแข็ง
3. บัตรคำสำหรับแต่งประโยคเป็นชุด
ชุดที่ 1 ตำรวจ จับ ผู้ร้าย ลัก วั
ชุดที่ 2 หมอ รักษา คน เป็น ไข้หวัด
ชุดที่ 3 หมอพื้น ช่วย รักษา คน ที่ ปวดฟัน
ชุดที่ 4 โต๊ะครู สอน ฉ้น อ่าน เขียน หนังสือ
ชุดที่ 5 กำนัน ช่วย ดูแล ประชาชน ใน หมู่บ้าน
ชุดที่ 6 นายอำเภอ ปกครอง ประชาชน ใน ท้องถิ่น ให้
มี ความสุข

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูแจกบทเรียนให้นักเรียนอ่านพร อมกันทั้ง ร อยแถวและร อยกร อง
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียนที่อ่าน
  - นักเรียนเล่าเป็นไขทองไปหาใคร (หมอ)
  - นักเรียนเล่าคพื้น ทองไปหาใคร (หมอพื้น)
  - โจรมาลักขัว ลักควาย พ่อแม่ของนักเรียนไปบอกใคร (กำนัน)
  - รอดชนกัน โจรมาทักสิน (ตำรวจ)
  - ใครสอนหนังสือให้เรา (ครู, โทะครู)
  - ถ้าเราเจ็บเท่าเห็นมาโรงเรียนไม่ได้ ทองนึ่งอะไรมา (รอดสามล้อ)
  - ถ้าซื้อข้าวสาร 1 กระสอบ ทองจ้างใครแบกให้ (กรรมกร)
  - ที่อำเภอมีใครเป็นหัวหน้า (นายอำเภอ)
  - นายอำเภอมีหน้าที่ทำอะไร (ดูแลประชาชนในท้องถิ่นให้อยู่สุขสบาย)
  - เราควรกลัวบุคคลเหล่านี้หรือไม่ (ไม่ควรกลัว)
  - เพราะอะไร (เพราะเขาให้ความช่วยเหลือแก่เรา)
  - ทั้งข้อภาพนี้ว่าอย่างไรดี
    - ก. หมอ ตำรวจ ครู กำนัน
    - ข. ผู้ช่วยเหลือเรา
    - ค. ใครช่วยเหลือเรา

3. - ครูนำบัตรคำชุดที่ 1 เสียบในกระเป๋าน้ำแข็ง ไม่ต้องเรียงประโยค
แล้วให้นักเรียนออกมามีเรียงใหม่เป็น คำรวบ จับ ผู้ร้าย
ลัก วิว
- ครูแจกบัตรคำชุดที่ 2 ให้นักเรียนคนละบัตร แล้วนำมาเสียบ
ในกระเป๋าน้ำแข็งให้เรียงเป็นประโยค แล้วอ่านพร้อมกัน
- ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนแถวละ 1 ชุด (แจกให้คนละ 1 บัตร)
แล้วแข่งขันกันแต่ละแถว แถวไหนเรียงเสร็จเร็วถูกหมดชนะ
(ให้นักเรียนรวมกลุ่มปรึกษากันได้โดยลองเรียงดูก่อนที่โต๊ะของนักเรียน
จนได้ใจความแล้ว จึงให้ออกมาเสียบตามลำดับ เพื่อฝึกนักเรียนให้
รู้จักทำงานเป็นกลุ่มและปรึกษากัน)

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

บทเรียน
ใครช่วยเรา

ทุกคนในชุมชนต้องพึ่งพาอาศัยกัน เหม่ช่วยรักษาเราเวลาเจ็บป่วย เหม่พิน
ช่วยถอนพิษไข้ให้ผุ่ย ทำให้เราไม่ป่วยผุ่ย ผุ่ยใหญ่บ้าน กำนัน นายอำเภอ มีหน้าที่ปกครอง
ดูแล บำรุงความสุขของประชาชน ครู โตะครู มีหน้าที่สอนหนังสือแก่เด็ก ๆ ส่วน
ตำรวจมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน คอยปราบโจรผู้ร้ายที่มาขโมย
สิ่งของ วัว ควาย ในชุมชนของเรา บุคคลเหล่านี้ทำประโยชน์แก่ชุมชนของเรา
ถ้าเราต้องการขอความช่วยเหลือ บุคคลเหล่านี้ต่างก็ช่วยเหลือเราได้

การพึ่งพาอาศัยกัน

รู้หรือไม่ว่าชาวช่วยปลูกข้าว
นายแพทย์นั้นก็ช่วยโดยให้ยา
แม่แต่พวกกรรมกรที่แบกหาม
ช่วยใครใครไปมาไ้รวดเร็ว

ตำรวจเล่าคุ้มภัยให้เราหนา
คอยรักษาป่วยไข้ให้หายเร็ว
อย่าคิดหยามสามล้อก็ไม่เหลว
งานจะเหลว ถ้าเขาไม่รับใช้เรา

๔
๖๒.....

วันที่..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง

ดูภาพแล้วตอบคำถาม

1. ในภาพนี้มีใครบ้าง?
2. ใครช่วยเราให้อ่าน เขียนหนังสือได้
3. ใครช่วยเราให้หายปวดฟัน
4. ใครช่วยเราให้หายปวดท้อง
5. ใครช่วยเราให้อยู่สบายในหมู่บ้าน
6. ใครช่วยเราจับขโมย
7. ทั้งรูปภาพแล้วระบายสีด้วยดินสอเทียนให้สวยงาม

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง เรียงประโยคที่ให้อ่านใหม่ให้ได้ใจความ

1. ปลุก ข้าว ชวนนา กิน ให้เรา _____
2. ชาวสวน ผลไม้ สวน ทำ _____
3. ตำรวจ ภัย คุ้ม ให้ เรา _____
4. แพทย์ ฉีดยา ให้ ไข้ คน _____
5. นายอำเภอ ที่อำเภอ ทำงาน _____

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง โยงข้อความให้เป็นประโยคที่ได้ใจความสมบูรณ์

ก	ข
ชวนนา	ช่วยคุ้มภัยให้เรา
ตำรวจ	ทำนาปลูกข้าว
กรรมกร	ช่วยพาเราไปไถรวดเร็ว
สามล้อ	ช่วยแบกของหนัก
เพื่อน	ปลุกเงาะ ทุเรียน
ชาวสวน	เล่นกับเรา

เรื่อง พลเมืองดี

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านคำที่มีตัว จ ช สะกดได้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนเขียนคำที่มีตัว จ ช สะกดได้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการช่วยเหลือบ้านเมืองได้

อุปกรณ์	บัตรคำ	จักรยานยนต์	จักรยาน	ทิศ	ร่างกาย	ตำรวจ
		พยาบาล	อานาจ	ถูก	เท็จ	เสร็จ
		อิจฉา	คช	พืช	บวช	กริช

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูนำบัตรคำมาให้นักเรียนอ่าน แล้วให้บอกตัวสะกดคำไหนมีตัว จ. ตัว ช สะกดแยกไว้พวกหนึ่ง
2. ครูนำบัตรที่มีตัว จ ช สะกดมาให้นักเรียนอ่านอีกครั้ง แล้วแยกเป็นแถวที่ จ สะกด และ ช สะกด

ตำรวจ	คช
ร่างกาย	พืช
อานาจ	บวช
ถูก	กริช
เท็จ	ราชการ
3. อ่านบทเรียนเรื่องพลเมืองดี แล้วหาคำที่สะกดด้วย จ ช ให้ขีดเส้นใต้ไว้
4. ครูถามเนื้อเรื่อง
  - รถจักรยานยนต์ชนกับรถอะไร (รถจักรยาน)
  - ใครบาดเจ็บบ้าง (คนชอนท้ายจักรยานยนต์ คนขี่รถจักรยาน)

- คนจับจักรยานยนต์ทำอะไร (จับรถหนี)
- ใครช่วยคนเจ็บ (ตำรวจ)
- ใครบอกเบอร์ทะเบียนรถ (รจนา)
- รจนาเป็นคนอย่างไรจึงจำเบอร์ทะเบียนรถได้ (ช่างสังเกต)

5. ฝึกการสังเกต นักเรียนจำเบอร์รถใครได้บ้าง (ให้นักเรียนออกไปดูเบอร์รถยนต์แล้วจดมาบอกให้ครูทราบ)

- ครูให้นักเรียนบอกสีเสื้อผ้าของครูที่สอนห้องใกล้เคียงกัน
- ครูให้นักเรียนทายเสียงของครูที่สอนห้องใกล้เคียงกัน
- ให้ทายกระเป๋าหนังสือของเพื่อน ๆ ที่วางรวมอยู่บนโต๊ะครู
- ให้ทายลายมือของเพื่อน โดยครูนำเอากระดาษคัลลายมือของนักเรียนในห้องมา 3 - 4 แผ่น แจกให้ดูแล้วให้ทายว่าเป็นของใคร

6. เล่นเกมทาย โดยให้ยืนเข้าแถว 5 คน หน้าชั้น ให้คนหนึ่งถูกตาแล้วกล่าวตัวบุคคลให้ทายว่าเป็นใคร

- ปิดตาตึกบ ถูกตาทั้งคนดีและคนเป็นกบ ให้คนเป็นกบหนีและส่งเสียงร้องออบ ๆ ๆ ไปควย ถ้าเคลื่อนที่ครั้งหนึ่งต้องร้องควย ให้คนดีหาให้พบใช้กระดาษมวนทำไม้ตึกบ

7. ทำแบบฝึกหัด

บทเรียน

พลเมืองดี

โครม เสียงรถจักรยานยนต์ชนรถจักรยาน ทั้งคนทั้งรถกระเด็นไปคนละทิศละทาง จักรยานยนต์เซเสียหลัก คนซ้อนท้ายตกลงมา แต่คนพวกนี้ร้ายกาจมาก ไม่ยอมช่วยเหลือ คนเจ็บ รีบซ้อนท้ายเพื่อนแล้วขับจักรยานยนต์หลบหนีไป คนที่เห็นจึงรีบไปแจ้งตำรวจ ที่ สถานีตำรวจ ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ หมู่บ้าน เมื่อตำรวจมาถึง รีบนำคนเจ็บไปทำแผลที่สถานพยาบาล ใกล้ ๆ แล้วตำรวจก็บันทึกเหตุการณ์ ถามว่า "ใครจำทะเบียนรถได้บ้าง" ไม่มีใครตอบ เพราะไม่ทันดูเลขทะเบียนจักรยานยนต์ ทุกคนตกใจที่รถชนกัน รจนา เป็นเด็กช่างสังเกต จึงจำได้ เธอบอกตำรวจว่า "เลข ส.ข.๐236" ตำรวจบันทึกเลขทะเบียนรถ ชื่อและที่อยู่ ของรจนาไว้

ต่อมาตำรวจสามารถจับคนขี่จักรยานยนต์มาลงโทษได้

เพื่อน ๆ รจนา ก็ชื่นชมมาก ที่รจนาได้ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ รจนาทำตนเป็นพลเมืองดี

คัดแปลงจากแนวการสอน ป.2 ของมูลนิธิ พุทธวัน

คำที่ควรรู้

จักรยานยนต์	จักรยาน	ทิศ	ร้ายกาจ	ตำรวจ
สถานพยาบาล	เหตุการณ์	ทะเบียน	รจนา	ปฏิบัติ
ประโยชน์	ราชการ	พลเมือง		

ชื่อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงเติมคำที่หายไป

1. ต้ม_รว_	6. พย_บ_ล
2. จักร_า_	7. พ_เมืง
3. ราว_ก_จ	8. ร_น_
4. 1 3 5 _ 9	9. บ_ธ
5. 2 4 _ 8	

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง จงอ่านข้อความแล้วเดาว่าเขาจะทำอะไร

ตัวอย่าง ครูหยิบชอล์ก.....(เขียนกระดานดำ)

1. แดงออกจากบ้านแต่เช้าเขาหิ้วกระเป๋าน้ำส้มเพื่อ.....
2. แม่ถือตะกร้ารีบไป .....
3. สนามฟุตบอล การวิ่งถือบอลมา .....
4. รจนานอกตำรวจว่าเขาจำ.....
5. เด็กถูกรถชนขาหักครูอุ้มไป .....

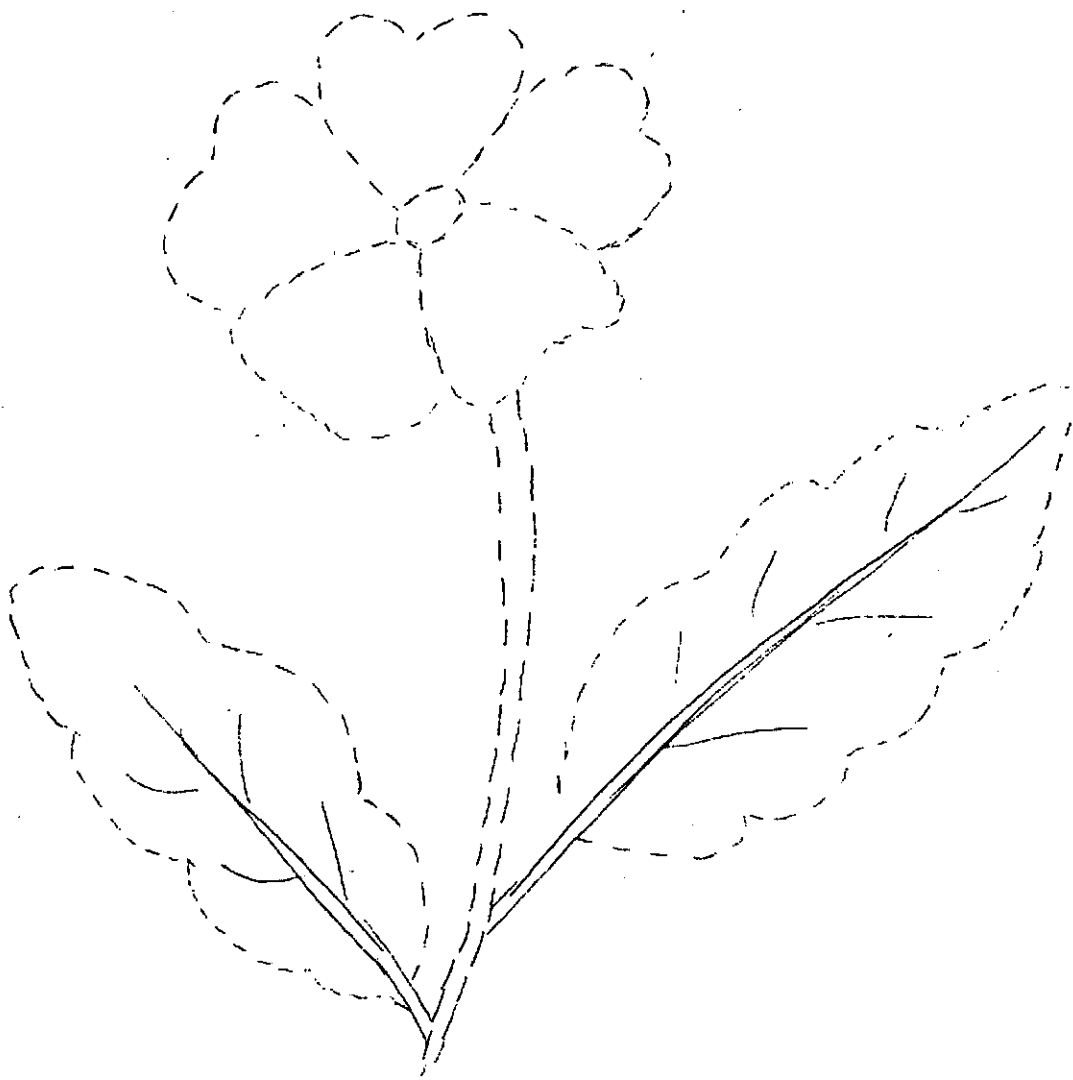
แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง เขียนชื่อและสีดอกไม้บริเวณโรงเรียนมา 5 ชื่อ

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

แบบฝึกหัดที่ 4

คำสั่ง   ระบายสีดอกไม้   สีส้ม   สีส้ม   สีส้ม   สีส้ม

คู่มือครู

เรื่อง หาดทรายแก้ว

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านคำที่มี หร เป็นเสียง ซ ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนอ่านหนังสือได้คล่อง และเก็บใจความสำคัญได้โดยตอบคำถามได้
3. นักเรียนสามารถเขียนคำที่ออกเสียง ซ แต่เขียน หร ได้

<u>อุปกรณ์</u>	ของจริง	ทรายแก้ว	ชวด	แก้ว
	ภาพ	เกาะหนู	เกาะแมว	
	บัตรคำ	ทราย	ไทร	ทรง ทรง ทราย สระ

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนดูของจริง ทรายแก้ว ชวด แก้ว แล้วถามนักเรียน
  - ชวดและแก้วหามาจากอะไร (นักเรียนไม่ทราบ)
  - ครูอธิบายว่าหามาจากทรายละเอียดกับส่วนผสมอื่น ๆ แล้วเผาจนทรายเหลวเป็นแก้วใส แล้วเขาก็เป่าเป็นชวด เทใส่พิมพ์เป็นแก้วแบบต่าง ๆ
2. ครูให้นักเรียนอ่านบัตรคำ ตัว หร ออกเสียง ซ

ทราย อ่านว่า ซาย ไทร อ่านว่า ซะ

ทรง " ชวง ทราบ " ซาบ

สระ " สระ

ครูพยายามให้นักเรียนอ่านได้ทั่วถึงทุกคน แล้วอ่านออกเสียงให้ชัด

3. ครูให้อ่านบทเรียน ๑ ครั้ง แล้วแยกอ่านเป็นแถว ๆ ละ ๑ ย่อหน้า

4. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียน

- หาดทรายแก้วอยู่ใกล้กับอะไรบ้าง (หัวเขาแดง เกาะหนู เกาะแมว)
- นิทานเล่าว่าอย่างไร (ถามทีละคนให้เรื่องติดต่อกันจนจบ)

- ที่หาคนทราบมีกันอะไร (คนไหนใหญ่)
- ทรวงและทรงไปเที่ยวในวันอะไร (วันเสาร์ อาทิตย์)
- วันอื่นเขาไปได้ไหม (ไม่ได้ เพราะต้องไปโรงเรียน)
- เขาเห็นอะไร (คนชนทรายขึ้นรถบรรทุก)
- เขาถามคนชนทรายว่าอย่างไร (เอาทรายไปไหน)
- คนชนทรายตอบว่าอย่างไร (เอาไปขายโรงงานทำแก้ว)
- เขาห่อทรายกลับบ้านทำไม (เอาไปให้เพื่อน ๆ ญาติโรงเรียน)

5. ครูให้นักเรียนหัดอ่านคำต่อไปนี้ (แบบฝึกหัดที่ 1)

ทรวง	อ่านว่า	ทรวง
ทราบ	"	ทราบ
ทรง	"	ทรง
ไหน	"	ไหน
สระ	"	สระ
สระ	"	สระ

6. ให้ทำแบบฝึกหัดที่ 2 เติมคำ

1. ทราบ	3. สระ	5. ทราบ
2. ไทร	4. สระ	

7. ทำแบบฝึกหัดที่ 3 ให้เขียนคำที่ถูกต้อง

หาทราย   คนไหน   ไม่ทราบ   กระทรง   พุทรา

8. อ่านแบบฝึกหัดที่ 4 แล้วให้คัด

บทเรียน

หาคทรายแก้ว

หาคทรายแก้ว อยู่ตรงข้ามกับหัวเขาแดง ใกล้กับเกาะหนู เกาะแมว มีเรื่องเล่าว่า หนูตัวหนึ่งไปขโมยแก้ววิเศษของพระธิดาของพระเจ้ากรุงจีนมา พระธิดาจึงสั่งให้แมวไล่จับหนูให้ได้ แมวจึงไล่ตะครุบหนู หนูตกใจ กระโดดหนีลงทะเล เผอิญแก้ววิเศษที่ตามมาหลุดกระเด็นไปแตกกระจายกลายเป็นหาคทรายแก้วจนถึงวันนี้ หนู และแมวกลายเป็นเกาะหนู เกาะแมว อยู่กลางทะเล

ในวันเสาร์ วันอาทิตย์ มีคนขับไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ มีคนไหนใหญ่แม่ถึงกันสาขา ทรวง และทรง ชอบไปนั่งเล่นที่คนไหนนี้ และหาคทรายเด่น ทราบมีสีขาวสะอาดและละเอียดนิ่ม ทรวง และ ทรง เห็นคนขนทรายละเอียดนี้ใส่รถบรรทุกจนเต็มแล้วไปถ่ายลงในเรือเคียวทะเลลำใหญ่

ทรวงถามเขาว่า "เอาทรายไปไหนครับ"

คนขนทรายตอบว่า "เอาส่งไปขายโรงงานทำแก้ว"

ทรงถามว่า "ทรายใช้ทำแก้วได้หรือครับ"

คนขนทรายตอบว่า "ต้องมีส่วนผสมอย่างอื่นอีก แล้วเผาไฟให้ละลาย กลายเป็นแก้วเหลว แล้วเป่าเป็นขวดขนาดต่าง ๆ "

ทรวงและทรงจึงทราบว่า ทรายละเอียดที่ขายทะเลหาดสงขลาใช้ทำแก้วได้ แล้วเขาก็เดินไปล้างมือที่สระน้ำใกล้ ๆ นั้น แล้วเตรียมตัวกลับบ้าน เขาขอทรายละเอียดไปด้วยเพื่อให้เพื่อนได้ดูประกอบความรู้อันจะนำไปเล่าให้ฟังที่โรงเรียน

คำที่ควรรู้   พร   ออกเสียง   ข

ทราย   ไทร   ทรวง   ทรง   ทราบ   สระ

ข้อ ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง	คำต่อไปนี้อ่านว่าอย่างไร			วงกลมรอบคำที่อ่าน	
1.	ทราย	อ่านว่า	ชาย	หาย	ทะ-ราย
2.	ไทร	"	ชาย	ไซ	ไท
3.	ทรง	"	ชง	ชง	ทะ-รง
4.	ทรง	"	ทวง	ทะ-รวง	ชวง
5.	ทราบ	"	ทาบ	ซาบ	ราบ

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง	เติมคำต่อไปลงในช่องว่าง				
	ทราย	ทราบ	ไทร	สระ	สระ
1.	พี่ชายหาคเด็ก ๆ ชอบเล่น _____				
2.	ต้นไม้ใหญ่ริมชายหาดเรียกว่าต้น _____				
3.	ครูหามักเรียนไปวิ่งเล่นบริเวณขอบ _____				
4.	กอร่าก้าคล้ายกับกอ _____				
5.	ถ้านักเรียนไม่รู้ให้ตอบครูว่าไม่ _____				

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง	คำไหนเขียนถูกต้องที่สุด	ขีดเส้นใต้
1.	หาดชาย	หาดทราย
2.	ต้นไม้	ต้นไม้
3.	ไม่ทราบ	ไม่ซาบ
4.	กระทรง	กระชาง
5.	พุชชา	พุทรา

แบบฝึกหัดที่ 4 (คัดตัวบรรจง เต็มบรรทัด)

ทรง	ทราบ	ทราบ	ทราบ	ทรุคโตรม	หมาย	นกอินทรี
มัทรี	อินทรี	มี		เทรค	นนทรี	และพุทรา
ทรง	ไทร	ทรีย	แทรก	โตรม	ฉะเชิงเทรา	
ตัว	ทร	เหล่านี้เรา		ออกสำเนียงเป็นเสียง	"ซ"	

คู่มือครู

เรื่อง วันขึ้นปีใหม่

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอ่านเรื่องวันขึ้นปีใหม่ แล้วเข้าใจเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนเขียนคำอวยพรปีใหม่ได้
3. นักเรียนทำบัตรอวยพรปีใหม่ได้เองอย่างง่าย ๆ

อุปกรณ์ เศษผ้าดอกต่าง ๆ แป้งเปียก กรรไกร กระดาษวาดเขียน สีเทียน บัตรคำ
ปัญหา มกราคม จันฉลาก ส.ค.ส. ปฏิทิน อวยพร วันปีใหม่ วันสิ้นปี กติกา
ของขวัญ แผนภูมิ เพลงสวัสดีปีใหม่

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูนำเสนอว่า วันที่ 1 มกราคม สำคัญอย่างไร
-นักเรียนตอบว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่
-ครูอธิบายว่า วันขึ้นปีใหม่ หมายถึง วันที่เริ่มนับ พ.ศ. ใหม่ เช่นในปี
พ.ศ. 2520 วันขึ้นปีใหม่นั้นคือ วันที่ 1 มกราคม 2521 เรานับวันที่ 1
เดือนมกราคม เป็นวันเริ่มต้น ของปีใหม่ และสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม
เป็นวันสุดท้ายของปี
2. ครูอธิบายกิจกรรมที่จัดทำในวันส่งท้ายปีเก่าวันขึ้นปีใหม่ตามประเพณีไทย
-วันที่ 31 ธันวาคม และวันที่ 1 มกราคม เป็นวันหยุดราชการ
-ประชาชนไปทำบุญตักบาตรตอนเช้ามีที่ทางราชการนิมนต์พระไว้ให้
-มีการนำกระเช้าดอกไม้ไปอวยพรท่านผู้ใหญ่ที่เราเคารพนับถือ
-นักเรียนนำดอกไม้สดมีบัตรอวยพรติดไว้นำไปให้คุณท้อคุณแม่ และคุณครูส่งบัตร
ส.ค.ส. ให้เพื่อน ๆ
-ครูอธิบายว่า เรามีการนำอาหารมารับประทานร่วมกัน จันฉลากของขวัญ

ซึ่งแต่ละคนนำมาแลกเปลี่ยนกัน และมีการร้องเพลงอวยพรปีใหม่

3. ครูสอนให้นักเรียนร้องเพลง สวัสดีปีใหม่
4. ครูให้นักเรียนอ่านบทเรียนวันปีใหม่
5. ครูให้อ่านบัตรคำ
6. ครูถามคำที่สะกดด้วย ญ มีคำว่า ปัญหา ของขวัญ กตัญญู
และให้หาคำอื่น ๆ มาด้วย (กลาหาญ สวรราญ)
7. ครูสอนให้ทำบัตร ส.ค.ส. จากเศษวัสดุ
  - ให้นักเรียนช่วยกันตัดเศษผ้า เอาส่วนที่เป็นดอกไม้เก็บไว้
  - แจกกระดาษวาดเขียนขนาด 3"×5" ให้คนละ 1 แผ่น
  - ครูแนะนำให้เขียนคำ ส.ค.ส. 2520 ไว้ ตรงกลางกระดาษ
  - นักเรียนฉีกดอกไม้เศษผ้า แล้วใช้ดินสอด่เขียนสีเขียนตกแต่ง
  - นักเรียนฉีกกระดาษอวยพร ให้นักเรียนคิดเองจะอวยพรว่าอย่างไร
8. ให้ทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

บทเรียน

วันขึ้นปีใหม่

วันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ เด็ก ๆ ทุกคนดีใจมากเพราะคุณครูบอกว่าให้ทุกคนเตรียมของขวัญมาคนละ 1 ชิ้น เพื่อจับฉลาก นอกจากนี้ให้ทุกคนแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสวย ๆ มาโรงเรียน ครูจะจัดให้เด็ก ๆ ในชั้นของเรามีการเล่นต่าง ๆ บนเวที มีการทายปัญหา มีการแสดงและการร้องเพลง มีการจับฉลากของขวัญปีใหม่ รับประทานอาหารกลางวัน ร้องเพลงอวยพรปีใหม่ ครูบอกว่า เมื่อนักเรียนกลับบ้านให้นำบัตรส.ค.ส. ไปให้คุณพ่อคุณแม่ เป็นการแสดงความกตัญญูต่อท่าน ครูสอนให้เด็ก ๆ ทำบัตรส.ค.ส. และเขียนคำอวยพรให้คุณพ่อคุณแม่ เด็ก ๆ ตั้งใจทำบัตร ส.ค.ส. อย่างสวยงามและอยากใหถึงวันปีใหม่เร็ว ๆ จะได้สนุกสนานกัน เด็ก ๆ คุปฎิทินแล้วเหลืออีก 2 วันก็จะถึงวันที่ 31 ธันวาคม อันเป็นวันสิ้นปีเก่า แล้วก็ถึงวันที่ 1 มกราคม ซึ่งเป็นวันปีใหม่ โรงเรียนปิด 2 วัน เพราะเป็นวันหยุดราชการ

คำที่ควรรู้ วันปีใหม่ มกราคม ของขวัญ จับฉลาก ส.ค.ส. วันสิ้นปี ปฏิทิน
กตัญญู ปัญหา อวยพร

เพลง สวัสดิ์ปีใหม่

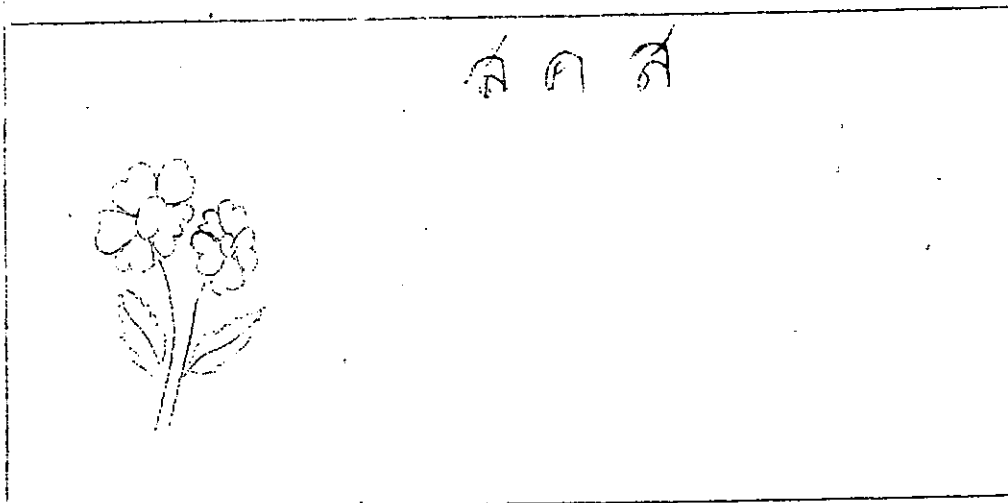
สวัสดิ์ สวัสดิ์ สวัสดิ์ วันปีใหม่ เราขออวยชัยให้พรท่านวันนี้

สวัสดิ์ สวัสดิ์ สวัสดิ์ วันปีใหม่ จงสุขภาพ สมายใจ และโชคดี ตลอดปี

ชื่อ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

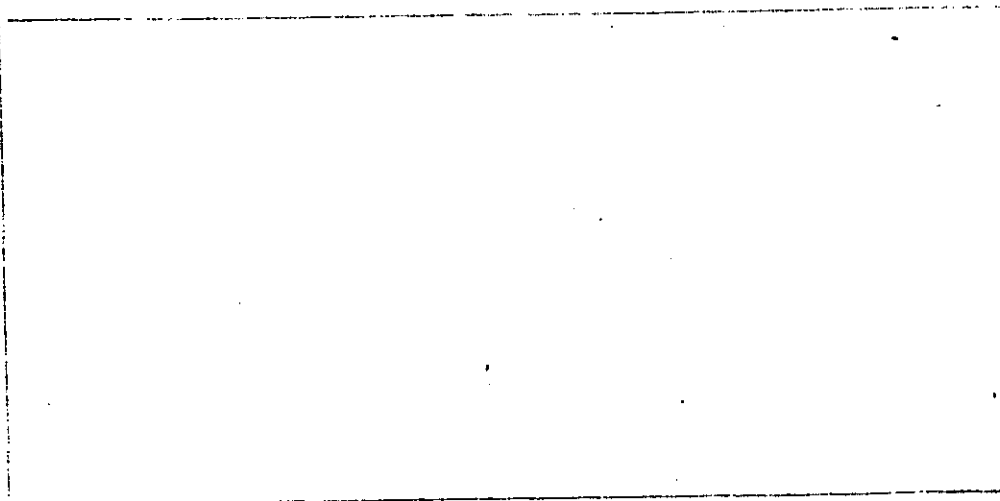
แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนระบายสีภาพ และเขียนคำอวยพรปีใหม่ให้คุณพ่อคุณแม่

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนภาพระบายสี และเขียนคำอวยพรปีใหม่ให้เพื่อนสนิท

កិរិយា

เรื่อง ความซื่อสัตย์

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจเรื่อง สามารถตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้
2. นักเรียนออกเสียงคำที่สะกดควย ก ข ค ง ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเขียนคำที่สะกดในแม่ กก ไค

อุปกรณ์	บัตรคำ	ตุ๊กกระจก	นกกระจอก	เมฆหมอก	หนามูข	สุ่สพาย
		แบ่งภาค	พระยานาค	โรคภัย	ใจสมัคร	โทรเลข

วิศ **ว** **วิ**

1. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำแล้วถามตัวสะกด มีอะไรบ้าง
ก   ม   ข   ค   ออกเสียงเหมือน   ก   สะกด
2. ให้อ่านบทเรียน 1 ครั้ง และให้ขีดเส้นใต้คำที่มี   ก   ข   ค   ข
สะกดเอาไว้
3. ครูถามคำที่มี   ก   สะกด   ข   สะกด   ค   สะกด แยกพวกไว้โดยขีดเส้นใต้
ก   เส้นเดียว   ข.   ขีด 2 เส้น   ค   ขีด 3 เส้น
4. ครูถามเนื้อเรื่องจากบทเรียน
  1. ค.ช.สุข เป็นลูกใคร (นายนาค)
  2. พ่อนำไปอยู่กับใคร ที่ไหน (ครูแปลก ที่บางรัก)
  3. เด็กหว่าเลขไม่ได้ ทำอย่างไร (ลอกในหนังสือ)
  4. เด็กชายสุขทำเลขไม่ได้ทำอย่างไร (นั่งเฉย ๆ ไม่ยอมลอก)
  5. ครูคิดว่าเด็กชายสุขเป็นอย่างไร จึงตั้งเป็นหัวหน้า (ข้อดีขยัน
รักษาคำสั่ง)
5. เล่นเกมหาคำที่สะกดคล้าย   ก   ข   ค   ข   โดยแบ่งเป็นแถว
แถวไหนช่วยกันเขียนบนกระดานคำได้มาก ชนะ
6. ทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

เฉลยแบบฝึกหัดที่ 3

1. กระจุก
2. นกกระจุก
3. กอนเมฆ
4. พญานาค
5. ตัวเลข

ความขัดแย้ง

ต่อมา เมื่อครูแปลกรู้ว่า เด็กชายสุขเป็นเด็กชู้ รักษาคำสั่งดี ครูก็ยังมีความรักมากขึ้น จึงยกเป็นตัวอย่าง ต่อมาก็ได้รับเลือกเป็นหัวหน้า

คำที่ควรรู้ ก ข ค ง เป็นตัวสะกดในแม่ก เหมือน ก.
สุข นาค ออกปาก ปรีปาก เลข กระดากใจ

ชื่อ ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง   ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยขีดเส้นใต้คำตอบที่ถูกต้อง

1. เด็กชายสุข เป็นลูกของ (นายนาค   ครูแปลก   ครูแขก)
2. เด็กชายสุข ไปอยู่ที่ (บางรัก   บ่อทราย   บางบ่อ)
3. เด็กชายพัก บอกเด็กชายสุขให้ทำอะไร (ลอกเลขในหนังสือ   ลอกของ
เด็กชายพัก   ลอกของครู)
4. เด็กชายสุขบอกว่าครูไม่เห็นแต่ใครเห็น (เพื่อน   พ่อ   ตัวเอง)
5. เด็กชายพักได้ฟังเด็กชายสุขพูดแล้วเป็นอย่างไร (โต้เถียง   ละอายใจ   ร้องไห้)

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง   จงหาคำที่สะกดคล้าย ก   ข   ค จากบทเรียนที่ลงในช่องว่างให้
ตรงแถว   ก   ข   ค

	ก	ข	ค
1.	_____	_____	_____
2.	_____	_____	_____
3.	_____	_____	_____
4.	_____	_____	_____
5.	_____	_____	_____

แบบฝึกหัดที่ 3

คำสั่ง   อ่านปัญหาแล้วทายว่าอะไร

1. อะไรเอ๋ย เวลาหัวผม ผักหนา เราต้องส่อง .....
2. นกอะไรเอ๋ย ชอบอาศัยชายคาบ้าน .....
3. สีขาว ๆ ลอยไปลอยมาบนท้องฟ้า .....
4. อะไรเอ๋ย อาศัยอยู่ใต้อาคาร .....
5. 1   2   3   ไม่ใช่ตัวหนังสือ แต่เป็น .....

เรียงความเรื่องสวนสัตว์

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. ให้นักเรียนบอกชื่อสัตว์ที่เห็นจาก กระดาษทรายได้
2. ให้นักเรียนเขียนชื่อสัตว์ที่เห็นจาก กระดาษทรายได้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนบอกลักษณะเด่นของสัตว์ต่าง ๆ ได้ เช่น ช้าง ปูราฟ สิงโต

อุปกรณ์ กระดาษทราย จัดเป็นสวนสัตว์มีป้ายชื่อบอกไว้ ใช้ไม้กั้นเป็นคอก ทุกทาดเล็ก ๆ เทียวสวนสัตว์ ตัวสัตว์พลาสติก ช้าง หมู ปูราฟ สิงโต เสือลายพาดคกลอน กวางม้าลาย สิง จรเข้ ฮิปโป ๆ บัทรักษา สิงโต เสือ กวาง ม้าลาย สิง จรเข้ ฮิปโป ปูราฟ

กิจกรรมวิธีสอน

1. ครูให้นักเรียนอ่านบทเรียน 1 เทียว พร้อม ๆ กัน
2. ครูสนทนากับนักเรียน
  - นักเรียนอยากไปเทียวสวนสัตว์บ้างไหม?
  - ถ้าไปสวนสัตว์ต้องทำอะไรบ้าง? (นักเรียนตอบ)
  - ครูอธิบายว่า สัตว์ก็มีความรู้สึกเหมือนเด็ก ๆ ใครเอาไม่ไปก็รู้สึกเจ็บเหมือนเวลาเพื่อนชกตอนนักเรียนก็รู้สึกเจ็บ ดังนั้นจึงไม่ควรไปรังแก แต่ควรแบ่งอาหารให้กินบ้าง เรียกว่ามีเมตตาต่อสัตว์
3. ครูนำนักเรียนไปดูสวนสัตว์ในกระดาษทราย นี้ให้ดูทีละอย่าง บอกลักษณะเด่นของสัตว์แต่ละชนิด
  - ช้าง ใช้งวงแตะเมื่อ หยิบจับสิ่งของ และพ่นน้ำให้ตัวเองเวลาอากาศร้อนมาก ๆ
  - ปูราฟ คอยาว เพราะชอบกินยอดไม้สูง ๆ
  - สิงโต ตัวผู้มีขนคอยาว ตัวเมียขนคุดสั้นธรรมดา
  - ม้าลาย ตัวลายดำขาว เขาเอามาทำเชือกทำขามถนนที่หาสีขาวสลับดำ ว่าทางม้าลาย

- ชิปโป หัวใหญ่ชอบอยู่ในน้ำ ปากกว้าง
- กวาง มีเขาเป็นกิ่ง เวลาวิ่งต้องเขย่งหน้าให้เขาคิดลำตัว
- หมู ขนสีดำ หัวโต แข็งแรง เล็บใหญ่ ชอบกินเผือก

4. เมื่อคุณครูนำนักเรียนกลับที่นั่ง ชวนสนทนาอีกครั้ง

- ครูให้นักเรียนเล่าว่าชอบสัตว์อะไร และเห็นอะไรแปลกบ้าง
- ครูให้ร้องเพลงช้าง เพลงลิง เพลงหมู ทำท่าประกอบ

5. ครูทบทวนให้ให้นักเรียนตอบในกระดาษที่ครูแจกให้

- อะไรเอ๋ย อาศัยอยู่ในคอก (แพะ วัว ควาย)
- อะไรเอ๋ย อาศัยอยู่ในเล้า (ไก่ เป็ด)
- อะไรเอ๋ย อยู่ในสวนสัตว์ (หมู ช้าง เสือ ม้าลาย ยีราฟ)
- อะไรเอ๋ย สัตว์เคี้ยวเอื้องตามทุ่งนา (ควาย)
- อะไรเอ๋ย ชอบร้องเรียกชื่อตัวเอง (กา แมว)
- อะไรเอ๋ย สอนคนเคี้ยวเอื้องตามทุ่งนา (ไก่)

6. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ

บทเรียน

สวนสัตว์

ครูพุดว่า "วันนี้ครูจะพานักเรียนไปเที่ยวสวนสัตว์ใกล้ๆ ไร่ไปบ้าง"

นักเรียนทุกคนยกมือพร้อมกัน

ครูพุดว่า "เวลานักเรียนไปสวนสัตว์ นักเรียนต้องปฏิบัติตนอย่างไร"

ยะผาคอตอบว่า "ไม่ซุกซน เอาไม้ไปหย่าในกรงสิงโต กรงเสือ"

สุเทพ คอตอบว่า "ไม่โยนถุงขนมให้สัตว์ไปกินทั้งถุง"

อังกณาคอตอบว่า "ไม่เอาไม้กีดสิ่งที่อยู่ตามต้นไม้"

ครูพุดว่า "ดีมาก ทุกคนต้องเมตตาสัตว์ ไม่ทำร้ายหรือแกล้งสัตว์"

แล้วครูก็ให้นักเรียนเข้าแถวเรียบร้อย เดินทางไปเที่ยวสวนสัตว์

นักเรียนเห็นสัตว์ต่าง ๆ ก็ตื่นเต้น วิ่งเข้าไปดูใกล้ ๆ "นี่ นี่ ยีราฟคอยาวพันกรงแน่"

"ทัวโกนะ ขาหนายาว ขาหลังสั้น หางสั้น" "คูชิ มันยืคอกไปกินใบไม้บนต้นไม้แน่"

"แน่ะ! ทุฟางชิ เวลาคนยื่นอาหารให้เขาไหวตัว" "โอโฮ นั่นสิงโตนอนกระดิกหาง"

"แน่ะ มาทางนี้เร็ว นกสีสวย ๆ ทั้งนั้น" "นกแก้ว นกกระทา นกยูง"

"ไปทางโน้นดีกว่า ดูลิงชิมแปนซีที่จักรยานเล่น"

นักเรียนทุกคนเดินดูสัตว์ต่าง ๆ ในสวนสัตว์ได้เห็นสัตว์ต่าง ๆ มากมาย มีนกหลายชนิด ทั้งตัวใหญ่ และตัวเล็กสีสันสวยงาม มีเสือ มีม้าลาย มีช้าง หนิ ยีราฟ กวาง วัวป่า สิงโต และลิงมากมาย

เด็ก ๆ สนุกมากที่ได้ไปเที่ยวสวนสัตว์ เมื่อเวลาพอสมควร ครูก็พานักเรียนกลับโรงเรียน ทุกคนพูดถึงสัตว์ที่ได้เห็นมาอย่างชื่นชม และกลับไปเล่าให้พ่อแม่ ฟัง

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง   เติมคำลงในช่องว่างให้ข้อความตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

ครูพานักเรียนไปเที่ยว..... นักเรียนก็ใจมากที่เห็นสัตว์ต่าง ๆ เช่น
..... มีคอบาว กินยอกไม้บนต้นไม้ ได้เห็น..... ตัวมีลายดำขาว
ได้เห็น..... ที่คมีขนยาว คอยแยกเขี้ยวคำราม ได้เห็น.....
บนหัวมีเขาเป็นกิ่งสวยงาม ได้เห็น..... นอนแช่น้ำอาบแดดรับอาหารที่เด็กโยนลงไป
ให้กิน ได้เห็น..... ตัวยาว นอนอาบแดดผึ่งแดดไม่มีดิน ได้เห็น .....
อยู่บนต้นไม้ส่งเสียงร้องเจี๊ยก ๆ ได้เห็น..... สีสวยเกาะกิ่งไม้เพิ่มไปหมด เด็ก ๆ
รู้สึกสนุกสนานที่ได้เห็นสัตว์ต่าง ๆ มากมาย

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง   จงเลือกตอบข้อที่ถูกที่สุด แล้วกาเครื่องหมาย (+) หน้าข้อ ก. ข. ค.

1. สัตว์อะไรที่บินไม่ได้อ

ก. ไก่

ข. นก

ค. ห่าน

2. สัตว์อะไรที่ขาหน้ายาวกว่าขาหลัง?

ก. สิงโต

ข. กวาง

ค. ยีราฟ

3. สัตว์อะไรที่เอาชีวิตรอดทางขั้วมถน?

ก. เสือลายพาดกลอน

ข. ม้าลาย

ค. ยีราฟ

4. สัตว์อะไรเคยที่คนชอบนำอัยไปให้ แล้วไหว้ได้?

ก. กวาง

ข. สิงโต

ค. ช้าง

5. สัตว์อะไรตัวผู้มีขนคอบยาว?

ก. กวาง

ข. สิงโต

ค. หมี

6. สัตว์อะไรชอบอยู่ในน้ำ?

ก. ปลา

ข. จระเข้

ค. ทั้งสองอย่าง

แบบฝึกหัดที่ 3

ทศกัณฐะไร เขย อยาทรพไทลากเสน กามกัณเฐ แ
 วยงาม

๑12

110

013

0108

20

10

11

150

16
2

30

017

90

40

①

②

70

5.

2
18

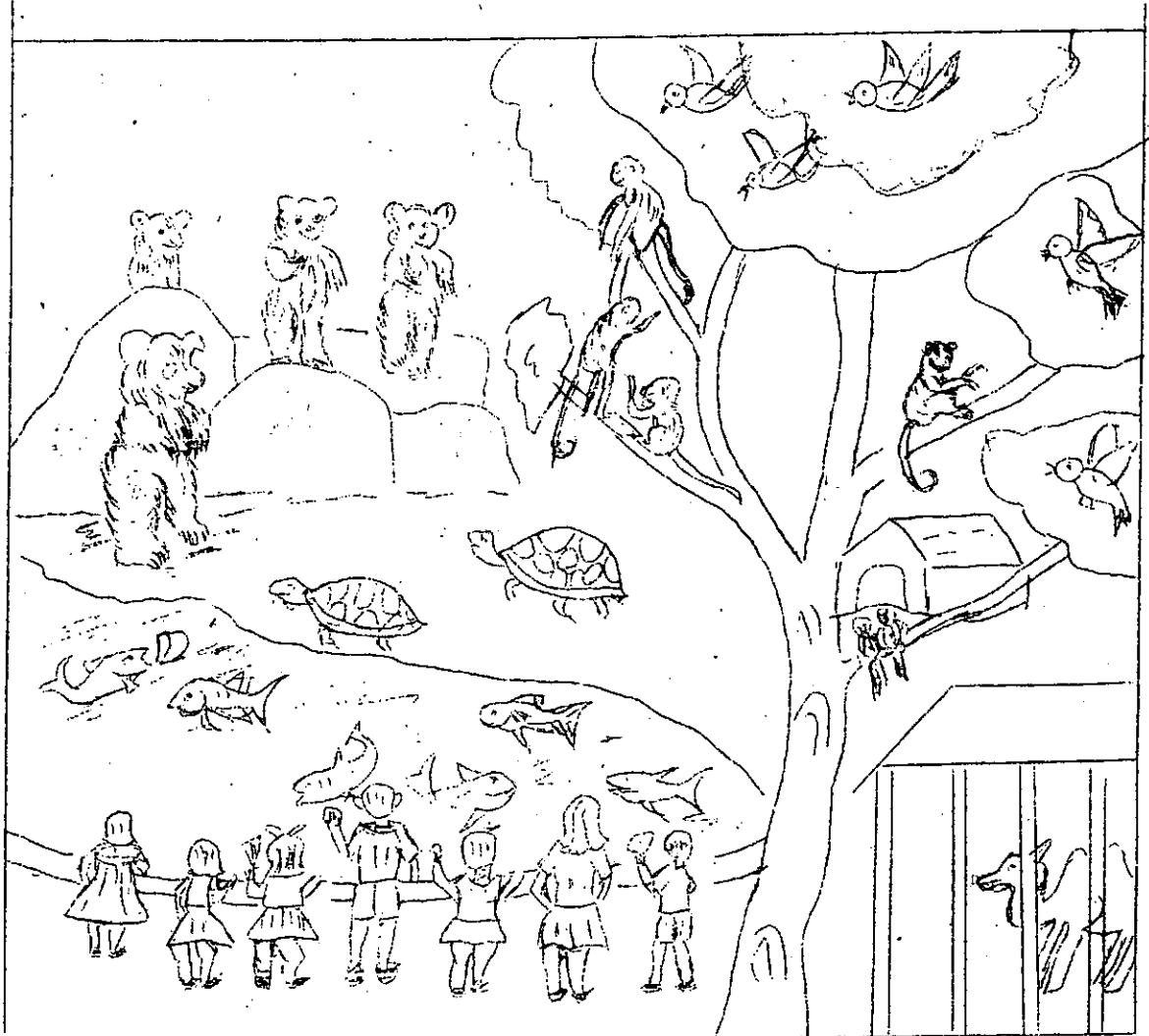
-99

022

020

210

จงนับดูว่าในสวนสัตว์มีสัตว์อย่างละกี่ตัว แล้วใส่จำนวนให้ตรงกับภาพ
 ที่วางไว้

คู่มือครู

อ่านเรื่อง บุตรเศรษฐี

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอ่านคำยากได้ถูกต้อง
2. นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านโดยสามารถเล่าให้เพื่อนฟังได้

อุปกรณ์ บัตรคำ ภรรยา กรรม มรดก เศรษฐี บ้านเหิง ประพฤติ
เสเพล การพนัน หายนะ อันธพาล สูญเสีย ทรัพย์สิน
พรรคพวก วิเศษ ตูไปรษณีย์

วิธีสอนและกิจกรรม

1. ครูให้อ่านบัตรคำยาก โดยอ่านพร้อมกัน อ่านแข่งขันเป็นแถว อ่านทีละคน
2. เล่นเกมส่งจดหมาย แจกบัตรคำคนละ 3 คำ ให้อ่าน ใครอ่านถูกต้องให้ส่งตูไปรษณีย์ได้ ทำซ้ำ ๆ หลายครั้ง เพื่อให้ทุกคนได้อ่านหลาย ๆ บัตร
3. เล่นเกมอะไรหายไป ครูเรียงบัตรคำแถวละ 3 คำ วิธีเล่น ให้นักเรียนอ่านบัตรแถวที่ 1 ทุกคำ แล้วให้ปิดตา ครูดึงบัตรออก 1 ใบ ให้นักเรียนทายว่า คำอะไรหายไป ให้นักเรียนเขียนในกระดาษที่ครูแจกให้

แถวที่ 1	<u>ภรรยา</u>	กรรม	พรรคพวก
แถวที่ 2	การพนัน	อันธพาล	<u>มรดก</u>
แถวที่ 3	หายนะ	เสเพล	สูญเสีย
แถวที่ 4	เศรษฐี	วิเศษ	บ้านเหิง
แถวที่ 5	<u>ทรัพย์สิน</u>	ประพฤติ	

ให้เปลี่ยนกันตรวจ ครูเฉลยโดยเสียบบัตรไว้ในกระเป๋านั้น

4. อ่านบทเรียนพร้อมกัน 1 ครั้ง คอไปแยกอ่านครั้งละ 6 คน จนเห็นว่านักเรียนอ่านคล่อง จึงให้อ่านคนเดียว ประมาณคนละ 5 บรรทัด

5. ให้เล่าเรื่องที่อ่าน โดยช่วยกันเล่าเป็นตอน ๆ
6. ให้ทำแบบฝึกหัดที่ 1 พร้อมกัน
7. ให้ทำแบบฝึกหัดที่ 2 พร้อมกัน

เจดยแบบฝึกหัดที่ 1

คู่หนึ่ง..... บุคร..... วิเศษ.....
กรรม..... ภรรยา..... เสเพล .....

อันธพาล ..... การพนัน.....

เจดยแบบฝึกหัดที่ 2

(1) ข.   (2) ค.   (3) ข.
(4) ข.   (5) ก.

บทเรียน

บุตร เศรษฐี

เศรษฐีสามีภรรยาคนหนึ่ง อยู่วัยชราไม่มีบุตร เกิดความเดือดร้อนในเรื่อง ไม่มีผู้สืบสกุลและมรดกของตน ทั้งสองคนไปหาผู้วิเศษเรื่องวิทยาการ เพื่อให้มีบุตร แทนเนื่องด้วยกรรมของทั้งสอง จึงบันดาลให้ภรรยาเศรษฐีได้บุตรชาย เศรษฐีตั้งชื่อบุตรว่า บันเทิง และเลี้ยงดูอย่างตามใจจนโตเป็นหนุ่ม เมื่อเติบโตขึ้นก็เริ่มประพฤติเสเพล เล่นการพนัน แม่เศรษฐีจะว่ากล่าวตักเตือน บันเทิงก็ไม่นำพาในคำสอน ด้วยความประพฤติไม่เรียบร้อย และเล่นการพนัน เป็นเหตุที่นำความหายนะมาสู่เศรษฐี

การคบคนอันผิดพลาด เล่นการพนันและใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทำให้สูญเสียทรัพย์ เศรษฐียากจนลง บันเทิงเริ่มประพฤติดนเป็นโจร คบสมักรพรรคพวกปล้นสะดมตามบ้าน คမ်းเงิน ผลที่สุดถูกจับได้ และถูกพิพากษาให้จำคุกตลอดชีวิต เศรษฐีตกทุกข์ได้ยาก จึงไปอาศัยอยู่กับผู้วิเศษ ผู้วิเศษสอนว่า "การมีบุตรประพฤติดนนั้น ไม่มีบุตรเลย ย่อมดีกว่า"

คำที่ควรรู้

สืบสกุล	มรดก	บันดาล	เรื่องวิทยา	บันเทิง
เติบโต	เสเพล	หายนะ	ฟุ่มเฟือย	สูญเสีย
ปล้นสะดม	พิพากษา	ทุกข์		

จากแนวการสอน ป.2 ของ บุญสื่อ พุฒชะวัน

ข้อ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

แบบฝึกหัดที่ 1

คำสั่ง จงเติมคำลงในช่องว่างให้ได้ความชัดเจน

เศรษฐีผู้มีภรรยา..... อยู่ด้วยกันมานานไม่มี..... เศรษฐี
เกรงว่าไม่มีผู้รับ..... ของตน จึงไปขอบุตรกับ..... แต่เนื่องจาก
เศรษฐีมี..... จึงบันดาลให้..... เศรษฐีได้บุตรชาย บุตรชายเศรษฐี
เติบโตเป็นหนุ่มเริ่มประพฤติก..... คบเพื่อนเป็น..... ชอบเล่น.....
ทำให้เศรษฐียากจนลง

แบบฝึกหัดที่ 2

คำสั่ง จงหาความหมายของคำต่อไปนี้ โดยวงกลมข้อ ก. ข. หรือ ค.

1. สามีภรรยาคนหนึ่ง

ก. 1 คน   ข. 2 คน   ค. 3 คน

2. ไม่มีบุตร

ก. หลาน   ข. น้อง   ง. ลูก

3. เป็นเหตุที่นำความหายนะมาสู่เศรษฐี

ก. ความร่ำรวย   ข. ความล้มจม   ค. ความมีชื่อเสียง

4. บุตรเศรษฐีเริ่มประพฤติกเสเพล

ก. ทำความดี   ข. ทำความชั่ว   ค. อยู่เฉย ๆ

5. เศรษฐีเกรงว่าไม่มีผู้สืบสกุล

ก. ลูก   ข. คนใช้   ค. ญาติ